

Петро Й. ПОТІЧНИЙ

СПРАВА БАТЬКА

Peter J. POTICHNYJ

MY FATHER'S CASE

Петро Й. ПОТІЧНИЙ

СПРАВА БАТЬКА

УДК 94(477)
ББК 63.3(4УКР)62
П - 64

Петро Й. ПОТІЧНИЙ
СПРАВА БАТЬКА

У книзі на основі матеріалів з кримінальної справи №50162, заведеної НКВС УРСР у вересні 1940 р. на Петра Йосифовича Потічного, показано як діяла поліційна машина колишнього СРСР проти свідомих українців та як, вже в часи “гласності” і роки незалежності, спецслужби й надалі приховували правдиву інформацію про масові вбивства політичних в’язнів під час “евакуації” тюрем НКВС у червні 1941 року.

Peter J. POTICHNYJ
MY FATHER'S CASE

Based on materials from criminal file No. 50162, opened on Petro Iosyfovych Potichnyi by the NKVD of the Ukrainian SSR in September 1940, this book reveals how the police apparatus of the Soviet Union operated against nationally aware Ukrainians, and how, even during the glasnost period and in the years since Ukraine's independence, the security services were still concealing the truth about the mass killings of political prisoners during the “evacuation” of NKVD prisons in June 1941.

ISBN 978-966-2105-31-5 (Ukraine)
ISBN 978-1-897431-31-3 (Canada)

©2011
©2011

ФУНДАТОРАМИ КНИГИ Є

БРАТИ ПОТІЧНІ ТА ЇХ РОДИНИ, зокрема:

ВОЛОДИМИР ПОТІЧНИЙ
з дружиною Анастасією Зільник

Син

Юрій Потічний з дружиною Ганею Войтович
та дітьми Адріаном та Ліліяною

Син

Петро Потічний з дружиною Данею Мотилівською
та дочкою Зоряною

Дочка

Катруся Потічна з чоловіком Михайлом Бочаном
та дітьми Олександром та Данилком

Дочка

Даруся Потічна з чоловіком Джеймсом Саверіно
та дітьми Натаном і Лукою

АНДРІЙ ПОТІЧНИЙ

жонатий з Антонією Когут (померла у 2010 році)

Син

Зенон–Михайло Потічний з дружиною Сонею Івасиків
та дітьми Андрієм, Олексою, і Касандрою

Дочка

Олександра–Марія Потічна з чоловіком Блейром Кемпбел
та дітьми Ларисою та Катею

Дочка

Ірина Потічна з чоловіком Тарасом Гулою
та дітьми Аріядною, Олегом і Левком

ПЕТРО–ЙОСИФ ПОТІЧНИЙ

з дружиною Тамарою–Людмилою Сидорик

Син

Євген–Петро Потічний з дружиною Мартою Войтович та дітьми
Алексою–Софійкою, Матвійком–Миколою і Маєю–Алісою

Дочка

Адріана–Оксана Потічна з чоловіком Крісом Бакодї
та дітьми Аріяною–Олександром–Іриною Потічною і
Олександром–Петром Потічним

а також частково

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У С С Р

№

РОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ Д

Сек-т Особого Сов

19 11 1941

Упр

ДЕЛО № 50162

ПОТІЧНИЙ ПЕТРО ЙОСИФОВИЧ
(фото з архівної кримінальної справи № 50162
Перемиська тюрма, 1941 р.)

виненію Потічний Петро Йосифович
Кавіка Івана Потічний

24 септ 1940 г. || В 1 томах
29 март 1941 г. || Том № 1

СПРАВА БАТЬКА

(Кримінальна справа № 50162 Петра Йосифовича Потічного або як діяла поліційна машина колишнього СРСР проти свідомих українців)

Про систему тоталітаризму написано дуже багато. Справді дуже багато. Дехто навіть думає, що ці пояснювальні і розвінчувальні твори дозволяють нам зрозуміти саму суть тоталітаризму. Клопіт, однак, в тому, що усі ці пояснення розглядають тоталітаризм як таке, що існувало чи існує поза або над людським, суспільним організмом, і від якого терплять окремі особи та цілі народи. Коли ж приглянутися ближче, то постає підозріння, що тоталітаризм – це загальна, завжди присутня, в більшій або меншій мірі, злоба кожного людського серця, що досить часто виявляється при спробах “вдосконалити” людське існування. Тоталітаризм, як і кожна інша політична система, опирається на людей, які в різний спосіб забезпечують його розвиток та існування.

Але досить цих семі-філософських міркувань. Моїм бажанням є радше розглянути випадок, коли одна людина стала жертвою нелюдської тоталітарної машини, через що життя членів її сім'ї було також безповоротно змінено й понівечено. Щоб ліпше зрозуміти суть справи та безглуздість висунутих радянською репресивною системою звинувачень моєму батькові, за які він поплатився життям, найперше, перед детальним розглядом отриманих мною з архіву УСБУ у Львівській області копій матеріалів архівно-кримінальної справи, подаю життєпис батька.

Коротка біографія батька

Петро Йосифович Потічний народився 11 травня 1903 року в селі Павлокома. Його батьками були Йосиф Потічний та Катерина Федак. У сім'ї було п'ятеро дітей – Антін, Софія, Петро, Антоніна та Іван. Через те, що дідо Йосиф був польського походження і римо-католик, усі хлопці були хрещені в римо-католицькому обряді, а дівчата – згідно з віровизнанням бабусі в греко-католицькій церкві. Це жодним чином не робило перешкод у гармонійному житті сім'ї. Дідо був членом парафії в селі Ділягова, а бабуня – в Павлокомі. Він також був великим прихильником освіти і доклав дуже багато труду, аби школа в селі була україномовною, та як організатор “Просвіти” був головою цього освітнього товариства. Він наполягав, аби в читальні були твори не тільки українських, але й польських письменників, та твори світових письменників у перекладах. Дітей посилав до української школи, а батька вислав на науку до Перемиської гімназії, яка також була

Дідусь Йосиф Потічний з
внуком Петром-Йосифом
на руках

україномовною. Мене він навчив читати українською і польською мовами, коли мені було чотири роки, на дерев'яних кубиках, спеціально для цього власноручно виготовлених.

Під час Першої світової війни дідо потрапив у російський полон й декілька років як полонений працював у Східній Україні, за цей час навчившись там різного ремесла. Про своє перебування в Україні він завжди розповідав із захопленням.

Повернувшись додому, сам побудував вітряний млин, який ще і в Другій світовій війні позначався на військових мапах. Після того, коли в березні 1945 року польська Армія Крайова вимордувала українців села, цей млин зруйновано. Тоді також замордовано бабусю, якій було 73 роки.

Батько відслужив військову службу в Перемиському полку польського війська. Закінчуючи з доброю оцінкою підстаршинську школу, одержав ранг плутонового, але вступити до старшинської школи він відмовився.

У 1927 році одружився з Олександрою Андріївною Федак і перед шлюбом змінив обряд, перенісши метрику хрещення до греко-католицької церкви. Після цього ми, три його сини-трійняки Петро-Йосиф, Андрій і Володимир, були вже хрещені в греко-католицькому обряді. Рішення батька змінити обряд розцінювалася поляками як національна зрада, і від того часу поліційні переслідування і арешти в нашій родині не припинялися аж до розвалу Польщі. Останній раз його арештовано на початку польсько-німецької війни, й після короткого перебування в Березі Картузькій та тюрмі в Ряшеві батька конвойовано до Динова. Там міська рада складалася переважно з євреїв, які його добре знали і звільнили, тому він повернувся додому. Під час першого, короткого перебування німців у нашому терені батько допомагав євреям скриватися у нашому домі і переховував їхні скромні пожитки, які вони зуміли принести з собою.

Після приходу радянської влади і аж до арешту в 1940 році батько вчителював у польській школі в селі Бартківка. Його брат Іван, повернувшись з Угорщини, куди потрапив у складі польської армії,

Зліва направо: тітка Софія
Йосифівна Потічна-Карпа,
дідо Андрій Федак і мама
Олександра Андріївна
Федак-Потічна

Потічний Іван Йосифович

Потічна-Терлецька
Антоніна Йосифівна

яка туди відступила перед німцями, жив у Львові. Жила там також батькова сестра Софія, заможна Карпа. Під час німецько-радянської війни дядька знову мобілізовано, і він пропав без вісті. У слідчій справі батька згадується, що дядько ніби проживає в Німеччині. Цілком можливо, що він повернувся до Львова з Угорщини вже після арешту батька, і тому про нього існують такі туманні здогади.

Моя мати Олександра задля звільнення батька вдавалася до різних заходів, включно зі зверненням до Микити Хрущова, покликаючись на Конституцію УРСР. Це звернення підготував старий комуніст Василь Романик, і підписали усі українці села Павлокоми. Через це оперуповноважений районного НКВС Зюбенко переслідував її та Романика і вимагав відкликати звернення, але вони обоє цього не зробили. Поляки відмовилися підписати документ і продовжували свідчити проти батька, що видно з документів опитування свідків. Куди вислано цей документ і чи взагалі його вислано – невідомо. У справі про нього навіть не згадується. Можливо, цей документ був прикріплений у спеціальному пакеті, який загубився або лежить серед документів в архіві Міністерства Внутрішніх Справ (колишнє НКВС).

Батька розстріляно 22 червня 1941 року в урочищі Саліна біля Добромиля разом з іншими політичними в'язнями з Перемиської тюрми, Добромиля й околиці. Серед них були поляки, євреї, але найбільше українців. Існує версія, що тільки частину в'язнів розстріляно, а решту вбивали п'ятикілограмовим молотом¹. Тіла помордованих скинули в соляні шахти. Один з ув'язнених вижив і потім розповів про пережите. Одним зі злочинців був місцевий працівник НКВС єврейського походження Грауер або Крамер. Головним керівником масакри був офіцер НКВС Олександр Мальцев, який не пережив війни. Після приходу німців примусово зібрано місцевих євреїв для ексгумації трупів. Їх усіх, 100 осіб, німці потім розстріляли, вкинули до шахти і залили цементом. Сьогодні на цьому місці побудовано меморіальний комплекс та поставлено пам'ятник, але на ньому, однак, не згадано ані євреїв, ані поляків, які там також загинули.

* * *

¹ Zychowicz, Piotr, "Zapomniana zbrodnia w kopalni soli: 70 lat temu oprawcy z NKWD zamordowali młotami kilkuset Polaków i Ukraińców". – : <http://www.rp.pl/artytut/677363.html?print=tak>.

Зліва направо: мама Олександра Андріївна Федак-Потічна,
бабуся Катерина Федак-Потічна і тато Петро Йосифович Потічний

Олександра Андріївна
Федак-Потічна,
і Петро Йосифович Потічний
з дітьми Андрієм, Петром та
Володимиром

ОПИС АРХІВНО-КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ

Офіційний вигляд справи

Лицьова сторінка папки, в якій підшита справа, повністю оформлена російською мовою, хоча виразно зазначено, що цей документ є власністю Дрогобицької слідчої частини НКВС УРСР (*Дивись: Документ №1*). Це стосується також поданих у нижній частині палітурки витягу з наказу НКВС, Прокуратури і НКЮ СРСР № 00359 від 10 квітня 1939 року та інструкції, яка регламентує передання слідчої справи в інші відділи чи органи НКВС, навіть тимчасово, виключно тільки через 1-ий спецвідділ НКВС.

Справу № 50162 за звинуваченням Петра Йосифовича Потічного (в оригіналі Потичного) та Івана Петровича Дзівіка (в оригіналі Дівіка) розпочато 24 вересня 1940 року і закінчено 29 березня 1941 року. Але цей номер на справі не одинокий – усього на титулі знаходимо поданими чотири різні номери. Окрім згаданого номеру кримінальної справи, у лівому нижньому куті, де радянські спецоргани зазначали номери справи після завершення слідства та винесення вироку обвинуваченому і передання її на зберігання до архіву, бачимо два номери, а саме: №059778 – це номер архівно-кримінальної справи після реєстрації її у архівному відділі 1-го спецвідділу НКВС (цей номер продубльовано і в горішній частині), та №ФП-1927 – це номер фонду припинених справ, перше УКДБ, а тепер УСБУ Львівської обл. Знову ж таки, як і попередній номер, цей самий №ФП-1927 продубльовано у правому верхньому куті титульної сторінки, але вже у перевернутому вигляді. У нижньому правому куті видно закреслений №1398 – очевидно, це якийсь з перехідних реєстраційних номерів 1-го спецвідділу НКВС.

У верхній правій частині папки проставлено штамп “Сек–т Особого Совещания при НКВД СССР” з датою 19.VI.1941 р. Лівіше червоним олівцем рукою написано “[...]/о” – ймовірно, це резолюція про передачу справи в обліково-архівний відділ чи якийсь інший відділ радянських спецслужб. Ще лівіше, знову ж таки рукою, але вже простим олівцем написана резолюція в два підкреслені рядки, з яких можна відчитати лише нижній – “оуновец”, та ще якийсь нечитабельний обліковий запис синьою кульковою ручкою. Усі ці написи, очевидно, вносилися у різний час.

У нижній частині титулу, зліва, під перекресленим №059778, видно обліковий штамп, який важко прочитати, але, беручи до уваги зазначену дату – “3 червня 1941”, можна припустити, що йдеться за передачу справи на розгляд особливої наради при НКВС СРСР. Далі, праворуч, простим олівцем рукою написано “Бирчанского района нет”, а у самому нижньому правому куті – зроблено ручний напис

синьою кульковою ручкою – “Дрогобычская область” і підкреслено. Судячи з залучених в додатках документів, ці записи було зроблено вже після 1944 р., тобто після повернення радянської влади у Західну Україну та початку активного пошуку комуністичних спецслужб за колишніми політичними в'язнями, доля яких не була з'ясованою для них через війну.

Фігуранти справи

Кримінальна справа № 50162 була відкрита на двох осіб. Одним із фігурантів був мій батько Петро Йосифович Потічний (у справі його прізвище подається по різному, як Петичний, Потичний, Портичний, Поточний, тощо. До речі, ця легковажність енкаведистів у поданні імен і прізвищ різних осіб, які проходять по справі, вказує на таке ж легковажне ставлення до життя і долі як конкретних ув'язнених, так і людей в загальному, що було притаманним радянській системі в цілому), а другим – Дзівік (поданий як Двік, російською – Дивик) Іван Петрович².

Документи арешту

Ордер № 1830 на арешт мого батька був виданий оперуповноваженому НКВС Зюбенку 24 вересня 1940 року³. Проте, дві постанови, одна про арешт⁴, а друга про міри запобіжних заходів,

² 22 червня 1941 р. Дзівік Іван Петрович був випущений енкаведистами на волю, після чого повернувся до рідного с. Павлокома. Беручи до уваги методи роботи радянських спецслужб, очевидним є, що звільнення відбулося після надання ним згоди на співпрацю. Згодом, в час німецької окупації, конфідент польської поліції та НКВС знайшов нових господарів і давав доноси на своїх односельців вже німецькій поліції. Так, за його доносом німці заарештували 25 чоловік з с. Павлокоми, серед яких були і два рідні брати Дзівіка – Богдан і Юліан. Усі були ув'язнені в Ряшівській тюрмі. Для продовження ведення “юдиної” роботи німці підсадили Дзівіка І. П. до камери, де перебували саме ті, кого він видав. Це закінчилося для нього фатально – він був так сильно побитий в'язнями, що незабаром від отриманих побоїв помер.

³ Ордер № 1830, 24 *сентября* 1940 р. Видано оперуполн. 3-го отд. РО управління Державної Безпеки НКВС УРСР тов. Зюбенку на переведення ареста и обыска Потичного Петра Йосифовича. Адреса с. Павлокома, Бирчанского р-на. Начальник УНКВС по Дрогобычской области. – Підпис Побережного. Бланк ордера віддрукований українською мовою, а усі записи зроблено російською. Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №2.

⁴ Постановление на арест. г. Бирча 1940 г. 23 *сентября*. – Постанова підписана Зюбенком, Роговим і затверджена Побережним і прокурором. Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №3.

були видані 23 вересня, але затверджені прокурором 24 вересня. Постанова про обрання запобіжного заходу (Постановление об избрании меры пресечения) була видана 23 вересня в м. Бірча, хоча затверджена лейтенантом державної безпеки Побережним та прокуратурою (підпис нечитабельний) 24 вересня 1940 року⁵. В постанові сказано, що він, оперуповноважений Зюбенко, розглянувши справу Потічного (не Потічного) Петра Йосифовича, який є селянином-курулем, служив офіцером у польській армії, був членом просвіти (певно “Просвіти”, але з малої букви) і членом ОУН, сидів у тюрмі за націоналістичну діяльність у часи польської влади, звільнений з приходом радянської влади, антирадянськи налаштований, підтримує тісний зв’язок з націоналістом Левицьким, який утік до Німеччини, має захований кулемет і працює вчителем, встановив, що Петра Йосифович Потічний проводить агітацію серед населення не здавати зброї радянській владі, та що її треба переховувати, бо може придатися. Також, що він закликає емігрувати до Німеччини для вступу до військ “Січовиків” і в середовищі молоді розповсюджує інформацію про швидку загибель радянської влади та приходу німецьких військ. Підтримує тісний зв’язок з жителем Динова націоналістом Левицьким через свого брата Потічного (Потічного) Яна (Івана), який на даний час служить у німецькій армії⁶. Має захований ручний кулемет, через що вчинив проступок, який підпадає під статті 54–4⁷,

⁵ Постановление об избрании меры пресечения. г. Бирча, 1940 г. 23 сентября. – Підписано Зюбенком і Роговим, також підтверджено зам. нач. по Д/о лейт. держбезпеки Побережним та прокурором, якого підпис нечитабельний. Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №4

⁶ Іван Йосифович Потічний проживав у Львові, був мобілізований до польського війська на війну в 1939 році. Повернувся до Львова з Угорщини. Його захоплено перед відступом радянських військ у 1941 р., і він, правдоподібно, ліквідований більшовиками під Львовом або пропав без вісті у лихолітті війни.

⁷ Стаття 54–4 звучить: За допомогу будь-яким способом тій частині міжнародної буржуазії, яка, не визнаючи рівноправності комуністичної системи, що приходить на зміну капіталістичній системі, прагне її повалити, а також тим суспільним групам і організаціям, що є під впливом цієї буржуазії або безпосередньо організовані нею, здійснити ворожу проти Союзу РСР діяльність, застосовується – позбавлення волі на строк не менше як три роки з конфіскацією всього або частини майна, з підвищенням при особливо обтяжуючих обставинах аж до вищого заходу соціальної оборони розстрілу або оголошення ворогом трудящих з конфіскацією майна і з позбавленням громадянства союзної республіки і тим самим громадянства Союзу РСР і вигнанням за межі Союзу РСР назавжди. Н К Юстиції УРСР. Кримінально–процесуальний кодекс УРСР. Харків, 1938. – С. 28–29.

54–10⁸, і 54–11⁹ КК УРСР. Вважаючи, що Петро Йосифович Потічний може заховатися перед слідством і судом, на підставі ст. 143, 145 і 156 КПК УРСР вирішив: запобіжним заходом способів ухилення від слідства і суду П. Й. Потічного обрати утримання його під вартою, про що повідомити арештованого під розписку в даній постанові. Водночас, згідно зі ст. 144 КПК УРСР копію постанови вислати прокурору і передати начальнику тюрми для залучення до особистої тюремної справи. Ця постанова, яка була підписана Зюбенком та погоджена начальником Бірчанського РВ НКВС Роговим, закінчується надрукованою заявою, що “Настоящее постановление мне об’явлено” з доданим підписом “Потичний” (не Потічний), який, однак, за почерком не подібний на підпис батька¹⁰.

Анкета арештованого

Три дні пізніше, 27 вересня, оперуповноважений Зюбенко заповнив анкету¹¹ арештованого російською мовою, в якій подано загальні дані про батька: ім’я та прізвище, рік і місце народження, та професія – педагог. Рубрика “партійна приналежність” подана як член “Просвіти” (хоча сумнівно, що так казав батько, бо ж це не була жодна партія), а національність – як “українець з поляків”. Далі анкета подає його громадянство як “радянське” і паспорт № 682444, виданий міліцією Бірчанського району на 5 років.

Освіта зазначена середня. Соціальне становище діда і бабуні бідняцьке, а батько названий середняком, хоча в постанові про арешт соціальне походження подано як “кулак” [куркуль].¹²

⁸ Стаття 54–10 звучить: За пропаганду або агітацію, яка полягає в заклику до повалення, підриву або послаблення радянської влади чи до вчинення окремих контрреволюційних злочинів (ст.ст. 54–2, 54–9), а також за розповсюдження чи виготовлення або зберігання літератури того самого змісту застосовується – позбавлення волі на строк не менше шести місяців. За ті самі дії під час масових заворушень, або з використанням релігійних чи національних забобонів мас, або у воєнній обстановці, або в місцевостях, оголошених на воєнному стані, застосовуються – заходи соціальної оборони, зазначені в ст. 54–2 [розстріл]. – Там само. – С. 31–32.

⁹ Стаття 54–11 звучить: За всяку організаційну діяльність, спрямовану на підготування або вчинення передбачених в цьому розділі злочинів, а також за участь в організації, утвореній для підготування або вчинення одного з злочинів, передбачених в цьому розділі, застосовуються – заходи соціальної оборони, зазначені у відповідних статтях цього розділу. – Там само. – С. 32.

¹⁰ Постановление об избрании меры пресечения. г. Бирча, 1940 г. 23 сентября. – Документ на одній сторінці. *Дивись:* Документ №4.

¹¹ Анкета Арештованного. – Підписана: Зюбенко, 27.IX.40. Анкета має чотири сторінки. *Дивись:* Документ №5.

¹² Постановление на арест. г. Бирча 1940 г. 23 сентября. *Дивись:* Документ №3.

Військову службу відбув у польській армії в ранзі підстаршини – плутонового, надалі вважається військовозобов'язаним. У жодних “бандах” не брав участі й до жодних антирадянських партій чи організацій не належав. Далі вказано, що в 1939 році перебував під слідством поліції.

Тоді анкета переходить до складу сім'ї арештованого та його дружини. Вказується, що брат матері, Володимир Федак, живе в Німеччині, інші два брати – Михайло Андрійович – 39 років, та Северин Андрійович (голова сільради) – 35 років, проживають в Павлокомі. З родичів батька подана бабуня Катерина Іванівна, яка нібито має 76 років, дружина Олександра Андріївна – 36 років, три сини-близнюки – Йосиф, Андрій і Володимир, кожний 10 років. З батькової родини згадані: брат Іван Йосифович – 29 років, який нібито в Угорщині, сестра Софія, за чоловіком Карпа – 40 років, проживає у Львові, та сестра Антоніна, за чоловіком Терлецька, мешкає в Павлокомі. Анкета скріплена підписом батька та оперуповноваженого III-го відділу УДБ Бірчанського районного відділу НКВС Зюбенка.

Допити та протоколи допитів

Через два дні після арешту почалися допити. Перший із них відбувся 26 вересня 1940 року¹³, другий – 28 вересня¹⁴, третій – 23 листопада¹⁵ (тривав від год. 11:20 до 14:50), четвертий – 14 грудня 1940 року (тривав від год. 18:10 до 21:40), п'ятий – 28 березня 1941 року (тривав від год. 12:00 до 15:00). Тільки перші два допити велися в Бірчі, бо 18 жовтня справу передано для подальшого дорозслідування. Від листопада 1940 року надалі розслідуванням займалися слідчі у слідчій тюрмі Перемишля.

Щойно 1 жовтня 1940 року був оформлений протокол обшуку, що його склав тюремний наглядач Бондарчук у присутності Русскіх (Русскі?)¹⁶. У протоколі зазначено, що в батька вилучено такі наступні речі: 1 годинник (старий); 2 гаманці (старі); 1 ніж (старий); 1 ручка-автомат (стара); 1 запальничка (стара); 1 мундштук [сигарничка]

¹³ Протокол допроса, 26 сентября 1940 г. – Допит проводив начальник Бірчанського РВ НКВС Рогов. Допит на трьох сторінках бланку. *Дивись:* Документ №6.

¹⁴ Протокол допроса арестованного Потычного Петра Йосифовича от 28 сентября 1940 г. – Допит проводив нач. Бірчанського РО НКВД Рогов. Допит на двох сторінках записного паперу. *Дивись:* Документ №7.

¹⁵ Протокол допроса обвиняемого Потычного Петра Йосифовича от 23 ноября 1940 г. – Допит проводив сержант держбезпеки Солонович. Допит на трьох сторінках записного паперу. *Дивись:* Документ №8.

¹⁶ Протокол обыска. – Документ на двох сторінках. *Дивись:* Документ №9.

(стара); советська валюта 66 карбованців і 17 копійок)¹⁷. Хоча на початку документа говориться про Петра Йосифовича Потічного, то під кінець згадується вже Поточний, що вказує на неуважний підхід до заповнення документа¹⁸.

Для кращого розуміння, як готувалася кримінальна справа проти батька, варто детальніше приглянутися до протоколів допиту не тільки батька, але й Івана Дзівіка та інших свідків, які будуть згадані далі.

У протоколі допиту від 26 вересня повторюється інформація про дату народження, освіту, національність, заняття, соціальне походження, склад сім'ї. Цим разом згадується факт, що в хаті була служниця Софія Іванівна Карпа, 25 років. Під рубрикою "партійність" сказано, що був у "Просвіті" від 1920 до 1937 року, а впродовж 1928 – 1930 років був касиром цієї організації.

Далі зазначено, що в 1938 році сидів 21 день у тюрмі за те, що в Павлокомі був замазаний польський орел на поштовій скринці. В цей час разом з ним сиділи Богдан Петрович Дзівік, Микола Левицький та Іван Карпо (Карпа), який (з тексту не зрозуміло, чи це стосується Левицького, чи Карпи, чи обох) у 1940 році відійшов у Німеччину. Під Німеччиною розумілася територія Польщі, окупована Райхом. Знову був заарештований у липні 1939 року та просидів у тюрмі до 12 вересня, і лише після того, як польська поліція втекла, був випущений на волю головою гміни міста Динів.

Про службу в польській армії сказано, що служив у період між 1925 – 1927 роками як капрал і плутоновий (підстаршина), та що в жодних бандах, організаціях і повстаннях участі не брав.

Однак, головним питанням слідчого було, як і коли у 1940 році велися збори в хаті Миколи Левицького. На це батько відповів, що на жодних зборах він там не бував. У подальшій відповіді таки сказав, що від своєї дружини довідався, що під кінець місяця серпня 1940 року до хати Левицького з другого боку кордону приходили Юліян Петрович Дзівік та Владислав Шпак. Вони взяли мед у Стефанії Левицької для її чоловіка Миколи і понесли до "Німеччини". Батько не зміг в'ясувати, від кого про цей візит довідалася мати, і сказав, що не питав її про це, бо вважав таку подію неправдоподібною.

На питання, чи в липні 1940 року він був у хаті Левицького разом з Юліаном Дзівіком, батько відповів заперечно. Цей прелімінарний допит вів, здається, начальник районного відділу НКВС Рогов.

На допиті 28 вересня начальник Рогов цікавився перш за все стосунками батька з Іваном Дзівіком, та в якій організації вони були разом. У відповіді зазначено, що стосунки були нормальними, що обидва були членами "Просвіти", але на відміну від батька, який був

¹⁷ Протокол обыска. – Документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №9.

¹⁸ Там само.

рядовим членом, Іван Дзівік був членом комітету. Далі батько сказав, що йому відомо від людей, що Іван Дзівік за часів Польщі був конфідентом поліції, і що в вересні 1939 року, коли в Павлокомі були німці, Іван Дзівік забрав євреїв з міста Динова разом з їхніми пожитками і перевів у село Павлокому. Одначе, що далі трапилось з цими людьми, він не знає.

Допит 23 листопада 1940 року вів сержант державної безпеки Солонович. Цей протокол допиту, який записаний на трьох аркушах паперу, тривав майже три з половиною години, і дуже докладно реєструє деякі деталі з життя батька. Там також вперше згадано свідчення інших людей, переважно поляків із села Павлокоми, які майже одноставно називають батька українським націоналістом.

Слідчий Солонович починає з арештів батька польською поліцією у вересні 1938 року та 29 липня 1939 року. Причиною арешту у 1938 році батько називає те, що на “поштової скриньці був замашений болотом польський орел”. Причини арешту в 1939 році він не знає, але підозрює, що переслідування і арешт польською владою були за те, що у 1928 році після демобілізації з армії змінив обряд “з польського на український”. Останній раз він сидів у Ряшеві півтора місяця, до самої німецько-польської війни, і за якихось 4–5 днів перед приходом німців був звільнений головою “польської” гміни¹⁹.

На питання, які обвинувачування були висунені у 1939 році, батько відповів, що жодних обвинувачень йому не було представлено. На репліку слідчого, що польські репресії були викликані тим, що батько вважався українським націоналістом, він відповів, що подібних обвинувачень йому не роблено. Твердження слідчого, що батько проводив “націоналістичну українську діяльність”, він заперечив і додав, що українським націоналістом ніколи не був. На це слідчий заявив, що матеріали слідства достатньо викривають, що батько є не тільки українським націоналістом, але й таким, що вів антирадянську діяльність, та що при подальших “брехливих відповідях” його будуть звинувачувати також і в цьому. Однак батько знову відповів, що жодної антирадянської діяльності він не вів і що українським націоналістом не був.

Свідки та їхні зізнання

Тут вперше слідчий почав витягати свідчення інших людей, які були зібрані раніше, деякі ще перед арештом батька. Першим він зачитував слова Франка Войтковича Гуца²⁰, з допиту від 26 серпня

¹⁹ Рада гміни Динова складалася в більшості з євреїв, які дуже добре знали батька і тому без перешкод звільнили його з тюрми.

²⁰ Протокол допроса от 26 августа 1940 г. Гуц Франко Войтковича. – Допит проводив Зюбенко. Документ на двох сторінках машинопису. Ідентичний протокол допиту існує також на чотирьох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ № 10.

1940 року, який твердив, що за часів польської держави “в селі Павлокома існувала Організація Українських Націоналістів, яку зорганізував Микола Левицький, колишній учитель, який втік до Німеччини”, і що батько – один з членів організації. Батько відкинув ці свідчення і відповів, що про існування “української націоналістичної організації” йому нічого не було відомо, і він не був її членом.

Слідчий тоді зачитував як свідка Івана Дзівіка з допиту від 7 жовтня 1940 року²¹, в якому цей твердив, що в селі Павлокома існувала організація УНДО, якою керував Микола Левицький, та що до цієї організації належали Іван Антонович Карпа, Богдан Петрович Дзівік, Юліан Петрович Дзівік (його брати) та серед інших теж і Петро Йосифович Потічний. Батько відповів, що членом УНДО ніколи не був і не знає, чи така організація існувала в Павлокомі. Далі він сказав, що Левицький і справді міг належати до неї, бо у нього була українська націоналістична література, така як газета “Діло” та журнал “Учительське Слово”.

Міхал Андрійович Чехоцький [Ціхоцький] на допиті 24 жовтня 1940 року²² твердив, що Петро Потічний був “касиром “Просвіти” та разом з Іваном Дзівіком ще за Польщі “добивалися самостійної України” за що сиділи в тюрмі. Цю заяву слідчого батько прокоментував наступним чином: “Чехоцький говорить правду, що я був касиром “Просвіти”, але те, що ніби я добивався “самостійної України”, це брехня”.

Тоді слідчий зачитував свідчення Антоніни Андріївної Саджуги, жінки вбитого за не’ясованих обставин Івана Саджуги (допит від 24 жовтня 1940 року)²³ про те, що батько – активний український націоналіст. Це обвинувачення батько знову категорично відкинув.

²¹ Показання Дивика (Дзівіка) Івана Петровича от 7 октября 1940 г. – Допит проводив начальник Бірчанського РВ НКВС Іван Павлович Рогов. Документ на трьох сторінках машинопису. *Дивись*: Документ №11.

²² Протокол допроса от 24.X.40 г. Чехоцкого М. А. – Допит проводив Зюбенко. Документ на трьох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ №12.

²³ Протокол допроса от 24.X.40 г. Саджуга А. А. – Допит проводив Зюбенко. Документ на трьох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ №13. Варто додати, що протоколи допиту Кошовської С. І. (в допиті Костовска) від 18 липня 1940 р. у справі Дзівіка імені батька не згадано *Дивись*: Документ №14. Не згадано його теж і в протоколі допиту Левицької С. М. від 6 жовтня 1940 р.. Допитував Рогов. *Дивись*: Документ №15. Не має згадки в допиті Саджуги О. М. від 18 жовтня 1940 р. Допитував Рогов. *Дивись*: Документ №16. Однак в протоколі допиту Саджуги А. Ф. від 22.X.40 р., де йшлося про вбивство Івана Саджуги, свідок твердить, що в Павлокомі існувала таємна націоналістична організація, яка добивалася самостійної України. Що керівником цієї організації був Микола Левицький, та що до неї належали Потічний П. Й., священник Шевчук В. І., його брат Мирослав (насправді – Ярослав), Богдан і Іван Петрович Дзівік та Іван Карпа. Про вбивство та причетних до нього осіб свідкові розказав Іван Дзівік. Правда, свідок зізнався, що про участь батька у вбивстві йому Дзівік нічого не сказав. Допит проводив Зюбенко. Документ на двох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ №17.

Тоді слідчий запитав, від кого батько чув, що Іван Дзівік був конфідентом польської поліції. На це він відповів, що від Йосифа Андрійовича Коцили і Антона Івановича Коштовського²⁴, які твердили, що якраз після доносу І. Дзівіка в 1938 році було проведено обшук у церкві з метою знайти там ручний кулемет. Одначе батько застерігся, що “точних даних” про співпрацю Дзівіка з польською поліцією він не має.

Першим свідком, який звинуватив Івана Дзівіка у вербуванні української молоді села Павлокоми для нібито поповнення лав “Січовиків” по німецькій стороні кордону був Антоній Шимонович Радонь. Він був вже раніше арештований і випуску з протоколу його допиту було включено до справи І. Дзівіка, а тим самим і батька, з затвердженням начальника Бірчанського РВ НКВС Рогова. Радонь покликається на Івана Андрійовича Нестеровського, який нібито розказав йому про те.

У цій виписці теж сказано, що Іван Петрович Дзівік в минулому був конфідентом польської поліції, та що він має “два карабіни”. Там також згадується, що Владислав Антонович Шпак є зв’язковим Івана Дзівіка до Миколи Левицького, який живе на німецькій стороні в місті Динові, та що він вже декілька разів переходив нелегально кордон²⁵. Ці дані є важливими, бо подібні обвинувачення висунуто також і батькові.

Подібні свідчення також надавав Тадеуш Михайлович Пантол на допиті 27 травня 1940 року. Ним стверджувалося, що громадянин Дзівік І. П. збирав молодь і пропонував їй відходити в Німеччину для вступу в українську армію, яка там організується для боротьби з радянською владою за визволення України²⁶. Ці слова Пантол нібито чув, коли проходив біля читальні (колишня “Просвіта”) в січні 1940 року, де в цей час говорив з молоддю сам І. Дзівік.

На іншому, пізнішому допиті Пантола (29 березня 1941 року)²⁷, який вів Бабінцев, він більш детально зупинився на тому, як йому вдалося почути агітування молоді Іваном Дзівіком, та що армія, яка формується в Німеччині на випадок війни з СРСР, виступить проти

²⁴ Протоколів допиту Йосифа Андрійовича Коцили та Антона Івановича Коштовського у справі немає.

²⁵ Виписка из показаний арестованного Бирчанским РО НКВД и уже осужденного Родонь (правильно Радонь) Антона Шимоновича. – Підпис: Начальник Бирчанского РО НКВД Рогов. *Дивись*: Документ №19.

²⁶ Протокол допроса задержанного Пантол Тадеуш Михайлович от 27 мая 1940 г. Підпис: Нач. Бирчанского РО НКВД Рогов. – Про батька не згадано. *Дивись*: Документ №20.

²⁷ Протокол допроса от 29 марта 1941 г. обв. Пантол Тадеуша Михайловича. – Допит вів старший слідчий слідчої частини УНКВС лейтенант держбезпеки Бабінцев. Протокол допиту на двох сторінках записного паперу. Про батька в протоколі не згадано. *Дивись*: Документ №21.

Червоної армії. Далі він закликав молодь не служити в Червоній армії. Більше про антирадянську діяльність Івана Дзівіка він не знав.

На допиті 18 липня 1940 року Софія Іванівна Коштовська твердила, що Іван Дзівік – це націоналіст, який був членом “Просвіти” та має зв’язок з націоналістом Миколою Левицьким²⁸. Вона також назвала його конфідентом польської поліції (як доказ – “він не платив податків”) і сказала, що він займався збиранням та переховуванням зброї розгромленої польської армії та грабуванням євреїв у Динові, що він робив більше ніж 5 разів.

Допит Стефанії Михайлівної Левицької, дружини Миколи Левицького, провів начальник Бірчанського РВ НКВС Рогов 6 жовтня 1940 року у її хаті в селі Павлокома²⁹. В цьому односторінковому допиті йшлося лишень про те, хто з селян заходить до неї до хати та з якою метою. Відповідь була, що вона спілкується з Розалією Карпа, і що вони з меду виготовляють вишніки. Також сказала, що останньо був у неї в помешканні священик (Василь) Шевчук із села П’яткова, який нарвав собі винограду, та також якись “совети”, які робили обшук і знайшли заховані на горіщі один кулемет та карабін. Левицька твердила, що не знала, хто їх там поклав.

Дня 18 жовтня 1940 року начальник Рогов опитав свідка Осипа Миколайовича Саджугу³⁰, під час опитування знову йшлося про діяльність Івана Дзівіка. Саджуга назвав Дзівіка злодієм та конфідентом польської поліції. Він сам чув, як влітку 1938 року Дзівік говорив у селі Павлокома з поліцейським, якого інформував про те, що: “Павлокома бажає створити якусь Україну”. Також влітку 1939 року Дзівік часто ходив на поліцію в місті Динові, а як приходив відтіля, то на посиденьках у хаті Антона Ланчака проклинав польську владу та її порядки, а потім доносив у поліцію.

До цього часу збір слідчих відомостей стосувався майже повністю Івана Дзівіка, хоча, як скоро виявилось, ці відомості було залучено теж і до справи батька. Антін Федорович Саджуга, якого допитувано 22 жовтня 1940 року, говорячи про вбивство Івана Саджуги, сказав, що його було скоєно “таємною націоналістичною організацією, яка добивалася самостійної України”³¹. Він також додав, що

²⁸ Протокол допроса от 18 июля 1940 г. [Софії Іванівної Коштовської]. Допросил оперуполномоченный III отд. Зюбенко. *Дивись*: Документ №14.

²⁹ Протокол допроса свидетеля Левицкой Стефании Михайловны от 6 октября 1940 г. Допросил Нач. Бирчанского РО НКВД Рогов. *Дивись*: Документ №15

³⁰ Протокол допроса 1940 г. Октября 18, свидетеля Саджуга Осип Николаевич. Допросил Нач. Бирчанского РО НКВД Рогов. *Дивись*: Документ №16.

³¹ Протокол допроса от 22.X.40 г. Саджуга Антона Федоровича. Допросил оперуп. III отдела м-ко Бирча РО НКВД Зюбенко. *Дивись*: Документ №17.

організаційним керівником був Микола Левицький, а членами організації були Петро Йосифович Поточний (Потічний), священник Василь Іванович Шевчук, його брат Мирослав (насправді Ярослав), Богдан Петрович Дзівік, його брат Іван Петрович, Іван Антонович Карпа, який, як і Левицький, також втік до Німеччини.

Після вбивства Івана Саджуги свідок зустрівся з Іваном Дзівіком, і той сказав йому, що бачив закривавлену сорочку на стриху в соломі у свого брата Богдана, який опісля закопав її у землю. Іван Дзівік також вказав на вбивць, а саме Богдана Петровича Дзівіка, Стефана Івановича Афтанаса і Мирослава Івановича Шевчука. Про Петра Поточного (Потічного) Дзівік свідкові не згадував³².

Згідно наявних у справі протоколів, Антона Саджугу допитувано двічі. Перший раз (дата протоколу допиту, на жаль, відсутня) він лишень сказав, що Петра Потічного і Івана Дзівіка він знав дуже добре, що в “Павлокомі існувала українська організація “Просвіта”, якою керував Микола Левицький, котрий утік до Німеччини”, що в ній були членами обидві згадані особи та Іван Карпа, який також втік до Німеччини. Далі він сказав, що його брат Іван Саджуга також відвідував “Просвіту” і у 1935 році був убитий після того, як вночі вийшов з клубу³³. Хто його вбив, він не знає, але слухи в селі були, що це зробив Славко Шевчук через “співпрацю [покійного] з польською поліцією”³⁴. Свідок далі сказав, що про існування української націоналістичної організації він не знає, і що про антирадянську діяльність Петра Потічного та Івана Дзівіка йому нічого не відомо³⁵.

Офіційне обвинувачення

Приблизно у цей ж час, 20 жовтня 1940 року, батькові було офіційно пред’явлено обвинувачення³⁶. В ньому оперуповноважений Бірчанського РВ НКВС І. Т. Зюбенко твердить, що батько організовував молодь для висилання її в Німеччину з метою вступити в “українські війська січовиків”, серед населення вів агітацію не здавати зброї радянській владі, поширював твердження про швидку загибель радянської влади і прихід німецьких військ, має захований ручний

³² Протокол допроса от 22.X.40 г. Саджуга Антона Федоровича. Допросил оперуп. III отдела м-ко Бирча РО НКВД Зюбенко. *Дивись:* Документ №17.

³³ Протокол допроса Саджуга Антона Федоровича. (дата відсутня, але з контексту виходить, що це був перший його допит, та з почерку виглядає, що його вів старший оперуповноважений Бабінцев). – Документ на двох сторінках на записному папері. *Дивись:* Документ №18.

³⁴ Там само.

³⁵ Там само.

³⁶ Постановление о предъявлении обвинения, 20 октября 1940 г. – Затверджено начальником Бірчанського РВ НКВС (підпис не виразний). Документ на двох сторінках. *Дивись:* Документ №22.

кулемет. Підтримує через Дзівіка (Дзівіка) Юліяна та Шпака Владислава, які втекли до Німеччини, тісний зв'язок з націоналістом Левицьким. Висловлює еміграційні настрої, чим вчинив злочин, передбачений статтями 54–4, 54–10, 54–11 Кримінального кодексу УРСР³⁷. Тому, на підставі ст. 126, і керуючись ст. 127 Кримінального кодексу УРСР, вирішено притягнути батька до кримінальної відповідальності за вище вказаними статтями. Батька повідомлено про обвинувачення 23 жовтня 1940 року. Документ підписаний оперуповноваженим І. Т. Зюбенком. На документі стоїть також підпис батька³⁸.

Вилучення паспорта

В цей самий час оперуповноважений Бірчанського РВ НКВС Зюбенко за погодженням начальника Бірчанського РВ НКВС Рогова від 23 жовтня 1940 року видав постанову про вилучення паспорту, датовану днем 24 жовтня 1940 року³⁹. В документі зазначено, що при арешті і особистому обшукові Потічного (в ориг. Потичного) забрано від нього паспорт, який був виданий на 5 років Бірчанським районним відділом міліції 7 червня 1940 року під № 682444 серії 1–ЕО, і що передає його до 1–го спецвідділу УНКВС Дрогобицької обл. на збереження⁴⁰. Далі зазначено, що паспорт був прийнятий 25.Х. 1940 р., але підпис того, хто прийняв, нерозбірливий⁴¹.

Передача справи у слідчий відділ

Декілька днів перед тим, 18 жовтня 1940 року, цей ж самий Зюбенко на основі тих самих звинувачень і на підставі рішення начальника УНКВС по Д/О капітана Зачепа за № 1652845/1 від 11 вересня 1940 року передав слідчу справу батька та Івана Дзівіка у слідчу частину УНКВС через 1–ий спецвідділ. Документ підписаний Зюбенком, начальником Бірчанського РВ НКВС Роговим, та затверджений заступником начальника УНКВС лейтенантом Побережним 21 жовтня 1940 року⁴².

³⁷ Постановление о предъявлении обвинения, 20 октября 1940 г. – Затверджено начальником Бірчанського РВ НКВС (підпис не виразний). Документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №22.

³⁸ Там само.

³⁹ Постановление /о сдаче паспорта в 1–ий сцпеотдел УНКВД/. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №23.

⁴⁰ Там само.

⁴¹ Там само.

⁴² Постановление (о передаче следственного дела). – Документ підписаний о/у Зюбенком, начальником РВ НКВС Роговим та заступником начальника УНКВС Побережним. Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №24.

Формальності передачі батька до слідчої тюрми в Перемишлі

Дня 11 листопада сержант держбезпеки слідчий Солонович у Перемишлі офіційно прийняв справу батька та Івана Дзівіка до свого провадження⁴³. У цій постанові знову повторюються звинувачення, висунуті раніше. Дня 22 листопада батькові зроблено медичний огляд, і якесь лікар Руда у тюрмі в Перемишлі визнала його здоровим⁴⁴ та придатним до етапування. А 13 січня 1941 року лейтенант Бабінцев прийняв справу до свого провадження та подальшого ведення слідства⁴⁵. В цьому документі водночас зазначено, що Потічний і Дзівік не призналися до вини, та що свідчення проти них “також достатньо їх не викривають”. Тому Бабінцев вважав, що потрібно “обов’язково допитати ще 5–6 свідків стосовно антирадянської діяльності звинувачених”, а також “зробити їм допит та провести очну ставку поміж ними”⁴⁶.

Допити в Перемишлі

Наступний допит батька, який відбувся 14 листопада 1940 року⁴⁷, здається, вже був проведений у слідчій тюрмі в м. Перемишлі та тривав від год. 18:10 до год. 21:40. Це мусів бути дуже важкий допит, правдоподібно з тортурами, хоча протокол, писаний ручно, займає лишень півтора аркуша записного паперу.

Почався допит “пропозицією” слідчого правдиво розказати про приналежність до антирадянської, української націоналістичної організації. Відповідь батька була, що йому “про організацію нічого не відомо”⁴⁸. Далі слідчий закинув батькові, що він неодноразово організовував нелегальні сходи націоналістів, які обговорювали питання боротьби з радянською владою, та що “матеріали слідства це викривають”. На це батько відповів, що “нелегальних сходів він

⁴³ Постановление 1940 года, ноября 11-го дня, город Перемышль. – Підписано слідчим серж. Солоновичом, старшим слідчим лейтенантом Бабінцевим та затверджено лейтенантом Побережним. Документ на одній сторінці. *Дивись:* Документ №25.

⁴⁴ Санаттестат. – Документ на одній сторінці, затверджений печаткою Перемиської тюрми. *Дивись:* Документ №26

⁴⁵ Постановление /о принятии дела к производству/ 1941 года, января 13 дня. г. Перемышль. – Документ підписаний Бабінцевим і підтверджений Побережним. Документ на одній сторінці. *Дивись:* Документ №27.

⁴⁶ Там само.

⁴⁷ Протокол допроса обвиняемого Потычного Петра Йосифовича от 14 декабря 1940 г. – Допит вів слідчий слідчої частини УНКВС сержант держбезпеки Солонович. Документ на двох сторінках записного паперу. *Дивись:* Документ №28.

⁴⁸ Там само.

ніколи не організував, і про це, що вони де-небудь відбувалися, він нічого не знав”⁴⁹.

Слідчий тоді сказав, що слідство має матеріали про те, що [це приписувано батькові] в хаті Левицького часто збиралися люди, переважно молодь, і їм говорили: “Хто має карабіни, кулемети – зберігайте їх у себе, вони стануть у пригоді. Як тільки Німеччина почне війну з СРСР, німці знищать радянську владу, і нам буде жити краще”. Відповідь батька була, що він цього “не підтверджує”, та що з його “сторони таких висловів не було”⁵⁰.

Слідчий: “Тоді Ви казали, Німеччина буде платити за схоплення карабіна 300 злотих, а за кулемет – 600 злотих. Чи це правильно?” Батькова відповідь була: “Ні, неправильно. Цього я також ніколи не говорив”⁵¹.

Слідчий: “Як український націоналіст Ви проводили активну роботу з вербування молоді в українську армію “Січ”. Розкажіть про це правдиво”. Батько: “Я це відкидаю. Жодної роботи з вербування в організації я не проводив”.

Протокол допиту був підписаний батьком, як правильний, можливо, з одним тільки перекрученням, чого батько міг і не зауважити. Фразу “жодної роботи в організації я не проводив” можна інтерпретувати, що хоча він нікого і не вербував, але був членом організації. В цьому протоколі допиту не уточнено, про яку організацію йшлося.

Збір компрометуючих матеріалів

Збір компрометуючих матеріалів на батька продовжувався. Дня 16 лютого 1941 року Павлокомівська сільська рада видала довідку-характеристику на батька, в якій окрім соціального стану і підтвердження майнового стану сказано, що він “належав до організації “Просвіта”, служив у війську плутоновим, а останнім часом працював учителем у селі Павлокома і в селі Бартківка”⁵².

Того самого дня Памлокомівською сільрадою була видана ще одна довідка Бірчанському РВ НКВС про те, що жителі села

⁴⁹ Протокол допроса обвиняемого Потычного Петра Йосифовича от 14 декабря 1940 г. – Допит вів слідчий слідчої частини УНКВС сержант держбезпеки Солонович. Документ на двох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ №28.

⁵⁰ Там само.

⁵¹ Там само.

⁵² Справка–Характеристика: Выдана на Потычного Петра Осиповича. – Рукописний документ на одній сторінці. Підписи голови і секретаря сільради нечитабельні. Документ затверджений печаткою сільради. *Дивись*: Документ №29.

Франко Михайлович Кашицький (1917), Іван Антонович Мудрик (1911) та Стефан Іванович Афтанас (1913) перейшли в місяці вересні 1940 року до Німеччини, а Владислав Антонович Шпак (1917) пішов до Німеччини в жовтні 1939 року⁵³. Дана довідка с/ради, на відміну від вище згаданої довідки-характеристики, написана російською мовою і іншим почерком, ідентичним з почерком Зюбенка, що вказує на те, що не писав її ніхто з Павлоками. Підписи голови і секретаря нечитабельні.

Ще одна “справка” російською мовою, але без дати, за підписом оперуповноваженого Зюбенка, стверджує, що “з села Павлокома Бірчанського району до кінця вересня 1940 року [тобто до арешту батька] відійшли нелегально за кордон в Німеччину приблизно 35 осіб, здебільшого українська молодь. Після ж арешту Потічного і Дзівіка від вересня 1940 року нелегально відійшло до Німеччини лише дві особи”⁵⁴. Очевидно, такі інформації мали на меті підтвердити висунуті батькові звинувачення у вербуванні молоді до українських воєнізованих груп за кордоном.

Ще в одній записці⁵⁵, адресованій старшому слідчому УНКВС по Дрогобицькій області лейтенанту держбезпеки товаришу Бабинцеву, начальник Бірчанського РВ НКВС Рогов та оперуповноважений 3-го відділу Зюбенко стверджують, що в різний час нелегально відійшли до Німеччини особи, які проходять по справі Петра Йосифовича Потічного і Івана Петровича Дівіка (Дзівіка). Подаються наступні особи: 1. Левицький Микола, 2. Нестеровський Іван Андрійович, 3. Шпак Владислав Антонович, 4. Кашицький Франко Михайлович, 5. Мудрик Іван Антонович, 6. Автонас (Афтанас) Стефан Іванович, 7. Дівік (Дзівік) Юліян Петрович, 8. Ромашек (Романик) Іван, 9. Вочак (Вацяк) Северин Стефанович, 10. Вочак (Вацяк) Михайло Григорович, 11. Карп (Карпа) Іван Антонович, 12. Шевчук Ярослав, 13. Карп (Карпа) Розалія⁵⁶. Документ підготовлений неналежно і з перекрученими прізвищами. Також у ньому подано прізвище Кашицького Франка, польського шовініста, якого в українському націоналізмі важко звинуватити. Але енкаведистам йшлося про доказ того, що батько займався вербуванням молоді та подальшим переправленням її за кордон для поповнення рядів українських військових формувань, хоча це насправді не відповідало дійсності.

⁵³ Справка, видана Бірчанському РО НКВД. – Рукописний документ на одній сторінці. Довідка затверджена печаткою сільради. *Дивись*: Документ №30.

⁵⁴ Справка. – Рукописний документ на одну сторінку. *Дивись*: Документ №31.

⁵⁵ Ст. Следователю УНКВД по Д/О Лейтенанту Госбезопасности тов. Бабинцеву, г. Перемышль. – Документ без дати на одній сторінці. *Дивись*: Документ №32.

⁵⁶ Там само.

Подальші допити і свідчення

Наступний допит відбувся в березні 1941 року. Але в міжчасі допитано свідка Ярослава Томковича Трояна⁵⁷. Цей допит повністю стосувався батька.

Не менш цікавою треба вважати записку заступника начальника 93-го прикордонного загону НКВС УРСР у місті Лисько капітана Тарасенка, направлену до лейтенанта Побережного у м. Дрогобич, а відтак переадресовану Бабінцеву в Перемишль, про те, що Іван Дзівік не був сексотом цієї погранзастави⁵⁸. З цього виходить, що Іван Дзівік на слідстві вказав на те, що він працював сексотом, але, можливо, не подав правильної інформації про те, з ким він мав “ділові” контакти.

На запитання слідчого свідок (Ярослав Троян) відповів, що знає батька дуже добре, і що його відносини з ним були завжди добрими. Про діяльність батька за часів Польщі Троян відповів, що не знає від кого, але чув, що батько служив у польській армії офіцером. Після військової служби був касиром “Просвіти” і мав зв’язок з керівником “Просвіти” Йосифом (*sic*) [Миколою] Левицьким. Будучи членом “Просвіти”, батько вербував нових членів і завербував свідка у 1937 році. Більше про діяльність батька він нічого сказати не міг.

На запит про антирадянську діяльність батька Ярослав Троян відповів, що нічого йому про це невідомо, позаяк він не був з ним у близьких стосунках.

Формальність продовження терміну ув’язнення

В тому ж часі термін ув’язнення батька закінчувався, і тому Бабінцев за згодою Побережного звернувся до обласного прокурора Дрогобицької області про продовження строку ув’язнення до 10 квітня 1941 року⁵⁹. Документ цікавий ще і тим, що в ньому перелічується свідків, які обвинувачували батька в націоналізмі. Це були Ф. В. Гуц, А. Ф. Саджуга і В. П. Крупа (в ориг. Круппа). У проханні про продовження терміну ув’язнення вказувалося на потребу подальших допитів Гуца, Саджуги і Крупи, проведення з ними очних ставок, та доклад-

⁵⁷ Протокол допроса от 15-го февраля 1941 г. Свидет. Троян Ярослав Томкович. – Кто вів допит, не вказано, але з почерку виглядає, що вів його лейтенант Бабінцев. Документ на двох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ №33.

⁵⁸ Нач. следственной части УНКГБ лейтенанту госбезопасности т. Побережному. – Відповідь заступника начальника 93 прикордонного загону НКВС УРСР кап. Тарасенка від 22 березня 1941 р. на депешу № 416-с від 5 березня 1941 р. *Дивись*: Документ №34.

⁵⁹ Постановление (о продолжении срока ведения следствия и содержания под стражей) г. Перемишль 10 марта 1941 г. *Дивись*: Документ №35.

нішого допиту І. Дзівіка. Прохання було затверджене начальником УНКВС Дрогобицької області капітаном держбезпеки Зачепою та санкціоноване обласним прокурором 19 березня 1941 року⁶⁰.

Останній допит

Останній допит батька відбувся 28 березня 1941 року⁶¹. Допит тривав три години – почався о год. 12:00 і закінчився о год. 15:00.

Як звикло, протокол розпочався з рутинних запитань назвати своє ім'я і прізвище та подати автобіографію, що батько і зробив.

У своїй біографії батько сказав, що народився у 1903 році в селі Павлокома в родині селянина-середняка. До 1925 року жив при батькові та займався хліборобством. У 1925 році був мобілізований до польської армії і служив рядовим у п'ятому піхотному полку, який стояв у Перемишлі. На початку 1926 року дістав звання капрала, а при демобілізації у 1927 році звання плутонового. Після цього до армії вже більше не призивався і займався хліборобством. В господарстві мав 5 моргів поля, три корови, кобилу і річного лошака⁶².

На запитання слідчого, чи в минулому батько належав до яких-небудь партій чи організацій, батько відповів, що від 1927 по 1937 рік був членом "української націоналістичної організації "Просвіта"", де з 1934 по 1935 рік був касиром. До жодних інших організацій не належав⁶³.

На питання, чи після встановлення радянської влади батько належав до будь-яких партій чи організацій, батько відповів заперечливо. На це слідчий сказав, що батько говорить неправду, та що слідство має докази того, що до дня арешту він (батько) був активним українським націоналістом та виконував завдання організації рекрутувати українську молодь з метою відсилання її в Німеччину для поповнення війська "Січовиків"⁶⁴. Батько відкинув це звинувачення.

Тоді слідчий зачитав йому наступне: "Потічний Петро Йосифович збирає українську молодь, проводить серед неї агітацію, що потрібно відходити за границю, в Німеччину, і поповнювати там українські війська "Січовиків" для походу проти радянської влади"⁶⁵.

⁶⁰ Постановление (о продолжении срока ведения следствия и содержания под стражей) г. Перемышль 10 марта 1941 г. *Дивись*: Документ №35.

⁶¹ Протокол допроса от 28-го марта 1941 г. Обв. Потычного Петра Иосифовича. – Допит провів старший слідчий слідчого відділу УНКВС, лейтенант держбезпеки Бабінцев. Документ на чотирьох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ №36.

⁶² Там само.

⁶³ Там само.

⁶⁴ Там само.

⁶⁵ Там само.

На це батько сказав: “Я це категорично відкидаю, бо це не згідне з правдою”⁶⁶.

Дальші питання слідчого стосувалися зв'язків батька з Левицьким. Батько відповів, що знав Левицького як сусіда і голову “Прогресу”, та що у вересні 1939 року він перейшов на інший бік кордону, після чого жодних зв'язків з ним більше не було та жодного цукру (як йому це закидали) йому батько не передавав⁶⁷.

Слідчий тоді заявив, що йому відомо про те, що через Павлокому до Німеччини був переправлений “інженер зі Львова”, і запитав, як він виявився в селі, та хто його переправив на територію Німеччини. Батько відповів, що про ці справи він нічого не знає⁶⁸. На це слідчий зазначив, що батько “говорить неправду... бо в розмові з Дзівіком Іваном Петровичем він сказав, що “про приїзд інженера з міста Львова йому все відомо”. На це батько відповів, що Дзівік Іван говорить неправду⁶⁹.

Офіційне обвинувачення батька

Закінчуючи протокол допиту від 28 березня 1943 р., слідчий повідомив батька, що його звинувачують за ст. 54–4, 54–10 ч. І і 54–11 КК УРСР, себто, що, будучи активним українським націоналістом, до дня арешту він організовував українську молодь для переходу в Німеччину з метою вступу в українську армію “Січовиків”, та запитав, чи батько визнає себе винним. Відповідь батька була, що він себе винним не визнає, тому що українським націоналістом він ніколи не був і переправкою української молоді на територію Німеччини з метою вступати в українську армію “Січовиків” не займався⁷⁰.

Протокол допиту був підписаний батьком.

Того ж дня (28 березня 1941 року) старший слідчий УНКВС Дрогобицької області, підпис якого нерозбірливий, долучив до слідчої справи № 50162 довідку, в якій зазначено, що майно і житлова площа обвинуваченого Потічного (Потичного) Петра Йосифовича не опечатувалися, та що був проведений тільки особистий обшук⁷¹.

⁶⁶ Протокол допроса от 28–го марта 1941 г. Обв. Потычного Петра Йосифовича. – Допит провів старший слідчий слідчого відділу УНКВС, лейтенант держбезпеки Бабінцев. Документ на чотирьох сторінках записного паперу. *Дивись*: Документ №36.

⁶⁷ Там само.

⁶⁸ Там само.

⁶⁹ Там само.

⁷⁰ Там само.

⁷¹ Справка. Дрогобыч, 28 марта 1941 г. – Документ на одній сторінці, завірених печаткою. *Дивись*: Документ №37.

Передача справи прокурору

Дня 29 березня 1941 року батькові було пред'явлено протокол слідства⁷². Це зробив Бабінцев на підставі статті 200 Кримінально-процесуального кодексу (КПК) УРСР і запитав, чи батько ознайомився з матеріалами слідства, та чи має якісь доповнення. Батько жодних погоджень не мав і підписав протокол. Після цього йому було сказано, що слідство завершене, та що увесь матеріал слідства на основі статті 204 КПК УРСР передається прокурору⁷³.

Обвинувальний висновок

2 квітня 1941 року слідчим УНКДБ Бабінцевим в Перемишлі було укладено документ "Обвинувальний висновок у справі Івана Петровича Дзівіка (в ориг. Дівіка) та Петра Йосифовича Потічного (в ориг. Потичного) за ст. 54–4, 54–11 і 54–10 ч. I КК УРСР"⁷⁴. Документ погоджений начальником слідчого відділу УНКДБ Дрогобицької області ст. лейтенантом Купчиком та затверджений заступником начальника УНКДБ Дрогобицької обл. лейт. Горловим. Вгорі першого аркуша є ручно дописана резолюція співробітника О/Н НКВС СРСР, датована 25.VI.1941 р., про передачу справи на розгляд особливої наради НКВС.

В обвинувальному висновку говориться, що на підставі даних, які поступили в Бірчанський РВ НКВС про те, що Іван Дзівік та Петро Потічний "є активними членами ОУН"⁷⁵, їх арештовано 24 вересня 1940 року. Слідством стверджено, що до часу встановлення радянської влади у Західній Україні звинувачувані були провідними членами української націоналістичної організації "Просвіта" (л.д. 35,73)⁷⁶. За націоналістичну діяльність в часи колишньої Польщі вони двічі притягалися до кримінальної відповідальності (л.д. 35, 52)⁷⁷. До дня арешту мали тісний зв'язок з Миколою Левицьким, керівником української націоналістичної організації "Просвіта" в селі Павлокома, який у вересні 1939 року втік на територію Німеччини. За його наказом вони проводили вербувальну роботу серед молоді з метою переправлення її до Німеччини для поповнення військ "Січовиків". (л.д. 59, 77, 78)⁷⁸.

⁷² Протокол предьявления следствия. 29 марта 1941 г. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №38.

⁷³ Там само.

⁷⁴ Обвинительное заключение. По обвинению: 1. Дивик Ивана Петровича, 2. Потычного Петра Йосифовича по ст. Ст. 54–4, 54–11 и 54–10 ч. I УК УССР. – Документ на трьох сторінках. *Дивись*: Документ №39.

⁷⁵ Там само.

⁷⁶ Там само.

⁷⁷ Там само.

⁷⁸ Там само.

У результаті антирадянської діяльності з села Павлокома в Німеччину перебралося 35 осіб, переважно української молоді (л.д. 95)⁷⁹. Крім цього проводили серед населення агітацію приховувати вогнепальну зброю для боротьби з радянською владою (дивись “окремий пакет”)⁸⁰.

Обвинувачення щодо батька звучить так: “На підставі викладеного звинувачується Потічного (в ориг. Потичного) Петра Йосифовича, 1903 року народження, жителя села Павлокома, Бірчанського району, Дрогобицької області, українця, громадянина СРСР, жонатого, не-судженого, з середньою освітою, за фахом учителя, походить зі сім’ї селянина-куркуля, від 1925 року по 1927 рік служив у колишній польській армії в чині старшого плутонового, у тому, що він, як активний український націоналіст, до моменту свого арешту проводив вербувальну роботу серед української молоді з ціллю направлення її в Німеччину для поповнення військ “Січовиків”, закликав населення переховувати наявну у них вогнепальну зброю для подальшого використання супроти радянської влади, тобто, в проступках, передбачених ст.ст. 54–4, 54–10, ч I і 54–11 КК УРСР.

В пред’явленому обвинуваченні визнав себе винним у тому, що від 1927 року до 1937 року був активним членом української націоналістичної організації “Просвіта” і два рази в минулому був притягнений до кримінальної відповідальності за націоналістичну діяльність. /л.д. 52, 55/.

Викривається показами свідка Ґуца Ф. В. /л.д. 73, 74/, і матеріалами спеціального пакету”⁸¹.

Обвинувальний висновок по слідчій справі №50162 за звинуваченням Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. закінчується абзацом: “Згідно зі ст. 204 КПК УРСР слідчу справу № 50162 за звинуваченням Дзівіка (Дівіка) Івана Петровича і Потічного (Потичного) Петра Йосифовича, скерувати через 2-й відділ УНКДБ по Дрогобицькій області прокурору Дрогобицької області для висновку і передання на розгляд Особливої Народи (Особого Совещания) при НКВС СРСР”.

Все підписане старшим слідчим слідчого відділу УНКДБ Дрогобицької області лейтенантом держбезпеки Бабінцевим та погоджене начальником слідчого відділу УНКДБ Дрогобицької області старшим лейтенантом державної безпеки Купчиком.

⁷⁹ Обвинительное заключение. По обвинению: 1. Дивик Ивана Петровича, 2. Потычного Петра Иосифовича по ст. Ст. 54–4, 54–II и 54–10 ч. I УК УССР. – Документ на трьох сторінках. *Дивись*: Документ №39.

⁸⁰ Там само. – Варто додати, що матеріалів цього “окремого пакету” в архівній справі не було або його мені не передано.

⁸¹ Подібні обвинувачення були висунуті також Івану Дзівіку. В його справі проти нього свідчили Т. М. Пантол, А. Ш. Радонь (в оригіналі Родон) і Ф. В. Ґуц/ л.д. 59, 73, 74, 77, 78/ та матеріали спеціального пакету. – Там само.

Обвинувальний висновок, укладений 2 квітня 1941 року в місті Перемишлі, доповнено інформаційною довідкою про те, що звинувачувані Дзівік (Дівік) Іван Петрович і Потічний (Потичний) Петро Йосифович утримуються в Перемиській тюрмі від 24 вересня 1940 р., та що матеріальних доказів у справі немає.

Дана довідка укладена та підписана знову ж таки старшим слідчим слідчої відділу УНКДБ Дрогобицької області лейтенантом державної безпеки Бабінцевим⁸².

Дня 8 квітня 1941 року секретар Дрогобицького обласного суду (підпис нерозбірливий) переслав довідку до слідчої справи № 50162, в якій ствердив, що обвинувачений Потічний (Потичний) не був суджений обласним судом⁸³.

Скерування справи на розгляд ОН НКВС СРСР

Наступний документ – це постанова від 10 червня 1941 року слідчого слідчої частини УДБ НКВС УРСР сержанта держбезпеки Сідька про те, що він розглянув слідчу справу №50162 за звинуваченням Івана Петровича Дзівіка (Дівіка) і Петра Йосифовича Потічного (Потичного) за ст.ст. 54-4-11, 54-10, ч. I КК УРСР та згідний з пропозицією УНКВС Дрогобицької області щодо скерування справи на розгляд “Особливої наради (Особого совещания) при НКВС СРСР”. Документ, підписаний молодшим слідчим УДБ УРСР Сідьком, погоджено помічником начальника слідчої частини УДБ НКВС УРСР молодшим лейтенантом держбезпеки, якого підпис нечитабельний⁸⁴.

Пропали речі арештованого

У листі з датою “червень” та під грифом “Цілком таємно”, який адресований начальнику 2-го відділу УНКДБ Дрогобицької області і скріплений підписами заступника начальника 2-го відділу НКДБ УРСР молодшого лейтенанта держбезпеки Смірнова та начальника 4-го відділу молодшого лейтенанта держбезпеки Макаренка, говориться про те, що в надісланій слідчій справі № 50162 немає квитанції про здачу на збереження вилучених при особистому обшукові в арештованих Дзівіка (Дівіка) Івана Петровича і Потічного (Потичного) Петра Йо-

⁸² Подібні обвинувачення були висунуті також Івану Дзівіку. В його справі проти нього свідчили Т. М. Пантол, А. Ш. Радонь (в оригіналі Родон) і Ф. В. Гуц /л.д. 59, 73, 74, 77, 78/ та матеріали спеціального пакету. – Там само.

⁸³ Справка. 8.IV.41 г. – Документ на одній сторінці, скріплений печаткою. Підпис нерозбірливий. *Дивись*: Документ №40.

⁸⁴ Постановление. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №41.

сифовича гроші, облігації, переписку, годинники і т. д.⁸⁵. Далі говориться про те, що слідчу справу № 50162 ними було відіслано до І-го спецвідділу НКВС СРСР для передачі на розгляд Особливої наради НКВС СРСР під № 753164 від 13 червня 1941 року⁸⁶. В кінці листа автори просять терміново вислати бракуючі квитанції для залучення до справи⁸⁷.

Розшуки батька у 1942–1947 роках. Вияснення про розстріл батька

Наступний документ походить вже з лютого 1942 року⁸⁸. Це “справка”, в якій зазначено, що слідча справа №50162 за звинуваченням Потічного (в ориг. Потичного) П. Й. і Дзівіка (в ориг. Дівіка) І. П., які були евакуйовані з прифронтової смуги у зв’язку з воєнними діями і не відшукані у тюрмах, була 17 червня 1941 року передана на розгляд ОН НКВС СРСР та відтак знята з розгляду через брак свідчень про місце знаходження обвинувачених і передана на тимчасове збереження в архів спецвідділу НКВС СРСР. Далі, що справу перебрало під свій контроль 5–е відділення 1-го спецвідділу. Довідка підписана начальником 4-го відділення 1–го спецвідділу НКВС СРСР (підпис нечитабельний) і старшим о/у (підпис нечитабельний), та погоджена 19 лютого 1942 року начальником (підпис нечитабельний) 1-го спецвідділу НКВС СРСР у місті Свердловську (РСФСР)⁸⁹. Цей документ вказує на те, що енкаведисти займалися своїм ділом навіть у час найбільших воєнних дій. Не менш важливим фактом є те, що розшуки ведуться зі Свердловської області, куди евакуйовано архіви НКВС.

Ці пошуки продовжувалися, бо [3] квітня 1947 року адресовано запит якомусь виконавцю Подгорному з 9–го відділення НКВС СРСР. У ній начальник 9–го відділення (підпис нечитабельний) знову просить подати “повну інформацію” на Петра Йосифовича Потічного (Потичного), народженого 1903 року в селі Павлокома Бірчанського району⁹⁰.

Дня 4 квітня 1947 року у відповіді на цей запит вказується, що в архіві 1-го спецвідділу НКВС СРСР на тимчасовому зберіганні знаходиться архівна справа № 059778, але крім цього написано, що

⁸⁵ Начальнику 2 отдела УНКГБ гор. Дрогобич. – Документ на одній сторінці.
Дивись: Документ №42

⁸⁶ Там само.

⁸⁷ Там само.

⁸⁸ Справка. 9.ІІ. 1942 г., г. Свердловск (РСФСР). – Документ на одній сторінці.
Дивись: Документ №43.

⁸⁹ Там само.

⁹⁰ Просьба выдать справку на: Потычный Петр Йосифович. – Документ на одній сторінці. *Дивись:* Документ №44.

відомостей стосовно арешту, судимості та місця перебування звинуваченого у них немає. Підпис нечитабельний⁹¹. Більш докладне прохання від 12 травня 1947 року, адресоване до 1-го спецвідділу МВС УРСР, написано виконавцем Архипенком з МДБ УРСР (відділ “А2”) і підписане заступником начальника відділу “А” майором МДБ УРСР та начальником 2-го відділу підполковником (підписи нечитабельні). У ньому знову вимагається інформації за Потічного (в ориг. Портичний) Петра Йосифовича, народженого 1903 ро-ку у селі Павлокома Бірчанського району Дрогобицької області⁹², працював у селі Павлокома в неповно-середній школі педагогом. Наприкінці прохання Архипенко уточнює, що інформація повинна бути повна, та що вона потрібна “у зв’язку з розшуком арештованого”⁹³.

Тим разом на цей запит МДБ до МВС відповідь була вже точнішою. “Справка” від 20 травня 1947 року зазначає, що: “За матеріалами 1-го спецвідділу МВС УРСР проходить: Потічний (в ориг. Потичний) Петро Йосифович, 1903 року народження, село Павлокома Дрогобицької області, де і проживав. Був обвинувачуваний за ст. 54–4; 54–10; 54–11 КК УРСР, слідча справа № 50162. І тоді вперше виразно сказано, що батько “за спеціальним рішенням в зоні воєнних дій з огляду на неможливість подальшої евакуації РОЗСТРІЛЯНИЙ. Підстава: Акт виконання присуду І спецвідділу УНКВС Дрогобицької області”⁹⁴. Далі вказано, що слідча справа знаходиться в архіві 1-го спецвідділу СРСР в Москві під № 059778. Підписано заступником 1-го спецвідділу капітаном Лапушенком та підтверджено підписом якогось лейтенанта (підпис нерозбірливий)⁹⁵.

Поновлення розшуків у 1948 році

Після цієї довідки виглядало б, що справа закінчена. Але не так думали в МДБ Дрогобицької області. Дня 20 жовтня 1948 року слідчий слідчого відділу УМГБ Дрогобицької області Старостін знову розглядає архівно-слідчу справу № 50162/059778 Дзівіка (Дівіка) і Потічного (Потичного)⁹⁶. В цьому документі він повторює звинувачення і статті Кримінального кодексу УРСР та поспонує, що обвинувачені були арештовані 24 вересня 1940 року Бірчанським РВ НКВС, та що обидва

⁹¹ Справка. На проверяемого имеются следующие сведения. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №45.

⁹² Просьба выдать справку. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №46.

⁹³ Там само.

⁹⁴ Справка по материалам 1 Спецотдела МВД УССР. – Документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №47.

⁹⁵ Там само.

⁹⁶ Постановление /О приостановлении следствия и передаче дела/. – Документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №48.

були активними націоналістами й діяли як вербувальники для “Січовиків”, а також агітували за переховування вогнепальної зброї⁹⁷. Далі пише, що 29 березня 1941 року слідство було закінчене і справа передана на розгляд Особливої наради при НКВС СРСР, але з огляду на брак інформації про місце знаходження обвинувачених, які не віднайдені в тюрмах через війну і евакуацію, справа не була розглянута і тимчасово зберігалася в архівах 1-го спецвідділу МВС СРСР, а потім передана до УМДБ Дрогобицької області для виявлення звинувачених і розгляду змісту справи. Беручи до уваги, що місця народження і проживання до арешту, родинні та інші зв’язки обидвох знаходяться за кордоном, і встановити їх не має можливості, тому матеріали передані в 4-й відділ УМДБ для оголошення обох у розшук⁹⁸. Тому Старостін рекомендує, аби слідство затримати, а справу передати на зберігання до 4-го відділу УМДБ Дрогобицької області аж до часу, коли обвинувачені будуть віднайдені. Підписав лейтенант Старостін, з підтвердженням 30 жовтня 1948 року майора Тертишніка, начальника слідчого відділу МДБ⁹⁹.

Довідка від 17 листопада 1952 року стосовно розшукуваної справи №11091 на Потічного (Потичного) Петра Йосифовича повідомляє, що справа здана 10 листопада 1952 року в архів відділу “А” УМДБ Дрогобицької області на тимчасове зберігання. Довідку підписав начальник 4-го відділу УМДБ підполковник держбезпеки Жданов¹⁰⁰.

Припинення кримінальної справи – 1957 рік. Позірна реабілітація?

Нарешті 3 квітня 1957 року капітан Калашніков – старший слідчий УКДБ при РМ УРСР по Дрогобицькій області видав постанову про припинення кримінальної справи¹⁰¹. В ньому він повторює різні попередні звинувачення, але додає, що і Дзівік І. П., і Потічний П. Й. були обвинувачені в тому, що за Польщі були членами ОУН. Також додає, що обидва призналися лишень до того, що були членами “Просвіти”.

Обвинувачення базувалося на свідченнях Радоня А. Ш., Пантола Т. М., Гуца Ф. В., Крупи В. П., Чехоцького [Ціхоцького], М. А.¹⁰². Далі він пише, що слідство було закінчене 29 березня 1941 року і

⁹⁷ Постановление /О приостановлении следствия и передаче дела/. – Документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №48.

⁹⁸ Там само

⁹⁹ Там само.

¹⁰⁰ Справка. – Документ на одну сторінку. *Дивись*: Документ №49.

¹⁰¹ Постановление (о прекращении уголовного дела). – Документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №50.

¹⁰² Там само.

передане на розгляд Особливої наради при НКВС СРСР. Однак, у зв'язку з ситуацією воєнного часу рішення у цій справі не було прийняте, і справа зберігалася в 1-му спецвідділі НКВС СРСР¹⁰³. Хоча по справі було допитано ряд свідків, проте стосовно антирадянської діяльності Дзівіка (Дівіка) і Потічного (Потичного) ці свідчення “є неконкретні і тому мало переконливі, очні ставки поміж свідками і обвинуваченими не були проведені”¹⁰⁴. Нові допити цих чи нових свідків неможливі, бо Бірчанський район тепер знаходиться в Польщі. Також місце проживання обвинувачених невідоме. З огляду на те, що докази для проведення суду над обвинуваченими є недостатніми, на підставі ст. 197 ч. II Кримінально-процесуального кодексу УРСР капітан Калашніков постановив слідчу справу №059778 закрити і передати на збереження в обліково-архівне відділення УКДБ Дрогобицької області, а копію переслати прокурору.

Підписав старший слідчий УКДБ при РМ УРСР по Дрогобицькій області капітан Калашніков. Згідний з рішенням – начальник, полковник Тертишник, і затверджено заступником начальника УКДБ полковником Гриценком¹⁰⁵.

Штамп-довідка обліково-архівного відділу УКДБ Дрогобицької області від 11 травня 1957 року підтверджує, що справу для подальшого збереження передано у фонд “Припинених справ”¹⁰⁶.

У жодному документі ніде не сказано, що припинення справи означало б реабілітацію особи, яку розстріляно.

Розвал СРСР і початок моїх розшуків через “Меморіал”

У 1989 році я перший раз отримав дозвіл поїхати до Радянського Союзу, де навіть мав змогу виступити з доповіддю у Львівському університеті ім. Івана Франка та нав'язати контакти з деякими людьми. Одним із них був Євген Гринів, голова Львівської регіональної історико-просвітницької організації “Меморіал”, яка діяла при Інституті суспільних наук АН УРСР. Довідавшись, що ця організація старається розкрити кримінальні справи репресованих осіб, я звернувся до неї за допомогою у відшуканні справи батька. Євген Гринів погодився з моїм проханням і 18 жовтня 1989 року вислав листа до начальника Управління КДБ УРСР на Львів та Львівську область з проханням переглянути справу батька¹⁰⁷. В листі подано основні

¹⁰³ Постановление (о прекращении уголовного дела). – Документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №50.

¹⁰⁴ Там само.

¹⁰⁵ Там само.

¹⁰⁶ Архивное дело. – Документ на одній сторінці. Підпис незрозумілий. *Дивись*: Документ №51.

¹⁰⁷ Е. А. Грынив, Начальнику УКГБ УССР по Львову и Львовской Области. 18.10.89, № 277/47. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №52.

факти про батька, дату і місце народження, фах і місце праці. Неправильно подано, що він не тільки працював, але й жив у селі Бартківка. Дату арешту подано як серпень 1940 року, та смерть через розстріл у районі Добромила. В листі також сказано, що на захист батька 150 односельчан підписали заяву на адресу М. С. Хрущова, яку написав член КПЗУ Василь Романик. Лист закінчується заявою, що дружина і три сини-близнюки, які проживають у Канаді, очікують деталей щодо долі невинної репресованого П. Й. Потічного та відновлення його доброго імені.¹⁰⁸

У результаті старший слідчий слідчого відділу УКДБ УРСР Львівської області Платонов звернувся 9 листопада 1989 року до РНДЦ МВС УРСР в Києві подати інформацію про судимість, де зберігається справа, про час і місяць відбування покарання та причини і час звільнення¹⁰⁹. В Києві прохання про інформацію отримали 16 листопада 1989 року і зареєстрували під №9634¹¹⁰. В цей самий час прохання про цю ж інформацію було вислане також до ГНДЦУІ МВС СРСР у Москві, де її прийняла І. А. Морозова¹¹¹. Одночасно прохання про цю ж інформацію було направлено також до ІЦ УВС Львівського обласного виконавчого комітету¹¹². Відповідь “ОСО МВД ССРСР” за підписом Г. Н. Одиногої від 20.11.1989 р. була негативною. Також негативною була відповідь Львівського облвиконкому від 22 листопада 1989 року. З Києва прийшло дві відповіді. Якийсь Кравченко 17 листопада 1989 р. подав довідку, в якій сказано, що “ОСО МВД УССР” не має такої інформації.

Фальшива дата розстрілу. Підтвердження реабілітації

Але 14 листопада в письмовій записці працівниці “ВЗГ МВС УРСР” Залескої сказано, що батько був “розстріляний на підставі спеціальної постанови в зоні воєнних дій **22.VII.41 р.** з огляду на неможливість подальшої евакуації”, та що “основний акт цього присуду 1-го спецвідділу УНКВС Дрогобицької області є у списку ч. 4, стор. 109 в ОАВ КДБ УРСР”¹¹³. На цій основі С. І. Малик, начальник Управління

¹⁰⁸ Є. А. Грынив, Начальнику УКГБ УССР по Львову и Львовской области. 18.10.89, № 277/47. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №52.

¹⁰⁹ РНИИЦ МВД УССР, город Киев. 9 ноября, 1989 г. – Документ на одній сторінці з підписом Платонова. *Дивись*: Документ №53.

¹¹⁰ Там само.

¹¹¹ ГНИИЦУИ МВД СССР, город Москва. – Документ на одній сторінці за підписом Платонова. *Дивись*: Документ №54.

¹¹² ІЦ УВД Львовского облисполкома. – Документ на одній сторінці за підписом Платонова. *Дивись*: Документ №55.

¹¹³ Рукописна записка на одній сторінці, підписана “Залеская”. Дата смерті – фальшива. Батька розстріляно 22 червня, а не 22 липня 1941 р. Дата довідки не виразна [18 ноября 1989]. *Дивись*: Документ №56.

в листі № 9/3654 до Є. Гриніва, Голови “Меморіалу”, від 23 листопада 1989 року, як відповідь на лист №277/47 від 18 жовтня 1989 року, написав, що батько був розстріляний у зоні воєнних дій **22 липня 1941 року**¹¹⁴. Далі в листі сказано, що кримінальна справа стосовно батька була припинена 3 квітня 1957 року за реабілітуючими обставинами, але місце його поховання у ході перевірки невстановлене¹¹⁵. На окремі записці від 7. 12. 1989 р. якийсь І. А. Любченко підтверджує, що відповідь Платонову була дана у листі 9/3654 від 23.ХІ.89 р., та що Потічний “реабілітований”¹¹⁶.

Новий лист “Меморіалу”

Видно, що ні Гринів, ні тим паче я жодних відомостей не отримали. Тому, 30.11.1989 р. в листі ч. 277/88 Є. А. Гринів знову пише листа до начальника УКДБ Львівської області з проханням про реабілітацію батька¹¹⁷. Після викладення суті справи, голова “Меморіалу” так подає конкретні запитання-прохання в листі:

1. Переглянути справу Петра Йосифовича Потічного і повідомити його синові – Петру-Йосифу Потічному, по чьому наклепу чи іншій причині був заарештований його батько.
2. Коли і де конкретно Петро Йосифович Потічний був страчений?
3. Де знаходиться його могила?
4. Поіменно вказати, хто виніс рішення про його страту, і хто виконав вирок.
5. Повернути речі з його справи – листи, записки, пояснення чи інші документи¹¹⁸.

На цьому листі є дві письмові резолюції. Одна з них вказує: “Потрібно ці питання, які вже стандартні, на майбутнє розглянути. Ми не можемо дати на них однозначних відповідей”¹¹⁹. Другий запис, адресований А. Д. Ярьську, каже: “Якщо існує архівна справа, прошу доповісти. Можливо, запросити польських товаришів”.¹²⁰

¹¹⁴ Председателю правления Львовской региональной историко-просветительной организации “Мемориал” т. Гриниву Е. А. – Документ на одній сторінці. Прізвище “С. І. Малік” надруковано, але підписаний заступник начальника Пшеничний. Документ завірений також підписом старшого слідчого Н. Н. Платонова. Дата смерті батька – фальшива. *Дивись*: Документ №57.

¹¹⁵ Там само.

¹¹⁶ Справка. – Документ рукописний, на одній сторінці. *Дивись*: Документ №58.

¹¹⁷ Начальнику КДБ Львівської області. – Документ на одній сторінці. Підписаний Є. А. Гринів. Цього листа секретаріат УКДБ отримав 7.12.89 р. *Дивись*: Документ №59.

¹¹⁸ Там само.

¹¹⁹ Там само.

¹²⁰ Там само.

У результаті С. І. Малик, начальник Управління КДБ 8 січня 1990 року пише листа директору Державного архіву Львівської області В. І. Куцинді з проханням написати мені відповідь, що мій батько був арештований 27 вересня 1940 року і обвинувачений в антирадянській діяльності, та що **22 червня 1941** року у зв'язку з воєнними діями був розстріляний, але що місце його захоронення в ході перевірки не встановлено¹²¹. Далі сказано, що 3 квітня 1957 року кримінальну справу проти батька припинено на підставі реабілітації¹²². Цього листа я знову не одержав.

Де зберігалися документи мого батька, я, очевидно, не знав і думав, що вони є в архіві СБУ в Києві. Я також нічого не знав про закулісні справи в процесі розшуку документів, а Є. Гринів мені ніколи не сказав, до кого у цій справі він звертався. Вкінці, коли я зустрівся з Русланом Пирогом, який тоді завідував архівами України, то попросив його довідатися про справу батька. Він після короткого часу передав мені інформацію, що справа мого батька знаходиться у Львівському архіві СБУ та що зберігається під індексом № ФП–1927. Перебуваючи у Львові в 1996 році, за сприяння і допомогою Володимира Кметика, тодішнього директора Львівського Держтелерадіо, я нарешті відвідав архів у колишній так званій тюрмі на Лонцького, познайомився з документами справи та навіть на моє настирливе прохання отримав одну копію батькової фотографії з часу арешту. Я був настільки зворушений і схвилюваний, побачивши його світліну з часу, коли я ще був дитиною, що в присутності якогось кадебіста я попросту розплакався і довго не міг себе вгамувати.

1996 рік. Мої нові прохання

У тому ж 1996 році я написав листа начальнику Управління СБУ Львівської області Богдану Йосиповичу Ваврику з проханням дати мені можливість ознайомитися зі справою батька¹²³. На цьому листі є знову три записи. Один з них вказує: “Тов. Лобода П. М. прошу вирішити”, – з датою 22 травня 1996 року¹²⁴. Другий запис, видно, від Лободи, з цією ж датою, вказує: “т. Хлебніков О. І. Прошу ознайомити в установленому законом порядку”¹²⁵. Третій запис повідомляє: “Ознайомив: начальник 2-го напрямку АРВ УСБУ по Львівській області

¹²¹ Директору Государственного архива Львовской области тов. Куцинде В.И. – Документ на одній сторінці, але без підпису. В документі є подана моя адреса в Канаді, але немає назви міста і номера будинку, а також поштовий код неправильний. *Дивись*: Документ №60.

¹²² Там само.

¹²³ Лист Начальнику Управління СБУ Б. Й. Ваврику. *Дивись*: Документ №61.

¹²⁴ Там само.

¹²⁵ Там само. – У листі знову неправильно написано мою адресу в Канаді.

підполковник О. І. Хлебніков” з датою 22 травня 1996 року¹²⁶. Як вже згадувалося, моє прохання зробити мені копії усіх документів було відхилене, бо це “протизаконно”, але одну фотографію батька мені таки дали. Мені тоді було надано документи, щоб їх лише прочитати і зробити виписки, але за браком часу і зі зворушення я не зміг зробити цих виписок. Правда, не всі документи були в папці, позаяк листів від “Меморіалу” я тоді там не бачив.

2000 рік. Нові прохання

Я, однак, не полишав надії і 27 серпня 2000 року знову написав листа, цього разу до О. П. Грачова, начальника підрозділу УСБУ у Львівській області, з проханням видати мені ксерокопії усіх документів з архівної справи мого батька, а також усі документи та прохання, зроблені мною або організацією “Меморіал” у цій справі¹²⁷. Відповідь цим разом вислано до Консульського управління МЗС України в Києві з проханням подати мені інформацію у справі батька¹²⁸. В цьому листі подана інформація, яка містилася в попередніх листах. Цим разом дату смерті батька подано правильно як **22 червня 1941 року**. Одна новизна в листі – це хіба те, що “по даній справі Потічний П. Й. реабілітований, і на нього поширюється дія ст. 1 Закону України “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”¹²⁹. В листі говориться про додаток у формі ксерокопій “непроцесуальних документальних матеріалів справи №П–1927(Д) на Потічного П. Й. – на 7 аркушах”¹³⁰. У листі знову подано неправильну адресу в Канаді. Лист замість начальника І. І. Войтовича підписаний заступником начальника Музильовим та завізований офіцером ОДН УСБУ у Львівській обл. майором Сергєєвою¹³¹. Очевидно, що і цього документу мені не вручено.

2008 рік. Передача документів справи батька

Дня 5 травня 2008 року, знаючи, що буду в Києві, я написав листа до Валентина Наливайченка, виконуючого обов’язки Голови СБУ, з проханням передати мені ксерокопії справи мого батька¹³². Аби

¹²⁶ Лист Начальнику Управління СБУ Б. Й. Ваврику. *Дивись*: Документ №61.

¹²⁷ Заява Начальнику підрозділу УСБУ у Львівській області Грачову О. П. – Рукописний документ на двох сторінках. *Дивись*: Документ №62.

¹²⁸ Консульське Управління МЗС України, Київ. – Документ від 4 вересня 2000 р. на двох сторінках. *Дивись*: Документ №63.

¹²⁹ Там само.

¹³⁰ Там само.

¹³¹ Там само.

¹³² Лист до В. О. Наливайченка. – У листі неправильно подано архівну сигнатуру справи, як №П-1930. Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №64.

Проф. Петро Й. Потічний виступає в Саліні на мітингові-реквіемі з вшанування пам'яті жертв комуністичних репресій. Позаду – пам'ятник на місці нижньої могили, де проводилися езекуції в'язнів енкаведистами. 2007 р.

запевнитися, що листа він отримає, я попросив поета Мойсея Фішбейна поцікавитися цією справою. Він радо погодився. Незадовго після цього я отримав повідомлення від Сергія Кокіна – заступника директора ГДА СБУ, що справа мого батька знаходиться в Києві, та що я зможу отримати ксерокопію справи¹³³. Дня 3 червня 2008 року я написав листа до В. Наливайченка з подякою за позитивне вирішення справи¹³⁴. Під час мого візиту в червні 2008 року в архіві СБУ в Києві мені передано цілу справу батька на дискеті та у формі ксерокопій. Подякував я також п. Мойсею Фішбейну, який був радий допомогти.¹³⁵ В отриманих мною матеріалах, однак, не було другої світлини батька, ані жодних матеріалів так званого “таємного пакету”, про який згадується в попередніх документах. Ніхто не міг мені відповісти, що сталося з “таємним пакетом”, та що в ньому могло бути.

Висновки

Минуло 70 років після розстрілу батька, 54 роки після його посмертної реабілітації, 22 роки від початку моїх спроб отримати інформацію про нього та 21 рік від часу проголошення незалежності України, і мені нарешті видано документи його справи, які згадані вище.

Висновок з усього цього не дуже втішний. Поліційна машина колишнього СРСР зовсім не давала жодних даних, а правоохоронна система суверенної України дуже поволі звільняє інформацію про минулі злочиння над своїми громадянами. Для мене це був корисний урок для усвідомлення того, що декларації про права людини виборюються дуже важко, та що їх потрібно не лише розвивати й охороняти, але також втілювати в життя.

* * *

Автор бажає висловити щирю подяку Ігорю Гомзяку за його допомогу в оформленні цієї книги.

* * *

¹³³ Лист від С. Кокіна. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №65.

¹³⁴ Лист до В. О. Наливайченка. – Документ на одній сторінці. *Дивись*: Документ №66.

¹³⁵ Електронне повідомлення Мойсею Фішбейну. *Дивись*: Документ №67.

ДОДАТКИ

(Документи кримінальної справи №50162)

Документ №1

У С С Р № 661-14

Сектор Особого Советского
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

19 вересня 1940 г.

Проголошено Управление

Следственный кабинет Отдел

ДЕЛО № 50162

По обвинению Потічного Петра Йосифовича
и Дзівіка Івана Петровича

Начато 24 сентября 1940 г. В 1 томах

Окончено 29 октября 1941 г. Том № 1

После судебного рассмотрения и вступления приговора в силу, настоящее дело подлежит немедленному возвращению в 1-й Специальный отдел НКВД УССР (гор. Киев). К делу должна быть приобщена копия приговора.
Основание: приказ НКВД, Прокуратуры и НКЮ Союза ССР № 00359 от 10 апреля 1938 г.

Передача находящихся в производстве следственных дел, а также взятых из архива дел в другие отделы или органы НКВД, хотя бы и временно, производится исключительно через 1-й Специальный отдел НКВД.
Передача следственного дела оформляется постановлением, утвержденным начальником соответствующего управления НКВД, или его заместителем.

059778

Арх. № 9-17-1927

Сдано в архив 1940 г.

1-й Спецотдел НКВД зарегистрировано 1948

Титул справи №50162 від 27 вересня 1940 р., заведеної НКВС на Потічного Петра Йосифовича та Дзівіка Івана Петровича

Документ №2

УРСР

НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ

ОРДЕР № 1830¹³⁶

24 вересня 1940 р.

Видано *опер.[ативному]* уповн[оваженому] 3-го від[ділу] РВ управління Державної Безпеки НКВС УРСР тов. Зюбенку на проведення *арешту і обшуку* П[оті]чного Петра Йосифовича.

Адреса *с. Павлокома Бірчанського р-ну*

Начальник УНКВС
по Дрогобицькій області

[Побережний]
[особистий підпис, завірений печаткою]

ДОВІДКА _____

* * *

¹³⁶ Архів УСБУ у Львівській обл. ФП № П-1927, Справа по звинуваченню Пот[і]чного Петра Йосифовича і Д[з]івіка Івана Петровича від 24 вересня 1940 р., Арк. 4. Цей та усі подальші документи перекладено з російської на українську мову.

УРСР

НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ

60 4.

ОРДЕР № 1830

24 вересня 1940 р.

Видано Оле. Умол. 3го ст. по управління
Державної Безпеки НКВС УРСР
тов. Зюбенку

на переведення

арешта Потічного
Петра Йосифовича

Адреса с. Павлокома Бирчанського р-ку

Начальник УНКВС
по Дрогобицькій області

ДОВІДКА

Ордер №1830, виданий о/у УДБ НКВС Зюбенку 24 вересня 1940 р. за підписом начальника УНКВС Дрогобицької обл. Побережного на проведення обшуку та арешт Потічного Петра Йосифовича

Документ №3

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

ЗАМ. НАЧ. УНКВС по Д/о

Лейтенент держбезпеки

[особистий підпис,

завірений печаткою]

_____ (Побережний)

24.IX.1940 р.

Арешт санкціоную:

[особистий підпис,
завірений печаткою]

24.IX.1940 р.

ПОСТАНОВА

(на арешт)

м. Бірча 1940 р. 23 вересня.

Я[,] оперуповноважений 3 відділу Бірчанського РВ НКВС ЗЮБЕНКО[,] розглянув матеріал про П[О]Т[І]ЧНОГО Петра Йосифовича[,] 1903 р. н.[,] уродженець села Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької області, українець, селянин-куркуль, в б[увшій]/польській армії служив офіцером, був членом [П]росвіт[и] і членом ОУН, за націоналістичну діяльність при польській владі сидів у тюрмі, звільнений з приходом Червоної Армії, а/р [антирадянськи] налаштований, має тісний зв'язок з націоналістом Левицьким, який втік до Німеччини, має схований кулемет, працює учителем.

ЗНАЙШОВ:

Що П[о]т[і]чний Петро Йосифович проводить серед населення агітацію, щоб не здавали зброї, а також закликає до еміграції в Німеччину для вступу до війська січовиків, серед молоді проповідує швидку загибель рад.[янської] влади та прихід німецьких військ. Підтримує тісний зв'язок з націоналістом Левицьким, який втік за кордон і проживає нині у м. Динові (Німеччина) через свого брата П[о]т[і]чного Яна, який на даний час служить в німецькій армії. Має сховану зброю – ручний кулемет, чим скоїв злочини[,] передбачені ст.ст. 54-4, 54-IX і 54-11 КК УРСР, а тому керуючись ст. 88, 89, 90 [і] 93 КПК УРСР

ПОСТАНОВИВ:

П[О]Т[І]ЧНОГО Петра Йосифовича арештувати та притягнути до кримінальної відповідальності за ст.ст. 54-4, 54-10 і 54-11 КК УРСР. –

Оперуповноваж.[ений] 3 відділу

Бірчанського РВ НКВС [особистий підпис] (Зюбенко)

Згоден: Начальник Бірчанського РВ НКВС [особистий підпис] (Рогов)

* * *

" УТВЕРЖДАЮ "

ЗАМ. НАЧ. УНКВС по д/о
Лейтенант государственности

..... / Ноборезкий /

..... 1940г.

Арест санкционирован:

.....
..... 1940г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

/ на арест /

г. Бирча 1940г. 23 сентября.

Я оперуполномоченный 3 отдела Бирчанского РО НКВД ЗОБЕНКО рассмотрел материал о ПОТІЧНОГО Петра Иосифовича 1903 г. р. уроженец села Павлюкова Бирчанского р-на Дрогобычской области, украинец, крестьянин-кулак, в 6-польской армии служил офицером, являлся членом ОУН и членом ОУН, за националистическую деятельность при польской власти сидел в тюрьме, освобожден с прикомандированием в Красной Армии, а с настроем, имеет тесную связь с бежавшими в Германию националистом Левицким, имеет спрятанный пулемет, работает учителем.

НА ШЕЛ :

Что ПОТІЧНЫЙ Петр Иосифович проводит среди населения агитацию, чтобы не сдавали оружие, а также призывает к эмиграции в Германию для вступления в войска охотников, среди молодежи пропагандирует скорую гибель сов. власти и приход германских войск. Поддерживает тесную связь с бежавшими за границу и проживающими ныне в г. Динсве /Германия/ националистом Левицким через своего брата Петличного Яна, служившего в настоящее время в германской армии. Имеет спрятанный оружие-ручной пулемет, чем совершил преступления предусмотренные ст. ст. 54-4, 54-1X и 54-11 УК УССР, а посему руководствуюсь ст. 83, 89, 90 о 93 УНК УССР

ПОСТАНОВИЛ :

ПОТІЧНОГО Петра Иосифовича арестовать и привлечь к условной ответственности по ст. ст. 54-4, 54-10 и 54-11 УК УССР.-

Оперуполномоч. 3 отдела
Бирчанского РО НКВД

Зобенко
Рогов

Согласен: Начальник Бирчанского
РО НКВД

Постанова УНКВС Бірчанського р-ну від 24 вересня 1940 р. на арешт Потічного Петра Йосифовича

Документ №4

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
ЗАМ. НАЧ. УНКВС по Д/о
Лейтенент держбезпеки
[особистий підпис, завірений печаткою]
_____ (Побережний)

Арешт санкціоную:
[особистий підпис,
завірений печаткою]

24.IX.1940 р.

24.IX.1940 р.

ПОСТАНОВА

(про обрання запобіжного заходу)

м. Бірча 1940 р. 23 вересня.

Я, оперуповноважений 3 відділу Бірчанського РВ НКВС ЗЮБЕНКО[,] розгляну[в] матеріал про П[О]Т[І]ЧНОГО Петра Йосифовича[,] 1903 р. н., уродженець села Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької області, українець, селянин-куркуль, в б[увшій]/польській армії служив офіцером, являвся членом [П]росвіти і членом ОУН, за націоналістичну діяльність при польській владі сидів у тюрмі, звільнений з приходом Червоної Армії, а/р [антирадянськи] налаштований, має тісний зв'язок з націоналістом Левицьким, який втік до Німеччини, має схований кулемет, працює учителем.

ЗНАЙШОВ:

Що П[О]Т[І]ЧНИЙ Петро Йосифович проводить серед населення агітацію, щоб не здавали зброї рад.[янській] владі, а також закликає до еміграції в Німеччину для вступу до війська січовиків, серед молоді проповідує швидку загибель рад.[янської] влади та прихід німецьких військ. Підтримує тісний зв'язок з націоналістом Левицьким, який втік за кордон і проживає нині в м. Динові (Німеччина) через свого брата П[О]Т[І]ЧНОГО Яна, який на даний час служить в німецькій армії. Має схованим ручний кулемет, чим скоїв злочини передбачені ст.ст. 54-4, 54-10 і 54-11 КК УРСР[. Б]еручи до уваги[,] що П[О]Т[І]ЧНИЙ П. Й. може схватитися від слідства і суду, а тому керуючись ст.ст. 143, 145 і 156 КПК УРСР

ПОСТАНОВИВ:

Запобіжним заходом способів ухилення від слідства і суду П[О]Т[І]ЧНОГО П. Й. обрати утримання під вартою, про що оголосити арештованому під розписку в даній постанові.

Відповідно до ст.ст. 144 КПК УРСР копію постанови скерувати прокурору і передати начальнику тюрми для залучення до особової тюрмовної справи.

Оперуповноважений 3 відділу
Бірчанського РВ НКВС [особистий підпис] (Зюбенко)

" УТВЕРЖДАЮ "

Арест санкционирую: *32*

ЗАМ. НАЧ. УНКВД по д/о
лейтенант госбезопасности
..... /Подобрежний /
..... 1940г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

об избрании меры пресечения /

г. Барча 1940г. 23 сентября.

Я, оперуполномоченный 3 отдела Барчанского РО НКВД **ЗЫБИЧКО** рассмотрев материал о **ПЕТЬЧНОМ** Петре Иосифовиче 1903 г.р., уроженец села Баволома Барчанского района, дорогобичской области, украинец, крестьянин-кулак, в б/польский период служил санитаром, являлся членом проsvиты и членом ОМН, за националистическую деятельность при польской власти сидел в тюрьме, освобожден с приходом Красной Армии, а/с настроен, имеет тесную связь с беглыми в Германию националистом Левицким, имеет спрятанный пулемет, работает учителем.

НАШЕЛ :

Что **ПЕТЬЧНИК** Петр Иосифович проводит среди населения агитацию, чтобы не сдавали оружия сов.власти, что его надо хранить т.к. оно пригодится, а также призывает к эмиграции в Германию для вступления в войска сочезаликов, среди молодежи проповедывает скорую гибель сов. власти и приход германских войск. Поддерживает тесную связь с беглыми за границу и проживающим ныне в г.Динзле /Германия/ националистом Левицким, через своего брата **Петьчного Яна** служавшего в настоящее время в Германской армии. Имеет спрятанным ручной пулемет, чем совершил преступления предусмотренные ст.ст. 54-4,54-10 и 54-11 УК УССР принятой во внимание что **ПЕТЬЧНИК** П.И. может скраться от следствия и суда, а потому руководствуясь ст.ст. 143,145 и 156 УПК УССР:

ПОСТАНОВИЛ :

Мерой пресечения способов уклонения от следствия и суда **ПЕТЬЧНОГО П.И.** избрать содержание под стражей, о чем объявить арестовывающему под расписку, в настоящем постановлении.

В соответствии со ст.ст.144 УПК УССР копию постановления направить прокурору и передать начальнику тюрьмы, для приобщения к личному тюремному делу.

Оперуполномоченный 3 отдела Барчанского РО НКВД *Зыбичко* /Зыбичко /

СОГЛАСЕН: Начальник Барчанского РО НКВД *Рогов* /Рогов /

Настоящее постановление мне объявлено *Потічний*

Постанова УНКВС Бірчанського р-ну від 23 вересня 1940 р. про обрання запобіжного заходу для Потічного Петра Йосифовича

Згоден: Начальник Бірчанського РВ НКВС [особистий підпис] (Рогов)
Дана постанова мені оголошена [підпис – Потічний]

* * *

Документ №5

НКВС УНКВС _____

АНКЕТА АРЕШТОВАНОГО

ЗАПИТАННЯ:	ВІДПОВІДІ:
1. Прізвище	<i>Пот[і]чний</i>
2. Ім'я і по-батькові	<i>Петро Йосифович</i>
3. Рік і місце народження	Народився в <i>1903</i> році <i>Дрогобицьк[а]</i> область (край) <i>Бірчанський</i> район, село <i>Бірча</i> м. _____
4. Постійне місце проживання (адреса)	<i>с. Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл.</i>
5. Професія і спеціальність	<i>Педагог Н.С.Ш.</i>
6. Останнє місце служби і посада або рід заняття	а) установа <i>с. Павлокома Н.С.Ш.</i> Підприємство _____ б) посада <i>Педагог</i> в) звання _____ г) в систему якого Наркомату чи іншого керівного органу входить установа (підприємство) <i>Наркомпрос.</i> д) якщо не працює – коли звільнений " ____ " _____ 19 ____ р.
7. Партійна приналежність	а) в минулому <i>чл.[ен] Просвіт[и].</i> б) на даний час _____ квиток № _____
8. Національність	<i>Українець з Поляків</i>
9. Громадянство (за відсутності паспорта, вказати який документ посвідчує громадянство)	а) гром.[адянство] (підд.[анство]) <i>СРСР</i> б) паспорт № <i>682444</i> ким виданий <i>Бірчанським п/о [паспортним відділом] РК Миліції на 5 років</i>
10. Освіта (підкреслити та вказати, що закінчив)	Вища, <i>середня</i> , нижча _____
11. До якої громадської групи себе зараховує (підкреслити)	Робітників, <i>службовців</i> , колгоспників, одноосібників, кустарів, вільних професій, служителів культу, утриманців, інших
12. Соціальне походження (ким був батько і мати)	<i>Селяни-бідняки землеробством.</i>
13. Майновий стан і чим займався до 1929 р.	а) майн.[овий] стан <i>середняк</i> _____ б) заняття <i>землеробством</i>
14. Те саме до 1917 р.	а) майн.[овий] стан _____ _____ б) заняття <i>навчався</i>
15. Служба в царській армії та чин	<i>Служив в б. польській армії в чині підофіцер[а] – плутонового</i>
16. Служба в білій армії та чин	<i>Не служив</i>
17. Категорія військового обліку (запасу)	<i>Військовозобов'язаний</i>
18. Участь в к-р повстаннях і бандах (коли і де)	<i>Не брав участі</i>
19. Судимість (чи перебував під судом і слідством, де, коли, за що, вирок)	<i>Перебував під слідством в по[лі]ції в 1939 р.</i>

АНКЕТА АРЕСТОВАННОГО

В О П Р О С Ы:	О Т В Е Т Ы:
1. Фамилия	Потічний П.
2. Имя и отчество	Петро Михайлович
3. Год и место рождения	Родился в 1903 году Дрогобычской область (край) Березанский район, село Береза гор.
4. Постоянное местожительство (адрес)	с. Павлокоми Березанского р-на Дрогобычской обл.
5. Профессия и специальность	Педагог Н.С.Ш.
6. Последнее место службы и должность или род занятий	а) учреждение с. Павлокома Н.С.Ш. Предприятие _____ б) должность Педагог в) звание _____ г) в систему какого Наркомата или другого руководящего органа входит учреждение (предприятие) Наркомпрос. д) если не работает — когда уволен _____ 19__ г.
7. Партийная принадлежность	а) в прошлом чл. КПСС б) в настоящее время билет № _____
8. Национальность	Украинцы из Галиции
9. Гражданство (при отсутствии паспорта, указать какой документ удостоверяет гражданство)	а) гражд. (подд.) СССР б) паспорт № 62244 кем выдан Березанский о/о НК-Министерства из Билет

Перша сторінка анкети заарештованого Потічного П. Й., заповнена 27 вересня 1940 р. о/у УДБ НКВС Дрогобицької обл. Зюбенком

20. Чи примикав до антирадянських партій і організацій (меншовики, с-р, анархісти, троцькісти, праві, націоналісти і т. д.), де і коли	Ні.
<p>21. Склад сім'ї (про кожного вказати прізвище, ім'я, по-батькові, вік, місце роботи і посада, адреса)</p> <p><i>Брати жінки:</i> <i>Федак Володимир Андрійович[,] 40 р.[.] перебуває в Німеччині, другий брат [-] Федак Михайло Андр. [Йович,] 39 р. [,] прож. [иває] в с. Павлокома[,] працює в с[ільському/господарстві,] тетій брат – Федак Северин Андрійов. [ич,] 35 р. [,] голова сіль[ради] с. Павлокома[,] прож. [иває] там само.</i></p>	<p>батько _____</p> <p>мати <u>Пот[і]чна Катерина Іванівна, 76 років – домогосподарка[,] с. Павлокома Бірчанського р-ну</u> чоловік _____</p> <p>жінка <u>Пот[і]чна Ол[ексан]-дра Андріїв. [на,] 36 р. – домогосподарка[,] прож. [иває] в с. Павлокома Бірчанського р-ну</u> діти <u>три сини близьюки:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Пот[і]чний Йосиф Петрович[,] 10 р. [,] учень[,] с. Павлокома</u> 2) <u>Пот[і]чний Андрій Петрович[,] 10 р. [,] учень[,] с. Павлокома</u> 3) <u>Пот[і]чний Володимир Петрович[,] 10 р. [,] учень[,] с. Павлокома</u> <p>Брати (сестри) <u>Пот[і]чний Іван Йосифович[,] 29 років, Перебуває закордоном [-] Угорщина[,] м. Тапольц[а].</u> Сестри: [1] <u>Карла Софія Йосифівна[,] 40 р. [,] модис[т]ка, приватних замовлень[,] прож. [иває:] м. Львів[,] вул. Торова дім 75.</u> 2) <u>Терлецька Антоніна Йосифівна[,] 27 р. [,] домогосподарка[,] прож. [иває] в с. Павлокома Бірчанського р-ну</u></p>

Особистий підпис арештованого Потічний Петро

1. Особливі зовнішні прикмети арештованого _____
2. Ким і коли заарештований або звідки прибув (номер ордера) _____
3. Скерований в _____ тюрму.
4. Інші зауваги _____

Посада, звання і прізвище співробітника, що опитав арештованого і заповнив анкету

ОперУповнов. III-го від. УДБ Бірчанського р/в НКВС – Зюбенко.

27/IX.[19]40 р.

1. Соціальна приналежність _____
2. Галузь господарства, держапарату, культури _____
3. Управління _____ відділ _____
4. Політичне забарвлення _____
5. Характер злочину _____

Прізвище і підпис співробітника 1-го спецвідділу _____

“ _____ ” _____ 19 ____ р.

* * *

1. Особые внешние приметы арестованного _____
2. Кем и когда арестован или откуда прибыл (номер ордера) _____
3. Направлен в _____ тюрьму
4. Другие замечания _____

Должность, звание и фамилия сотрудника, опросившего арестованного и заполнявшего анкету

Опер Уполномоч. от ОУДБ. Бегуновского
Ю. Ю. Ю. — Зюбенко.

Подпись

19__ г.

1. Социальная принадлежность _____
2. Отрасль хозяйства, госаппарата, культуры _____
3. Управление _____ отдел _____
4. Политическая окраска _____
5. Характер преступления _____

Фамилия и подпись сотрудника
1-го спецотдела _____

19__ г.

Остання сторінка анкети заарештованого Потічного П. Й., заповнена 27 вересня 1940 р. о/у УДБ НКВС Дрогобицької обл. Зюбенком

Документ №6

УРСР

НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

До справи № _____

1940 р. Вересня міс. [яця] 26 дня. Я Нач. Бірчанського РВ НКВС
Рогов допитав в якості обвинуваченого

1. Прізвище Пот[і]чний
2. Ім'я і по-батькові Петро Йосифович
3. Дата народження 1903 року
4. Місце народження с. Павлокома Бірчанського р-ну
Дрогобицької обл.
5. Місце проживання с. Павлокома
6. Національність і громадянство (підданство) Українець з
Поляків [.] гр-н СРСР
7. Паспорт виданий Бірчанським РВ міліції[.] №682444[.] на
5 років.
(коли і яким органом виданий, номер, категорія і місце прописки)
8. Рід зайняття Учитель села Бартківка Бірчанського р-ну
(місце служби і посада)
9. Соціальне походження з кр-н [селян]-середняків
(рід зайняття батьків і їх майновий стан)
мається 4 морги землі, корів 3 шт., коней 1 шт.
10. Соціальне походження (рід зайняття і майновий стан)
а) до революції селянство
б) після революції селянство
11. Склад сім'ї мати Пот[і]чна Катерина Іванівна[.] 76 років
(близькі родичі, їх імена, прізвища, адреса і рід зайняття)
жінка – Потічна Олександра Андріївна[.] 36 років[.]
домогосподарка. Три сини близнюки: Йосиф, Андрій і
Володимир[.] 10 років. Дом[ашня] робітниця – Карпа Софія
Іванівна[.] 25 років. Потічний Петро
12. Освіта (загальна, спеціальна) неповна середня
13. Партійність (в минулому і теперішня) був у "Просвіті" з 1920 ро-
ку по 1937 рік[.] з [19]28 р. по [19]30 рік був касиром "Просвіти"
14. Яким репресіям піддавався, судимість, арешт і ін. (коли, яким
органом і за що)
а) до революції _____
б) після революції _____

4.
Форма № 24

У С С Р
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

К ДЕЛУ № _____

1940 г. 26 сентября мес 26 дня. Я Нач. Бирчанского
(должность, наименование, организации, фамилия)
Рогов допросил в качестве обвиняемого

1. Фамилия Потичный
2. Имя и отчество Яков Мосидович
3. Дата рождения 1903 года
4. Место рождения с. Павлово Бирчанского р-на Ягославской обл.
5. Место жительства с. Павлово
6. Национальность и гражданство (подданство) Украинец и Колонист
ср-н СССР
7. Паспорт Выдан Бирчанским РО милиции № 68 2444
(когда и каким органом выдан, номер, категория и место приписки)
на 5 лет.
8. Род занятий Учитель с/ш Бартыковка Бирчанского р-на
(место службы и должность)
9. Социальное происхождение из ср-н СССР
(род занятий родителей и их имущественное положение)
имеет 4 шера земли, коров 3 шт, лошадей 1 шт.

10. Социальное происхождение (род занятий и имущественное положение)

а) до революции крестьянство

б) после революции крестьянство

11. Состав семьи мать Потичная Катерина Ивановна 75 лет
(близкие родственники, их имена, фамилии, адреса и род занятий)
жена Потичная Александра Андреевна 36 лет домохозяйка. Три сына близнецы: Яков, Андрей и Владимир 10 лет. Аом работница - Катя Софья Ивановна 25 лет. Пожилая тетя

Перша сторінка протоколу допиту Потичного П. Й. від 26 вересня 1940 р., проведеного нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим

У 1938 р. сидів в тюрмі 21 день у вересні м-ці за те, що в Павлокомі був замашений на поштової скриньці польський орел

разом сиділи: Д[з]івік Богдан Петрович, Левицький Микола і Карпа Іван, який влітку 1940 р. пішов до Німеччини. У 1939 р. в липні м-ці був арештований і посаджений в тюрму, де просидів до 12 вересня 1939 року, був випущений з тюрми головою гміни м. Динів, після того як втекла з Динова Польська Поліція.

15. Які має нагороди (ордени, грамоти, зброю, і ін.) при рад. владі Ні
16. Категорія військового обліку запасу і де перебуває на обліку перебуває
17. Служба в Червоній армії (червоній гвардії, в партизанських загонах) коли і в якості кого Ні
18. Служба в [польській] арміях (коли, в якості кого) з 1925 – 1927 рр. капрал, плют[о]новий (підфіцер)
19. Участь у бандах, к-р. організаціях і повстаннях Ні
[Потічний Петро]
20. Відомості щодо громадсько-політичної діяльності _____

ПРИМІТКА: Кожна сторінка протоколу повинна бути завірена підписом допитуваного, а остання сторінка і тим, хто допитує.

* * *

Покази (свідка) Пот[і]чного Петра Йосифовича

“26” вересня 1940 р.

Запитання: Які і коли у 1940 році Ви проводили збори у хаті Левицького Миколи?

Відповідь: В хаті Левицького Миколи я ніколи ніяких зборів не проводив. Також ніколи ні на яких зборах там не бував.

Мені відомо від моєї жінки про те, що в дім Миколи Левицького, наприкінці серпня місяця 1940 року, приходили з Німеччини Д[з]івік Юл[і]ян Петрович і Шпак Владислав, які взяли у жінки Левицького Миколая Левицької Стефанії мед і понесли Левицькому в Німеччину.

Запитання: Звідки Вашій жінці стало відомо про те, що в дім до Левицької приходили Д[з]івік Юл[і]ян і Шпак Владислав?

Відповідь: Звідки жінка довідалася про те, що до Левицької приходили Д[з]івік і Шпак[,] я не знаю і розпитувати її я не став, оскільки вважав це неправдоподібним.

Запитання: Ви разом з Д[з]івіком Юл[і]яном Петровичом в липні місяці 1940 року були в хаті Левицької Стефанії?

Відповідь: В хаті Левицької Стефанії разом з Д[з]івіком Юл[і]яном у 1940 році я не бував.

Показання обвиняемого (свидетеля) Потічного Петра

Посидівка 26 вересня 1940 г.

Вопрос: якіе и когда в 1940 году вы проводили сборы в доме Левицкого Николай?

Ответ: В доме Левицкого Николай я никогда никаких сборов не проводил. Также никогда ни каких сборов там не бывал.

Мне известно от моей жены от том, что в дом Николай Левицкого в конце августа месяца 1940 года, приходили из Германии Дубик Юлиан Петрович и Шпан Владислав, которые взяли у жены Левицкого Николай Левицкой Стегалин Мед и поехали Левицкому в Германию.

Вопрос: Откуда Вашей жене стало известно о том, что в дом к Левицкой приходили Дубик Юлиан и Шпан Владислав?

Ответ: Откуда жене узнала о том, что к Левицкой приходили Дубик и Шпан я не знаю и спрашивать ее я не стал, так как считал это не правдоподобным.

Вопрос: Вы вместе с Дубиком Юлианом Петровичем в конце месяце 1940 года были в доме Левицкой Стегалин?

Ответ: В доме Левицкой Стегалин вместе с Дубиком Юлианом в 1940 году я не бывал.

Протокол записан из моих слов верно и мною полностью прочитан в нем и расписан.

Потічний Петро

Петроси Нач. Бірчанського РВ НКВС [особистий підпис]

Подпись

Остання сторінка протоколу допиту Потічного П. Й. від 26 вересня 1940 р., проведеного нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим

Протокол записано з моїх слів вірно[,] мною повністю прочитаний[,] про що і підписуюсь.

[Потічний Петро]

Допитав Нач. Бірчанського РВ НКВС [особистий підпис]

Підпис

* * *

Документ №7

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

**Арештованого Пот[і]чного Петра Йосифовича
від 28 вересня 1940 р.**

Запитання: Розкажіть слідству про Ваші взаємостосунки з Д[з]івіком Іваном Петровичом і в якій організації Ви разом з ним перебували?

Відповідь: Взаємостосунки мої з Д[з]івіком Іваном Петровичом нормальні. Разом з Д[з]івіком Іваном Петровичом я перебував в організації “Просвіта”, де Д[з]івік був головою комітету, а я був рядовим членом “Просвіти”.

Мені відомо від людей про те, що Д[з]івік Іван Петрович за польської влади був конфідентом поліції.

У вересні м-ці 1939 року, коли в с. Павлокома була німецька влада, Д[з]івік Іван Петрович їздив у м. Динів, де забрав євреїв і разом з ними забрав їхнє майно та привіз у с. Павлокому. Куди Д[з]івік подів євреїв мені про це не відомо.

Протокол записаний з моїх слів вірно[,] мною повністю прочитаний[,] про що і підписуюсь.

[Потічний Петро]

Допитав Н-к Бірчанського РВ НКВС – Рогов

* * *

57

Протокол допиту
Арестованного Потічного Петра Усоговича
від 28 вересня 1940

Вопрос: Расскажите подробно о Ваших взаимоотношениях с Давидом Иваном Петровичем и в какой организации Вы вместе с ним находились?

Ответ: Взаимоотношения мои с Давидом Иваном Петровичем Корнаковим.
✓ Вместе с Давидом я составил в организации "Просвета", где Давид был конструктором, а я был редактором отдела "просветы".
Многие извещали об этом том, что

Давид Иван Петрович при польской власти был контрразведчиком полиции.

13 сентября 1939 года, когда в с. Павлокове находилась германская власть, Давид Иван Петрович ездил в гор. Давидов где забрал еврея и вместе с ними забрал ихнее имущество и привез в с. Павлокову. Куда Давид для еврея мне об этом не известно.

Протокол записан по моим слов. излож. и мною полностью прочитан в нем и расписываюсь.

Потічний Петро

Директор НК Бирчанського району Рогов

Протокол допиту Потічного П. Й. від 28 вересня 1940 р., проведений нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим

Документ №8

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

Обвинуваченого Пот[і]чного Петра Йосифовича

від 23 листопада 1940 р.

Допит розпочато в 11:20

Допит завершено в 14:30

Запитання: Коли і за що Ви були арештовані бувшою польською поліцією?

Відповідь: При колишньому польському уряді я був арештований поліцією два рази. Перший – в серпні, або вересні 1938 року, а другий – 29 липня 1939 р. У 1938 р. я був заарештований у зв'язку з тим, що в селі Павлокома на поштовій скриньці був замащений болотом польський орел.

В 1939 р. причини мого арешту для мене не відомі. Однак я вважаю, що мене арештовували і переслідували б[увші]/польські влади за те, що мною було змінено обряд з польського на український, т[ак як]к мати моя була українка, а батько поляком. Обряд мною було змінено у 1928 році після демобілізації з бувшої польської армії.

Запитання: Скільки часу Вас утримували під вартою?

Відповідь: Я сидів у тюрмі в м. [Ж]ешові півтора місяця, тобто до німецько-польської війни[.], і перед приходом німецьких військ за 4-5 днів мене звільнив голова польської гміни.

Запитання: Яке звинувачення Вам пред'явлено при арешті у 1939 році?

Відповідь: Звинувачення мені жодного не пред'являлося.

Запитання: Ви піддавалися репресіям зі сторони б[увших]/польських влад як український націоналіст?

Відповідь: Таких звинувачень мені не пред'являлося.

Запитання: Але Ви проводили націоналістичну діяльність?

Відповідь: Ні. Українським націоналістом я ніколи не був.

Запитання: Матеріалами слідства Ви достатньо викриваєтеся як український націоналіст, що проводив антирадянську діяльність.

[Потічний]

При подальших неправдивих відповідях Ви будете викриті у цьому. Говоріть правду.

Відповідь: Про антирадянську діяльність я жодних свідчень дати не можу, оскільки такої мною не проводилося, ще раз говорю, що націоналістом українським я не був.

Запитання: На допиті від 26 серпня 1940 р. свідок Гуц Франко Войткович дав свідчення:

“При б[увшій]/польській владі в с. Павлокома існувала організація українських націоналістів, яку організував Левицький Микола[,] б[увшій]/учитель, що втік до Німеччини”. Як члена вказаної організації Гуц називав і Вас. Правильно це?

Відповідь: Свідчення свідка Гуц Франка я заперечую. Про існування в селі Павлокома української націоналістичної організації мені нічого не було відомо і членом її я не був.

Запитання: Зачитуються Вам свідчення звинуваченого Д[з]івіка Івана Петровича від 7 жовтня 1940 р., в яких він вказує:

“Мені відомо про те, що в селі Павлокома існувала організація “УНДО”, якою керував Левицький Микола...”.

... “До партії “УНДО” належали: – Карп[а] Іван Антонович, Д[з]івік Богдан Петрович, Д[з]івік Юл[і]ан Петрович[,] Потічний Петро Осипович і ін[ші] ...”.

Підтверджуєте Ви свідчення зв.[инуваченого] Д[з]івіка?

Відповідь: Ні, не підтверджую. Членом “УНДО” я ніколи не був. Мені не відомо чи була організація “УНДО” в селі Павлокома. Левицький ж міг належати до неї, оскільки він мав українську націоналістичну літературу[,] зокрема газету “Діло”, журнал “Учительське слово” і ін[ші].

Запитання: Свідок Чехоцький [Ціхоцький] Михайло Андрійович на допиті від 24 жовтня 1940 р. дав свідчення:

“П[о]т[і]чний Петро Йосифович був касиром “Просвіти”. П[о]т[і]чний і Д[з]івік Іван Петрович ще при бувшій польській владі добивалися “Самостійної України”, за що обидвоє сиділи у тюрмі[”].

Чи будете Ви розповідати правду про націоналістичну діяльність, якою Ви займалися?

[Потічний]

Відповідь: Те, що я був касиром “Просвіти”[,] Чехоцький [Ціхоцький] говорить правильно, але те, що ніби я добивався “Самостійної України”[,] він дав свідчення на мене не правдиво.

Запитання: Свідченнями свідка Саджуга Антоніни Андріївної і ін.[ших] Ви також викриваєтеся як активний український націоналіст. Слідство пропонує Вам припинити надання неправдивих свідчень і розповісти про себе[,] а також про своїх співучасників[,] правду.

Відповідь: Я говорю правду. Українським націоналістом я ніколи не був.

Запитання: Від кого конкретно Вам було відомо, що Д[з]івік Іван Петрович був конфідентом колишньої польської поліції.

Відповідь: Мені говорили К[о]цил[а] Йосиф Андрійович і Коштовський Антоній Іванович, що Д[з]івік Іван Петрович був конфідентом бувшої польської поліції, і що по ніби-то його доносу

в 1936 році б[увша]/польська поліція переводила обшук у церкві с. Павлокома, де ніби-то був схований ручний кулемет.

Точних даних про співпрацю Д[з]івіка з колишньою польською поліцією я не маю.

Запитання: Який зв'язок Ви мали з Левицьким Миколою після його відходу до Німеччини?

Відповідь: Зв'язку з Левицьким я не мав.

Запитання: Це не правда, Ви отримували від нього листи. Розкажіть про це детальніше.

Відповідь: Ні[,] листів від нього я не отримував.

Протокол записано з моїх слів вірно, мені прочитаний на зрозумілій для мене мові.

[Потічний]

Допитав: слідчий слід[чої] частини УНКВС
сержант держбезп. [еки]
/Солонович/ [особистий підпис]

* * *

Документ №9

НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УРСР

ПРОТОКОЛ ОБШУКУ

1940 року жовтня м-ця 1 дня Я Бондарчук наглядач тюрми
НКВС УРСР _____ на основі ордеру № — від — виданого —
провів обшук у гр-на Потічного Петра Йосифовича[,] який проживає
за адресою: — вул. — дім № — кв. —.

При проведенні обшуку були присутні: Русскіх

Згідно отриманих вказівок затриман[о] гр-н[а] Пот[і]чного
Петра Йосифовича та вилучено для представлення
в _____ НКВС УРСР наступне:

№№ п/п	НАЙМЕНУВАННЯ ВИЛУЧЕНОГО	кільк.[ість]	ЯКІСНИЙ СТАН
1.	Годинник кишеньковий	1	старий
2.	Гаманців	2	старі
3.	Ніж перочинний	1	старий
4.	Ручка автомат	1	стара
5.	Запальничка	1	стара
6.	Мундштук	1	старий
7.	Рад.[янська] валюта	66-17	

[особистий підпис, завірений печаткою тюрми м. Перемишля]

Претензій і скарг на неправильність проведення обшуку,
пропажу речей і документів _____

Протокол складений у 2 екз.[емплярах,] усім присутнім при
обшукові прочитаний і розписуємося.

Проводив обшук (Бондарчук)
Представник будинкоуправління ([...] Русскі[х])
Обшукуваний (Пот[і]чний)
За довідками звертатися _____
_____НКВС УРСР м. _____вул. _____ буд. _____

1 жовтня 1940 року

[особистий підпис, завірений печаткою тюрми м. Перемишля]

* * *

46

ПРОТОКОЛ ОБЫСКА

1940 года октябрь м-ца 1 дня Я Бондарчук Перемиської тюрми
Перемиської НКВД УССР на основании
 ордера № — от — выданого —

произвел обыск у гр-на Потічного Петра Йосифовича
 проживающего по адресу: — ул. —
 дом № — кв. —

При производстве обыска присутствовали: Русских.

Согласно полученных указаний задержан гр-н Потічного Петра
Йосифовича и изъято для представления в
 НКВД УССР следующее:

№№ п/п	НАИМЕНОВАНИЕ ИЗЪЯТОГО	КОЛИЧ	КАЧЕСТВЕННОЕ СОСТОЯНИЕ
1	Чашки керамичне	1	Старі
2	Кашмиров	2	Старі
3.	Носи прошити	1	Старі
4.	Ручка автомобіля	1	Старі
5	Зашилка	1	Старі
6	Мундирчик	1	Старі
7	Сов Валюта	664	

Перша сторінка протоколу обшуку Потічного Петра Йосифовича від 1 жовтня 1940 р., проведеного наглядачем Перемиської тюрми НКВС Бондарчуком

Документ №10

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 26 серпня 1940 р.

Гуц Франко Войткович[,] 1904 р. н.[,] уродж.[енець] с. Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл., поляк, гр-ва СРСР, грамотний, жонатий, зі слів не судимий. Служив у б/польській армії з 1927 по 1928 р. в якості рядового, б/п, працює в с/г, проживає [в] с. Павлокома.

Гуц ознайомлений зі ст. 89 КК УРСР.

ЗАПИТАННЯ: Що Ви бажаєте заявити органам НКВС?

ВІДПОВІДЬ: Я хочу заявити, що в нашому с. Павлокома проживають націоналісти, які за б/польської влади сиділи у тюрмі. П[О]Т[І]ЧНИЙ Петро Йосифович, Д[З]ІВІК Іван Петрович, КО[Ш]ТОВСЬКИЙ Андрій Іванович, ЛЕВИЦЬКИЙ Микола[,] останній втік до Німеччини і керує звідти націоналістами, що залишилися на нашій території, через ШПАКА Владислава і Д[З]ІВІКА Юл[і]яна Петровича, які приходять зі сторони Німеччини і повертаються назад. 25/8–[19]40 р.: з с. П'ятков[а] приїжджав піп ШЕВЧУК[,] останній розмовляв [з] П[О]Т[І]ЧНИМ Петром і Петровичом Мих. Стефанович¹³⁷ і ходили троє до хати націоналіста ЛЕВИЦЬКОГО, в будинку перебували більше двох годин, після чого звідти вийшли і пішли в село, де знаходилася фіра попа Шевчука (не бачив у кого знаходилася фіра). 23/8–[19]40 р. я зайшов у кооперацію[,] де перебувало кілька чоловік української молоді – ВАЧАК [ВАЦЯК] Михайло Григорович, ВАЧАК [ВАЦЯК] Северин Стефанов.[ич,] РОМАНЕК [Романик] Іван і ін[ші]. П[о]т[і]чний Петро Йосифович почав говорити про Німеччину, що там ліпше живеться і ліпші порядки[,] і коли побачив мене П[о]т[і]чний П. Й., відразу припинив розмову. Хочу додати, що П[о]т[і]чний П. Й., Д[З]ІВІК І. П., КР[І]ЛЬ Антон, КО[Ш]ТОВСЬКИЙ А. І. проводять ворожу роботу на селі[,] сільгосполіткампанії по селі Павлокома майже зірвані (Держстрахівка, займ, прибутковий податок виконаний усього лише на ___%[]). Можна вважати, що український націоналіст ЛЕВИЦЬКИЙ, який втік до Німеччини, керує існуючою організацією в с. Павлокома через ШПАКА Владислава і брата члена с/ради Д[З]ІВІКА Івана Д[З]ІВІК Юл[і]ян[а], які приходять зі сторони Німеччини

¹³⁷ Так у тексті оригіналу.

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА

от 26 августа 1940г.

Гуц Франко Войткович 1904 г.р. урож. с. Павлюкова Бирчанского района Дрогобычск. обл., поляк, гр-ва СССР, грамотный, женат, со слов не судим. Служил в С/польской армии с 1927 по 1938г. в качестве рядового, с/н, работает в с/х, проживает с. Павлюкова.

Гуц ознакомлен со ст. 69 УК УССР.

ВОПРОС: Что вы желаете заявить органам НКВД?

ОТВЕТ: Я хочу заявить, что в нашем с. Павлюкова проживают нацистские агенты, которые при С/польской власти жили в тюрьме. **ПЕТИЧНИЙ** Петр Иосифович, **ДИВИК** Иван Петрович, **КОСТОВСКИЙ** Андрей Иванович, **ЛЕВИЦКИЙ** Николай последний возмал в Германии и руководит оттуда оставшимися на нашей территории националистами через **ШПАКА** Владимирова и **ДИВИКА** Вильяма Петровича, которые приходят со стороны Германии и уходят обратно. 25/8-40г. на с. Павлюково приехал пош **ШЕВЧУК** последний разговаривал с **ПЕТИЧНЫМ** Петром и Петровичем **ЖИХ** Стефанович и ходили в троем в дом националиста **ЛЕВИЦКОГО**, в доме находились более двух часов, после чего оттуда вышли и пошли в село где находилась подвояка поща **ШЕВЧУКА** и не видели в кого находилась подвояка / 23/8-40г. я зашел в кооперацию где находилось несколько человек украинской молодежи: **БАЧАК** Жихид Григорьевич, **БАЧАК** Стефан Стефанович, **РОМАНЕВ** Иван и др. **ПЕТИЧНИЙ** Петр Иосифович начал говорить с Германией, что там лучше живется и нужно переехать и когда увидел меня **ПЕТИЧНИЙ** И.И. сразу прекратил разговор. Хочу добавить, что **ПЕТИЧНИЙ** И.И., **ДИВИК** И.И., **КРЫШЬ** Антон, **КОСТОВСКИЙ** А.И. проводят бражничью работу на земле сельхозполиткомпартии по селу Павлюкова почти сорвали / Говорят, что, если, похолодает зимой / выполнят всего лишь на ... Моего полагать, что обстановка в Германии украинской националист **ЛЕВИЦКИЙ** руководит существующей организацией в с. Павлюкова через **ШПАКА** Владимира и графа **ШЕВЧУКА** / **ДИВИКА** Ивана и **ДИВИК** Вильяма, которые приходят со стороны Германии нелегально сто видно из того, что у жителей с. Павлюком похищено три штуки посылки и увезены на сторону Германии. В начале августа и-ца 1940г. со стороны Германии на нашу территорию приходили в с. Павлюкова к жене **ШЕВАКОВО** нацистские агенты **ЛЕВИЦКОГО** - **ШПАК** Владимирова и Петрович **Вильяма** и вышли из дома **ЛЕВИЦКОГО** 50 литров меда и ушли на сторону Германии. 24/8-40г. **КОСТОВСКИЙ** Андрей Иванович собрал **ВОЙТ** с себя жителей с. Павлюкова и начал смеяться с заставы заставляя, что заставка НКВД не хорошо делает кое кому пропусков для перехода по 800 метров пограничье не дает, а все дал пропуску называвшем все поля.

Хочу добавить в настоящее время тех людей которые еще при польской власти добивались чтобы была "Самостийна Україна" они же все во власти руководят селом, это **ПЕТИЧНИЙ** И.И., **КОСТОВСКИЙ** А.И., **ДИВИК** И.И., членом сельхозвета **КРЫШЬ** Антон Андреевич, **ВАСИЛ** Иван Ник. первый председатель с/с, а второй секретарь **СВОБОДА**, они все вместе выдвигают своих людей на хорошие должности как например назначили **Зав. клубом** **Мудрика** Владимирова / **Сим** Катерина /, который имел тесную связь с организатором партии **ОУН** **ЛЕВИЦКИЙ** и был активным членом "Поборити" имеет спрятанный оружие и боеприпасы. При С/польской власти в с. Павлюкова существовала организация украинский националист, которую организовал **ЛЕВИЦКИЙ** Николай / учитель который бежал в Германию с этой организацией знал житель с. Павлюкова **САЧУГА** Иван Федорович и вместе чтобы он не донес полиции с существовании этой организации его убили **ДИВИК** Войткович

Перша сторінка протоколу допиту Гуца Франка Войтковича від 26 серпня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком

нелегально[.] Це видно з того, що у жителів викрадено три штуки коней і відведено на сторону Німеччини. На початку серпня м-ця 1940 р. зі сторони Німеччини на нашу територію приходили в с. Павлокома до жінки націоналіста Левицького, який втік – ШПАК Владислав і Петрович Юл[і]ян Д[з]івік Юл[і]ян¹³⁸ і взяли з хати Левицького 50 літрів меду та відійшли на сторону Німеччини. 24/8–[19]40 р. Ко[ш]товський Андрій Іванович зібрав довкола себе жителів с. Павлокома в магазині і почав сміятися з застави[.] заявляючи, що застава НКВС не добре робить[.] бо декому перепусток для переходу по 800 метровій прикордонній смузі не дає, а воді дала перепустку [–] позаливало усі поля.

Хочу додати[.] що] на даний час ті ж люди[.] які ще за польської влади добивалися[.] щоб була “Самостійна Україна”[.] вони ж всі [є при] владі [і] керують селом. Це П[о]т[і]чний П. Й., Ко[ш]товський А. І.[.] Д[З]ІВІК І. П.[.] члени сільради[.] КР[І]ЛЬ Антон Андрійович, ВАСА[РА]Б Іван Мик.[олайович,] перший [–] голова с/р, а другий [–] секретар с/ради, вони усі разом висовують своїх людей на хороші посади[.] як[.] наприклад[.] призначили зав. клубом Мудрика Владислава (син Катерини), який мав тісний зв’язок з організатором партії ОУН Левицьким і був активним членом “Просвіти”, має сховану зброю і боєприпаси.

При б/польській владі в с. Павлокома існувала організація українських націоналістів, яку організував Левицький Микола, б/учитель[.] який втік до Німеччини[.] Про цю організацію знав житель с. Павлокома САЧУГА [Саджуга] Іван Федорович і побоючись[.] щоб він не доніс поліції про існування цієї організації[.] його вбили – Д[З]ІВІК Богдан Петрович, Авт[а]нас Стефан Іванов.[ич], Шевчук Славко і П[о]т[і]чний Петро Йосифович, коли ще був живий САЧУГА [Саджуга] він показував на пальцях хто був і скільки, я сам його обмивав і добре зрозумів, що це були згадані мною особи.

Більше додати нічого не маю.

Протокол записаний з моїх слів вірно[.] мені прочитаний[.] про що і підписуюся.

ГґЦ Франко

Допитав: Оперуповноважен.[ий] УДБ

[особистий підпис] (Зюбенко)

* * *

¹³⁸ Так у тексті оригіналу.

Документ №11

ПОКАЗИ ОБВИНУВАЧЕНОГО (СВІДКА)

Д[З]ІВІКА ІВАНА ПЕТРОВИЧА

“7” жовтня 1940 р.

Запитання: Розкажіть детально про наявність в с. Павлокома націоналістичної організації і про її членів?

Відповідь: Мені відомо про те, що в селі Павлокома існувала організація УНДО, якою керував Левицький Микола з 1935 року, тобто з моменту приїзду у село священика української церкви – Шевчука Василя і його брата Ярослава почала роботу організація “ОУН”.

Як Шевчук, [так] і Левицький проводили націоналістичну роботу. В [“]Просвіті[”] читали газету “УНДО” “Діло”[,] “Свобода”, “Український голос”[,] “Українське Слово”. На зібраннях в “Просвіті” Левицький і Шевчук робили антирадянські висловлювання. Говорили про те, що в Радянському Союзі знищують дітей, є багатоженство. Священик Шевчук говорив, що в Рад.[янському] Союзі людей морять голодом, при владі є євреї, один одного вбивають, скоро вб’ють Сталіна і український народ приєднає до себе східну Україну та буде Самостійна Українська держава.

Запитання: Хто з жителів села Павлокома належав до організації, “УНДО” і “ОУН”?

Відповідь: До партії “УНДО” належав Карп[а] Іван Антонович. Мали тісний зв’язок з Левицьким і Шевчуком: Федак Михайло Антонович, його брат Федак Осип, Ланчак Микола Михайлович, Троян Володимир Іванович, Доб[о]ш Осип Михайлович і його брат[и] Володимир і Антон[.]

Підпис [особистий підпис – Дзівік Іван]

Пот[і]чний Петро Осипович, Д[з]івік Богдан Петрович і Д[з]івік Юл[і]ян Петрович, Кр[і]л[ь] Антон Андрійович і Нестеровський Андрій Юркович. З перелічених вище людей найближчі стосунки з Левицьким мали: Пот[і]чний і Кр[і]ль. Кр[і]ль був заступником голови [“]Просвіті[”] – Шевчука, а Пот[і]чний Петро завжди перебував з Левицьким. Левицький Пот[і]чного завжди називав “Петруня”.

Коли розпалася польська армія і німецька армія прийшла в Павлокому, то в Павлокомі Левицький організував Український комітет від Національної Ради м. Березова[.] Головою цього комітету був призначений Пот[і]чний Петро, який був головою до перших днів приходу Червоної армії.

З розпадом польської армії, яка була розбита німецькими військами в районі с. Рибне і Явірник Руський, селяни з Павлокоми ходили і брали кому що хотілось. Брали коней, упряж, одяг, а більше

всього брали зброю. Коли в село Павлокому приїхав представник від німецьких військ і запропонував зібрати наявну зброю, то комітет почав збирати зброю і здали представникові. Чи все було здане[,] я не знаю, але в розмові з Коштовським Андрієм Івановичом, останній говорив: “Здали зброю, але не всю і тепер їздять до нас і вимагають здавати”. Коштовський був членом комітету при німцях і тепер.

Усім збором зброї керував Пот[і]чний Петро. Я чув від людей, що Пот[і]чний Петро у Кріл[ь] Осип Олексійович мали машинний карабін, але у кого він тепер[,] я не знаю. Коли Кріля Осипа викликали з приводу карабіну, то Пот[і]чний захищав Кріля і говорив[,] що у нього немає зброї.

Запитання: Чи ходив Пот[і]чний в дім до Левицької за радянської влади?

Відповідь: Так. Пот[і]чний в дім Левицької ходив. Він там доглядав за бджолами і носив Левицькій молоко і хліб. Часто до Левицької ходила жінка Пот[і]чного.

Запитання: Чи ходив в дім Левицької священник Шевчук за радянської влади?

Відповідь: Коли був Левицький[,] Шевчук ходив до нього додому, а коли Левицький втік, то Шевчука я не бачив у Левицької. Шевчук найчастіше спинається та ночує в Карпи Розалії Михайлівної.

Запитання: Чи приносив з Німеччини листа Пот[і]чному Ваш брат Юл[і]ян?

Відповідь: Кому приносив листи мій брат Юл[і]ян я не знаю, але знаю, що він приходив з Німеччини та приносив листа. Брат Юл[і]ян перебував у сестри[.] Я пішов до неї і хотів довідатися де брат і який він приніс лист.

[особистий підпис – Дзівік Іван]

Сестра мені не призналася і сказала, що брата немає, що він ще не приїхав зі Львова, але її діти говорили, що дядько Юл[і]ян вдома.

Про те, що Юл[і]ян приходив з-за кордону та приносив листа від Левицького і що потрібно людей бунтувати[,] оскільки незабаром прийдуть німці, про це моя сестра Анна розповіла Шл[ь]ончка Софії, а Софія розповіла Доб[о]ш Марії, а Марія розказала моїй жінці, а я про це повідомив заставі.

Коли приїхали прикордонники і почали допитувати, то всі жінки сказали, що вони говорили не про Юл[і]яна Д[з]івіка, а про Юл[і]яна Петровича.

Моя жінка мені розповіла, що брат Богдан Д[з]івік купив у Юл[і]яна корову[,] віддав йому тисячу карбованців на дорогу.

Запитання: Що Вам відомо про проведене зібрання 28/II–[19]40 р. головою комітету Крілем Антоном Андрійовичом?

Відповідь: Мені відомо про те, що 28/II–[19]40 р. Кріл[ь] Антон проводив зібрання, але де він проводив я не знаю, [оскільки] він пішов

Показания обвиняемого (свидетеля)

Дзівика Івана ¹⁹⁴

Петров Івана

"7" октябрь 1940 г.

Вопрос: Расскажите подробно о деятельности в с. Павлюковом Национал-социалистической организации и о ее планах?

Ответ: Мне известно о том, что в селе Павлюковом существовала организация УНДО, которой руководил Левчицкий Николай с 1935 года, т.е. с момента приезда в село Павлюковское священника Украинской Грекокатолической Церкви Шевчука Василия и его брата Ярослава начали работу организации "ОУН".

Кт. Шевчук, а так же и Левчицкий проводили националистическую работу. В просвещении читали газету "УНДО" - "Дело" "Свобода" "Украинский голос" и "Украинское Слово". На собраниях "просвещенные" Левчицкий и Шевчук проводили антисоветские высказывания. Собирали о том, что в советской стране уничтожат детей, истребят много молодежи, священники Шевчук говорили, что в советской стране морят людей, во власяни набивают евреи, дружат зрябають, скоро убьют Сталина и Украинский Народ присоединит к себе восточную Украину и будет самостоятельным Украинским государством.

Вопрос: Кто из жителей села Павлюковщины наемался в организацию УНДО и ОУН?

Ответ: До партии УНДО принадлежал Карпо Іван Антонович. Имел тесную связь с Левчицким и Шевчуком. Редак Михаил Антонович, его брат Федор Осип, Лаврик Николай Михайлович, Трофим Владимир Іванович, Додич Осип Михайлович и его брат Владимир Антонович.

Подпись

Дзівика Іван

Перша сторінка протоколу допиту Дзівика Івана Петровича від 7 жовтня 1940 р., проведеного нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим

проводити збори, а я залишився в сільраді. Про що він говорив на цих зборах мені не відомо.

[особистий підпис – Дзівік Іван]

Запитання: Розкажіть детально про те, хто вбив українця Сачугу [Саджугу] Івана Федоровича?

Відповідь: У 1936 році був вбитий житель села Павлокома Сачуга [Саджуга] Іван. Хто його вбив я не знаю, але знаю, що на другий день як був вбитий Сачуга [Саджуга] – мій брат Д[з]івік Богдан жалівся моїй жінці, що він нездоровий і почуває себе погано, тому що вбили Сачугу [Саджугу] і він боїться як би не прийшл[а] його забрати поліція. В цю ніч він вдома не ночував, а ночував в А[ф]танаса Стефана Івановича. Був по селі пущений слух, ніби я знав про те, що Пот[і]чний дав моєму братові Богдану, А[ф]танасу Стефану і Шевчуку Ярославу 100 злотих грошей за вбивство Сачуги [Саджуги]. Я про це нічого не знав.

Запитання: Розкажіть про Вашу приналежність до організації “УНДО”?

Відповідь: До організації “УНДО” я ніколи не належав.

Протокол записаний з моїх слів вірно[,] мені прочитаний[,] про що і підписуюся.

[особистий підпис – Дзівік Іван]

Допитав Нач. Бірчанського РВ НКВС

[особистий підпис – Рогов]

* * *

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 24/Х.[19]40 р.

Чехоцький [Ціхоцький] Михайло Андрійович

1910 р. народж.[ення,] уродж.[енець] с. Явірник Бірчанського р-ну Д/о, українець, гр-ва СРСР, грамотний, одружений, б/п, зі слів не судимий, походить з селян-середняків, служив у б.[увшій] польській армії з 1932 по 1933 р. в якості рядового, працює у своєму господарстві[,] проживає в с. Павлокома Бірчанського р-ну Д/о.

Чехоцький [Ціхоцький] попереджений про зміст ст. 89 КК УРСР.

Запитання: Що Ви бажаєте заявити органам державної безпеки?

Відповідь: У 1939 р. восени, коли була розбита б. польська армія, ми разом з моїм сусідом Д[з]івіком Іваном Петровичом поїхали в Явірницький ліс за різними військовими речами, які залишилися після розгрому польських військ, звідки привезли і зброю [-] Д[з]івік два карабіни, а я один, і коли населення с. Павлокома здавало наявну сховану зброю радянській владі, я звернувся до Д[з]івіка і кажу [-] мені здавати карабін[,] який я маю схованим.

[Ціхоцькі Михайло]

Д[з]івік мені відповів [-] карабін не здавай[,] він нам буде ще потрібним[. Д]ля чого він мені сказав, що карабін нам ще буде необхідним[,] я не знаю. Д[з]івік Ів.[ан] Петр.[ович] належав до “Просвіти”[,] де приймав активну участь в її роботі, мав тісний зв’язок з Левицьким Миколою, який був головою “Просвіти”, Пот[і]чним Петром Йосифовичом[,] останній був касиром “Просвіти”. Пот[і]чний і Д[з]івік ще за польської влади домагалися “Самостійної України”[,] за що обидва сиділи в тюрмі. Крім того Д[з]івік І. П. був конфідентом б. польської поліції, був пов’язаний з комендантом поліції м. Динів (Німеччина) Конеком[,] за що отримував по 5 золотих на місяць.

Запитання: Звідки Вам відомо[,] що Д[з]івік отримував за співпрацю з поліцією по 5 зол.[отих] місячно?

Протокол допиту
отт. 24/11/40г.

44

Ціхоцький Михайло Андрійович

1910 р. р.отср. Уфотс. с. Звонник Бєлг.
Конського р-но ДФ, Уфодини, ср-ва
СССР, грамотний, талант, ДП,
со слов не судити, переходив на
Крестовн-среднєзак, Смурьин
в Р. Північній армії с 1932 по
1933. в качестві директ. работ
в своем созданиіе Пятисовоє
с. Павловома Бєлгостового р-но
ДФ.

Ціхоцький претендує на одержан-
ня ст. 89 УК ССР.

Вопрос: Чию Рзг найбільше задивд. Органам
Єсудадержавної безпеки?

Ответ: В 1939г. осєного, когда Рзга разбита
Р. Північній армії, моя вшаєє с
моими соседом Дибиком Іваном
Петровичем, поехали в Уфодини
лес за разбитими военными веща-
ми, оставшимися после разгрома
Північній армії, отпустил трофеизм
и оружие Дибик длоб Каравичя
а я одим. и Водра поехали с Павло-
ком в селамы Илмокожеє створба-
нныи оруном Советской власти. Я
обратился к Г. Дибикю говорить мне
счаваєє Каравичя Кардгані я генеро

Перша сторінка протоколу допиту Ціхоцького Михайла Андрійовича
від 24 жовтня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком

Відповідь: Я довідався від брата Д[з]івіка – Юл[і]яна. Коли Д[з]івік Іван і Юл[і]ян поміж собою посварилися[,] то Юл[і]ян заявив Івану [–] ти хочеш і зі мною так поступати як з людьми [–] видавати за 5 зол.[отих] на місяць, а я це слухав[,] коли вони сварилися. І Юл[і]ян це говорив.

[Ціхоцькі Михайло]

Д[з]івік Іван Петрович переправляв людей за кордон в Німеччину. Це було взимку [–] до мене додому прийшли два чоловіки (прізвища їх не знаю) і оскільки я проживаю поруч з Д[з]івіком[,] ці люди до мене зайшли в хату помилково та коли переконались, що зайшли не в цю хату, вони запитали мене де живе Д[з]івік Іван. Я їм вказав на хату Д[з]івіка і вони відійшли з моєї хати в хату Д[з]івіка. На другий день я довідався від доньки Д[з]івіка Надії, що тих людей увечорі[,] коли було темно[,] Д[з]івік Іван повів до кордону.

Запитання: Вам відомо про те[,] чи перевів Д[з]івік цих людей через кордон в Німеччину?

Відповідь: Точно я не знаю[,] але з розмов з донькою Д[з]івіка видно, що перевів.

Протокол записано з моїх слів вірно[,] мені прочитаний[,] про що і підписуюся.

[Ціхоцькі Михайло]

Допитав оперуповн.[оважений] III-го від.[ділу]
Бірчанського РВ НКВС

[особистий підпис – Зюбенко]

* * *

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 24/Х.[19]40 р.

Саджуга Антоніна Андріїв[на]
1902 р. народж.[ення,] уродж.[енка]
с. Павлокома Бірчанського р-ну Д/о,
полька[.], гр-ка СРСР, б/п, грамотна,
не судима, походить з селян-бідняків,
працює в сільському господарстві[.],
проживає [в] с.[елі] Павлокома
Бірчанського р-ну Д/о.

Саджуга попереджена про зміст ст. 89 КК УРСР.

Запитання: Що Вам відомо про існування української націоналістичної організації в с. Павлокома?

Відповідь: Будучи ще живим[.], мій чоловік Саджуга Іван[.], він мені розповідав, що у нас в с. Павлокома є таємна організація українських націоналістів, яку організував учитель школи с. Павлокома – Левицький Микола, в цю організацію входили – Пот[і]чний Петро Йосифович, Карпа Іван, Шевчук Мирослав, А[ф]танас Стефан Іванович, Д[з]івік Богдан Петрович, Шевчук Василь Іванович (священик с.[ела] Павлокоми). Крім цього мій чоловік Саджуга

[Саджуга]

Іван Федорович мені розповів, що [ним] дуже незадоволені вище-згадані особи, ніби я є конфідентом поліції і вони дуже бояться[.], щоб їх не видати. Незабаром після цієї розмови мене з моїм чоловіком – Саджугою [–] його вбили[.], коли він йшов додому вночі з клубу, його вбили – Д[з]івік Богдан Петрович, Шевчук Мирослав Іванович, А[ф]танас Стефан Іванович, Пот[і]чний Петро Йосифович. Ці люди боялись арешту за Радянської влади [–] А[ф]танас Стефан і Шевчук Мирослав втекли в Німеччину. Хочу сказати, що з приводу вбивства мого чоловіка Саджуги Івана – Шевчук Марія Іванівна, сестра Шевчука Мирослава Івановича і Шевчука Василя Івановича[.], у той час писала листа своєму нареченому, який мені особисто давав читати комісар поліції з м. Березова[.], в якому писалося, що у нас вбито одного польського конфідента і про це ніхто не знає і не буде знати хто його вбив.

Запитання: Вами вказані особи[.], які були учасник[ами] вбивства вашого чоловіка Саджуги Івана. Це – Д[з]івік Богдан, Шевчук Мирослав, А[ф]танас Стефан[.], двоє останніх втекли до Німеччини[.], а де перебуває Д[з]івік Богдан Петрович?

[Саджуга]

Протокол допиту.

42

от. 24/12/40.

Саджуга Антоніна Андріївна.
1902 г. р.отс. Урожд. с. Павлюкочина
Бірянського р-ну Бірчанського
окр. від С.С.С.Р., ін. с.раніт.наз
не судила, просявдала із кр.ср.
Редигров. працює в с.в.м. селі
в.м. с.в.м. с.в.м. с.в.м. с.в.м. с.в.м.
Павлюкочина Бірянського р-ну
Аро.

Саджуга преобретена оддер-
таши с. 89 ф. 1 с. 89.

Вопрос: (Что Вам известно о существовании
украинской националистической
организации в с. Павлюкочина?)

Ответ: Будучи еще в п.м.с.х. мой друг
Саджуга сван от мене рассказ-
вал, что у нас в с. Павлюкочина
есть тайная организация укра-
инских националистов, которую
организовал учитель школы с. Пав-
люкочина - Василий Филатов, эту
организацию возглавлял - Пётр
Иосифович Кадан сван, Мельник
Игорь сван, Петрова Степан сван.

Перша сторінка протоколу допиту Саджуги Антоніни Андріївної від 24 жовтня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком

Відповідь: Д[з]вік Богдан Петрович переховується, боячись арешту.

Протокол записано з моїх слів вірно[,] мені прочитаний[,] про що і підписуюся. [Саджуга]

Допитав оперуповн. [оважений] III-го від. [ділу] УДБ Бірянського р-ну [особистий підпис – Зюбенко]

* * *

Документ №14

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 18 липня 1940 р.

Ко[ш]товської Софі[ї] Іванівн[ої]
1895 р. народж.[ення,] уродж.[енки]
с. Павлокома Бірчанського р-ну Д/о,
українка[.], грамотна, б/п, гр-ка
СРСР, замужня, працює в с[ільському
господарстві,] проживає [в] с.[елі]
Павлокома.

Ко[ш]товська попереджена про зміст ст. 89 КК УРСР.

Запитання: Ви знаєте односельчанина Д[з]івіка Івана Петровича і за його політминуле?

Відповідь: Так, знаю Д[з]івіка Івана Петровича. Він належав до організації "Просвіти", мав тісні зв'язки з націоналістом Левицьким Миколою, який втік за кордон. Сам Д[з]івік І. П. [–] націоналіст, проводив організаційні заходи[.], щоб була "Самостійна Україна". Був конфідентом б. поліції[.]. Це видно з того, що з нього не брали податку. Д[з]івік Іван Петрович на даний час, щоб приховати свої націоналістичні погляди і дії[.], він проявляє велику активність. Ніби працює для радянської влади, а сам всюди все вивідує і передає за кордон Левицькому Миколі. Окрім цього

[Коштовська Софія]

я довідалася від А[ф]танаса Івана Теодоровича[.], що Д[з]івік І. П. був у лісі своєю фірою коли роззброювалися польські війська і він набрав багато зброї[.] карабінів, набоїв, від важкої артилерії (далековид) лопатки, військову всю цю зброю не здав. Сидів у тюрмі. Коли тут були німці[.], Д[з]івік І. П. ходив більше 5-ти разів в м. Динів грабувати євреїв. Приніс багато одягу.

Протокол записано з моїх слів вірно[.], мені прочитаний[.], про що і підписуюся.

[Коштовська Софія]

Допитав оперуповн.[оважений] III-го від.[ділу]
[особистий підпис – Зюбенко]

* * *

Протокол допиту

от 18го июля 1940

Ростовскую Софию Савановна
1895г. р.отд. Уроте. с. Тавиоколла
Берганского рна Др. Украинна
грамотная, фр. ср-ад СССР. за-
мужем. работает в арх. Уроте
вад. с. Тавиоколла.

Востановлю предпреторна о податка
ст. 89 УКССР.

Вопрос: Вы знаете о родственника Дивина
Савана Петровича. и о его политиче-
ском?

Ответ: Да, знаю Дивина Савана Петровича
он состоит в организации "Просвита" имеет
тесную связь с Гетовичем за границу
националистом. Младшим Николаем
Саван Дивин В. П. националист, проводил
организационное движение штаба Бреста
"Солесейника Украина." был организатор
Б. Комиссии это одно из того, что с него
не брали налога, Дивин Саван Петрович
в данное время, штаб скрывает свои на-
ционалистические взгляды и действия
он производит большую активность. Хотя
работает из советской власти. а сам
всегда все воссудит и предает за границу
Савановну Николаю. Кроме этого

Перша сторінка протоколу допиту Коштовської Софії Іванівної від
18 липня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком

Документ №15

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ **свідка Левицької Стефанії Михайлівної** **від 6 жовтня 1940 року**

Левицька Стефанія Михайлівна
1875 року народження, уродженка
м. Тернополя, українка[,] з селян-
городників, освіта нижча, без-
партійна, займається сільським
господарством, проживає в с.[елі]
Павлокома Бірчанського р-ну.

Левицька попереджена про зміст ст. 89 КК УРСР.

Запитання: Розкажіть хто з селян села Павлокома ходить до вас на квартиру?

Відповідь: На квартиру до мене заходить селянка Карпа Розалія, з якою ми робили з меду вишневі настоянки. Карпа Розалія собі взяла одну пляшку настоянки і 2 пл. [яшки] [...] червоних і білих.

Запитання: Хто у Вас був в квартирі окрім Карпи Розалії?

Відповідь: У мене в квартирі окрім Карпи Розалії був з с.[ела] П'яткова священик Шевчук, який рвав на подвір'ї виноград. Був хтось з сусідів і робили ревізію та знайшли у нашій хаті на стриху карабін машиновий [кулемет] і карабін ручний. Але хто його там заховав я не знаю.

Протокол записаний з моїх слів вірно[,] мені прочитаний[,] про що і підписуюся.

[Стефанія Левицька]

6.Х.1940 р. Павлокома

Допитав Нач. Бірчанського РВ НКВС

[Рогов]

* * *

Документ №16

УРСР

НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

[Зі ст. 89 КК УРСР ознайомили]

До справи № _____

1940 р. Жовтня міс. [яця] 18 дня. Я Нач. Бірчанського РВ НКВС
Рогов допитав в якості свідка _____

1. Прізвище Саджуга _____
2. Ім'я і по-батькові Осип Миколайович _____
3. Дата народження 1903 року _____
4. Місце народження село Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл. _____
5. Місце проживання там само _____
6. Національність і громадянство (підданство) Українець[,] гр-н СРСР _____
7. Паспорт отриманий в Бірчанській РКМ на 5 років[,] №682606.
(коли і яким органом виданий, номер, категорія і місце прописки) _____
8. Рід зайняття селянин-бідняк _____
(місце служби і посада) _____
9. Соціальне походження з селян-бідняків _____
(рід зайняття батьків і їх майновий стан) _____
10. Соціальне походження (рід зайняття і майновий стан)
а) до революції селянин _____
б) після революції селянин _____
11. Склад сім'ї жінка – Розалія[,] 30 років[,] домогосподарка, донька Марія – 1 рік[,] сестра жінки – Стефанія – 26 років[,] інвалід, мати – Анна – 77 років, _____
(близькі родичі, їх імена, прізвища, адреса і рід зайняття) _____
12. Освіта (загальна, спеціальна) нижча[,] 3 класи _____
13. Партійність (в минулому і теперішній) безпартійний _____
14. Яким репресіям піддавався, судимість, арешт і ін. (коли, яким органом і за що)
а) до революції не судився _____
б) після революції _____
15. Які має нагороди (ордени, грамоти, зброю, і ін.) при рад. владі _____
16. Категорія військового обліку запасу і де перебуває на обліку не перебуває по хворобі _____

17. Служба в Червоній армії (червоній гвардії, в партизанських загонах) коли і в якості кого _____
18. Служба в [польській] арміях (коли, в якості кого) _____
19. Участь у бандах, к-р. організаціях і повстаннях _____
20. Відомості щодо громадсько-політичної діяльності _____

ПРИМІТКА: Кожна сторінка протоколу повинна бути завірена підписом допитуваного, а остання сторінка і тим, хто допитує.

* * *

Покази (свідка) Саджуги Осипа Миколайовича

“18” жовтня 1940 р.

Запитання: Що ви бажаєте повідомити органам державної безпеки?

Відповідь: Я бажаю сказати, що нині арештований Д[з]івік Іван Петрович за польських часів був злодієм і мав таємний зв'язок з польською поліцією.

У 1938 році влітку – в жнива я йшов поблизу хати Д[з]івіка Івана Петровича й помітив, що Д[з]івік І. П. стоїть з поліцейським з м. Динова і розмовляє. Я спинився та став слухати. Д[з]івік І. П. говорив поліцейському, що Павлокома хоче зробити якусь Україну. Потім вони почали говорити тихіше і я більше нічого не почув.

Влітку 1939 року Д[з]івік І. П. дуже часто ходив у м. Динів на Поліцію, а коли приходив звідтіля, то завжди на посиденьках в хаті Ланчака Антона сварив Польську владу і її порядки, а потім доносив на поліцію.

Протокол записано з моїх слів вірно[,] мені прочитаний, про що і підписуюсь.

[Саджуга Осип]

Допитав Нач. Бірчанського РВ НКВС

[особистий підпис Рогова]

* * *

Документ №17

2 екз. [емпляр]

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 22/Х. [19]40 р.

Саджуга Антон Феодорович
1904 р. народж. [ення,] уродж. [енець]
с. Павлокома Бірчанського р-ну Д/о,
українець, гр-ва СРСР; грамотний,
одружений, б/п, походить з селян-
бідняків, зі слів не суджений, не
служив у армії, працює на с[воєму]/
г[осподарстві в] с. Павлокома,
проживає там само.

Саджуга попереджений про зміст ст. 89 КК УРСР.

Запитання: Вам відомі обставини вбивства жителя с. Павлокома Саджуга Івана?

Відповідь: За польської влади існувала в с. Павлокома таємна організація націоналістична, яка добивалася самостійної України. Цією організацією керував Левицький Микола [-] вчитель школи с. Павлокома[,] який втік до Німеччини за радянської влади. [Д]о організації належали Пот[і]чний Петро Йосифов. [ич], священник – Шевчук Василь Іванович, Карпа Іван [-] останній також втік до Німеччини.

[Саджуга]
Перед тим[,] як був вбитий Саджуга Іван[,] пішов по селі поголос, що ніби-то Саджуга є конфідентом поліції, але оскільки Саджуга часто ходив до клубу "Просвіти" і довідався про існування таємної організації, його вбили вночі, коли повертався додому з клубу. Після вбивства Саджуги Івана я зустрівся з Д[з]івіком Іваном Петровичом [і] він мені розповів, що він бачив закривавлену сорочку Д[з]івіка Богдана Петровича[,] яка була захована на сарайчику в соломі, а опісля Д[з]івік Богдан закопав [її] в землю. [З]а вби[в]ць Д[з]івік Іван Петрович також мені сказав, що брали участ[ь] Миколи [...] – Д[з]івік Богдан Петрович, Авт[а]нас Стефан Іванович і Шевчук Мирослав Іванович, а стосовно Пот[і]чного Петра нічого не сказав. Авт[а]нас Стефан[,] боячись бути заарештованим, втік до Німеччини.

Протокол записано з моїх слів вірно[,] мені прочитаний[,] про що і підписуюся. [Саджуга]

Допитав оперуповн. [оважений] III-го від. [ділу]

м-ко Бірча Р/в НКВС

[особистий підпис – Зюбенко]

* * *

Протокол допиту

29.6

від 22/Х 1940

Саджуґа Антон Федорович
1907р. Зонад уроне. с. Павлюкочина
Білянського р-на Діо, Українську
Урва с.с.р.; зранотьової тінкел
Ртї, проіскодит из кулеєхот дур-
нїков, со слов не судити, не слу-
тати в армії, работав в с.р.
с. Павлюкочина протинелас тин-
нел.

Саджуґа предупрїджене о соде рван-
нїе с. 89 чк у с.р.

Вопрос: Водн известно о богатвенности урїи с.с.р.
поиску с. Павлюкочина-Саджуґа
Сванд ?

Ответ: При поїсковой власи существовала
в с. Павлюкочин тайновїя организация
националистическая которая води-
валася самодеятельной Украинской
Этой организацией руководил Сванд
Кимона уицель ^и Павлюкочина которая
сводил в с.с.р. тайновїя при соде власи
в организацию «Хорити». Павлюкочини
недо власи, свідетини-Мелвїи
Волити Свандович. его брат Мїрошан
Дубин богдан Петрович. его брат Сванд
Петрович, Раїра Сванд тїсїтї тїннел
Свандович в с.с.р.

Перша сторінка протоколу допиту Саджуґи Антона Федоровича
від 22 жовтня 1940 р., проведеного слідчим НКВС Зюбенком

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

свід. Саджуга Антон Федорович
1904 р. [н.], українець, уродженець і
житель с. Павлокома Бірчанського
р-ну Дрогобицької обл., займається
землеробством на господарстві ба-
тька, одружений, гр-н СРСР.

Про відповідальність за надання неправдивих свідчень за
ст. 89 КК УРСР Саджуга попереджений.

Запитання: Ви знаєте Пот[і]чного Петра Йосифовича і Д[з]івіка
Івана Петровича?

Відповідь: Пот[і]чного Петра Йосифовича і Д[з]івіка Івана Пет-
ровича я знаю добре, позаяк вони є уродженцями і жителями нашого
с. Павлокома, Бірчанського р-ну, Дрогобицької обл.

Взаємостосунки поміж нами завжди були хорошими, осо-
бистих рахунків не мали.

Запитання: Розкажіть слідству про діяльність Пот[і]чного
Петра Йосифовича і Д[з]івіка Івана Петровича за колишнього поль-
ського уряду?

Відповідь: Мені відомо, що в с. Павлокома існувала українська
організація "Просвіта", якою керував Левицький Микола, який відійшов
перед приходом Червоної Армії у Західні області України до Німеччини.
До організації "Просвіта" належали: Пот[і]чний Петро Йосифович і
Д[з]івік Іван Петрович, Карп[а] Іван – також відійшов нелегально в
Німеччину, і ін[ші]. До клубу "Просвіт[а]" ходив і мій брат Саджуга Іван,
який в 1935 році був вбитий при виході з клубу "Просвіт[и]". За що і хто

[Саджуга Антон]

його вбив я сказати не можу. Однак серед жителів нашого села ходив
поголос, що брата вбив член "Просвіт[и]" Шевчук Славко "за співпрацю
з польською поліцією".

Запитання: Розкажіть слідству, що Вам відомо про існування
націоналістичної організації в с. Павлокома?

Відповідь: Про існування організації українських націоналістів
в с. Павлокома мені нічого не відомо.

Запитання: Розкажіть слідству про антирадянську діяльність
Пот[і]чного Петра і Д[з]івіка Івана?

Відповідь: Про антирадянську діяльність Пот[і]чного Петра і
Д[з]івіка Івана мені нічого не відомо. Можливо вони і проводили
яку-небудь роботу проти радянської влади, але цього я не знаю.

75

Протокол допиту

св. Саджуга Антона Федоровича
1904 р., української, української і
німецької. Товариство. Бургунського
імені Архипова. імені. закликають
замовити в українській мові,
німецької, гр. св. св.

Вопрос: Чи знаєте Товариство Петра Мосирова і Дісана
імені Петрова?

Відповідь: Товариство Петра Мосирова і Дісана імені
Петрова я знаю добре, бо ми з нього урочисто
імені Товариства о. Товариство. Бургунського
імені Архипова імені.

Вопрос: Розкажіть мені про діяльність Товариства
Петра Мосирова і Дісана імені Петрова при
Товаристві Товариства?

Відповідь: Мені відомо, що в о. Товариство Товариства
Української організації "Просвіт", комітет Товариства
Львівської організації. Товариство Товариства
Української організації Товариства і Товариства.
В Товаристві Товариства Товариства Товариства
Петра Мосирова, Дісана імені Петрова, Карп
імені імені імені Товариства і Товариства. и др.
Товариство "Просвіт" Товариства імені Товариства
імені, Товариства і Товариства Товариства
у Товариства "Просвіт". Товариства Товариства Товариства

Перша сторінка протоколу допиту Саджуги Антона Федоровича [без дати], проведеного слідчим УДБ НКВС лейт. Бабінцевим

Протокол з моїх слів записаний вірно, мені прочитаний на зрозумілій для мене мові.

Про що і підписуюся – [Антон Саджуга]

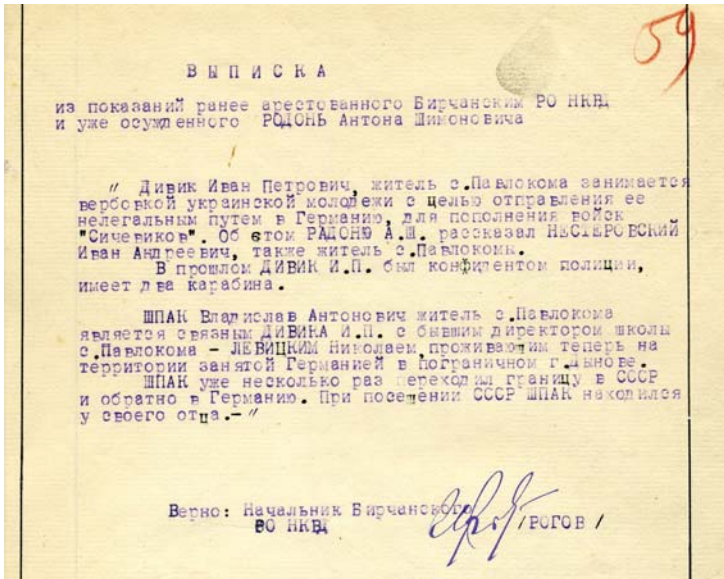
Допитав ст. слід. [чий] с/ч УНКВС

лейт. [енант] ДБ

[особистий підпис (Бабінцев)]

* * *

Документ №19

Витяг з протоколу допиту Радоня Анто́на Шимоновича

ВИПІСКА

зі свідчень раніше арештованого Бірчанським РВ НКВС
і вже засудженого РОДОНЬ [Радонь] Анто́на Шимоновича

"Д[з]івік Іван Петрович, житель с. Павлокома[,] займається вербуванням української молоді з метою відправлення її нелегальним шляхом в Німеччину, для поповнення військ "Січовиків". Про це РАДОНЮ А. Ш. розповідав НЕСТЕРОВСЬКИЙ Іван Андрійович, також житель с. Павлокоми.

В минулому Д[З]ІВІК І. П. був конфідентом поліції, має два карабіни.

ШПАК Владислав Антонович[,] житель с. Павлокома[,] являється зв'язковим Д[З]ІВІКА І. П. з колишнім директором школи с. Павлокома – ЛЕВИЦЬКИМ Миколою, який проживає тепер на території зайнятій Німеччиною в прикордонному м. Динові.

ШПАК вже кілька разів переходив кордон в СРСР і назад в Німеччину. При відвідуванні СРСР ШПАК перебував у свого батька. – "

Вірно: Начальник Бірчанського РВ НКВС

[особистий підпис] (РОГОВ)

* * *

Документ №20

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

**Затриманого Пантол Тадеуш Михайлович
від 27 травня 1940 р.**

Пантол Тадеуш Михайлович[,] 1916 р. народження[,] уродж.[енець] с. Терепта (Америка)[,] поляк, з селян-середняків, освіта нижча, слабо володіє українською і американською мовами, добре польською[,] на даний час проживає в с. Бартківка Бірчанського р-ну Дрогобицької обл.[,] де проживає від 1920 року, безпартійний, неодружений.

Пантол попереджений за зміст ст. 89 КК УРСР.

Запитання: Як давно Ви знаєте гр-на Д[з]івіка Івана Петровича?

Відповідь: Гр-на Д[з]івіка Івана Петровича я знаю з дитинства, тобто приблизно 15 років.

Запитання: Що Ви хотіли розповісти слідству про гр-на Дивіка Івана Петровича?

Відповідь: Я хочу розповісти про те, що гр-н Д[з]івік І. П. збирає молодь і пропонує їм відходити у Німеччину для вступу в українську армію, яку організують на боротьбу з радянською владою за визволення України.

Запитання: Коли і за яких обставин Ви чули висловлювання Д[з]івіка про скерування молоді в Німеччину?

Відповідь: У січні місяці 1940 р. я вечором повертався від своєї коханки з села Павлокома і спинився біля гурту молоді, який зібрався коло сільської читальні.

[Pantol Tadeusz]

В колі молоді знаходи[в]ся Д[з]івік Іван Петрович, який говорив: "Українська молодь повинна відходити в Німеччину і вступати там в українську армію для захисту України на момент війни Німеччини з Росією".

Я далі слухати не став, оскільки не хотів відходити до Німеччини[,] і пішов. Що він ще говорив мені не відомо.

Протокол записаний з моїх слів вірно[,] мені повністю прочитаний, про що і підписуюся – [Tadeusz Pantol]

Допитав Нач. Бірчанського РВ НКВС

[Рогов]

* * *

В. Г. Бурштинський V

Протокол допиту
задержанного Пантола Тадеуша Михайловича
від 27 травня 1940 р.

Пантол Тадеуш Михайлович 1916 р. народився уреш. с. Терешки (Вісмерка) Польщі, із хрещтвом середнім, освітньою нищою, слава владі української та білоруської мови, хорошо полюбивши в часоидущей вліт проживав в селі Бабківка Бірчанського р-на Дрогобицької області, где проживав з 1920 року, біля тиниши, жологого

Пантол предпринимает о содержании ст. 89 УК УССР.

Вопрос: Как давно вы знаете гр-на Павла Ивана Петровича?

Ответ: Гр-ка Павла Ивана Петровича я знал с детства, т.-е. около 15 лет.

Вопрос: Что вы хотели рассказать следствию о гр-не Павле Ивановиче?

Ответ: Я хочу рассказать о том, что гр-н Павел И. П. собирался поехать и предлагал мне уехать в Германию для участия в организации гонимой украинской армии на борьбу с советской властью за выделение Украины.

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах вы слышали высказывание Павла о кайробинской молодежи в гетто?

Ответ: В январе месяце 1940г. Я всегда возвращался от своей хозяйки из села Павлополя и останавливался около собраний еврейской молодежи

Pantol Tadewsz

Перша сторінка протоколу допиту Пантола Тадеуша Михайловича від 27 травня 1940 р., проведеного начальником Бірчанського РВ УНКВС Роговим

Документ №21

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 29-го березня 1941 р.

обв. Пантол Тадеуша Михайловича

Допит розпочато о 10 год.

Запитання: Обвинувачуваний Пантол, чи знаєте Ви Д[з]івіка Івана Петровича?

Відповідь: Д[з]івіка Івана Петровича я знаю добре, він є уродженцем і жителем с. Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл. Я ж проживав у с. Бартківка того ж р-ну, приблизно за кілометр від с. Павлокома. Взаємостосунки поміж нами були завжди хорошими, особистих рахунків не мали.

Запитання: Обвинувачуваний Пантол, на допиті від 27-го травня 1940 р. Ви дали свідчення про те, що житель с. Павлокома – Д[з]івік Іван Петрович до дня свого арешту займався переправленням української молоді до Німеччини для поповнення військ “січовиків”. Звідки Вам це стало відоме?

Відповідь: Приблизно в кінці січня або в початках лютого минулого року, точніше тепер вже не пам'ятаю, в неділю я ходив у кооператив села Павлокома. Це було приблизно в годині 6-7 вечора. В кооперативі мені сказали, що в читальні с. Павлокома сьогодні буде забава. Я вирішив піти на забаву. Коло хати-читальні, приблизно за 150-200 метрів, стояв гурт молоді, прізвищ їх я не знаю, я підійшов до молоді з метою довідатися чи є забава.

[Pantol Tadeusz]

В колі цього гурту молоді стояв Д[з]івік Іван Петрович і розповідав їй, що в Німеччині створена спеціальна українська армія, яка у випадку війни Німеччини з СРСР виступить проти Червоної Армії, що у випадку перемоги Німеччини для українців створять самостійну Україну.

Продовжуючи свою розмову Д[з]івік Іван Петрович, спілкуючись з молоддю, заявив: “українська молодь не повинна йти в Червону Армію, а повинна відходити до Німеччини з метою вступу там в українську армію для захисту України на момент війни Німеччини з Росією”.

Всіх розмов Д[з]івіка [я] не слухав, оскільки довідався, що забави нема і пішов додому.

Запитання:Що же Вам відомо про антирадянську діяльність Д[з]івіка Івана Петровича?

Відповідь: Про антирадянську діяльність Д[з]івіка Івана Петровича мені більше нічого не відомо.

Допит закінчено о 12 годині.

Протокол допиту

від 29-го березня 1944.

УТ

Обв. Пантола Тадеуша Михайловича
Допити нагад 110 год.

- Вопрос: Обвьявляши Пантола, знаєш ли вы друга
Ивана Пейрובה?
- Обв.: Друга Ивана Пейрובה я знаю хорошо, он
австрийский гражданин и выбрал с Павлюком
Бургастон р-на Прогобогский обл. Я не приехал
к с. Баркива хотя же р-но, примерно с километре
от с. Павлюка. Взаимообменом между двумя
были время короткими, много сестер по имени.
- Вопрос: Обвьявляши Тадеус, во допросе от 27-го мая
1940. Вы дали показания об том, что вы
с Павлюком - Иван Иван Пейрובה до дня стали
арестом занимался переводом украинского
молодого с Серсавио для именованых вещей
«Секретов». Откуда вам эти сведения известны?
- Обв.: Примерно в конце января или начале февраля
прошлое году, когда я еще не начал, с
воскресенья я ходил в кооператив село Павлюк
это был примерно час в 6-7 вечера. В кооперативе
мне оказали, что в начале с Павлюком селом
был давало. Я решил пойти на работу.
Остал на 100 гектарах, примерно с 150-200 гектарах,
стоял одна группа молодых, фамилии не
на имя я узнал с...

Перша сторінка протоколу допиту Пантола Тадеуша Михайловича
від 29 березня 1940 р., проведеного сл. УДБ НКВС Бабінцевим

Протокол з моїх слів записаний вірно, мені прочитаний на
зрозумілій для мене мові.

Про що і підписуюся – [Pantol Tadeusz]

Допитав ст. слід.[чий]У НКВС

лейт. держ. безп.[еки]

[особистий підпис (Бабінцев)]

* * *

Документ №22

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

ФОРМА №3

Начальник Бірчанського РВ НКВС

(Начальник [...] Відділу)

НКВС УНКВС

“20” X 1940 р.

[завірено печаткою]

ПОСТАНОВА

(про висунення звинувачення)

Місто Бірча жовтня 1940 р. “20” дня. Я, оперуповноважений Бірчанського РВ НКВС ЗЮБЕНКО І. Т.

(посада, відділ і орган)

(звання і прізвище)

Розглянув слідчий матеріал по справі №50162 і взявши до уваги, що ПОТ[І]ЧНИЙ Петро Йосифович

(прізвище, ім'я і по-батькові)

Достатньо викритий в цьому, що організує молодь для висилки в Німеччину для вступу в українські війська січовиків, серед населення веде агітацію про нездавання зброї радянській владі, проповідує швидку загибель радянської влади і прихід німецьких військ, має схованим ручний кулемет. Підтримує тісний зв'язок з націоналістом Левицьким, який втік за кордон, через Д[з]івка Юл[і]яна і Шпака Владислава. Висловлює еміграційний настрій, чим скоїв злочин передбачений ст.ст. 54-4, 54-10, 54-11 КК УРСР.

ПОСТАНОВИВ:

На підставі ст. 126 і керуючись ст. 127 КПК УРСР, притягнути ПОТ[І]ЧНОГО Петр[а] Йосифовича

в якості обвинуваченого за ст.ст. 54-4, 54-10, 54-11 КК УРСР, про що оголосити обвинуваченому під розписку в даній постанові.

Копію постанови скерувати Прокуратуру.

Слідчий – оперуповноважений

Бірчанського РВ НКВС

[особистий підпис] (Зюбенко)

“ЗГІДНИЙ”: Старший слідчий _____

(Начальник “_____” від-[діл]ення)

Дана постанова мені оголошена “23” 10 194[0]р.

Підпис обвинуваченого [Потічний Петро]

* * *

„УТВЕРЖДАЮ“
Начальник Бирчанского РО НКВД
(Начальник Бирчанского Отдела)
НКВД УНКВД
20. 8 1940 г.

14.
ФОРМА № 2

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

(о предъявлении обвинения)

Город Бирча октября 1940 г. 20 дня. Я, оперуполномоченный
Бирчанского РО НКВД ЗИБЕНКО И.Т.
(должность, отдела и орган)

(звание и фамилия)
рассмотрев следственный материал по делу № 50162 и приняв во внимание,
что ПОТІЧНИЙ Петр Йосифович
(фамилия, имя и отчество)

достаточно изобличен в том, что организмизує молодь для посылки в
Германию для вступления в украинские войска сечериков, среди
населения велет агитацию о не даче оружия советской власти,
(перечислить все пункты обвинения)
проповедывает скорую гибель советской власти и приход германских
войск, имеет спрятанным ручной пулемет. Поддерживает тесную связь
с бежавшим в Германию националистом Левидким через Дивика Юльяна
и Шкака Владислава. Высказывает эмиграционное настроение, чем
совершил преступление предусмотренное ст.ст. 54-4, 54-10, 54-11
УК УССР.

ПОСТАНОВИЛ:

На основании ст. 126 и руководствуясь ст. 127 УПК УССР, привлечь _____
ПОТІЧНОГО Петр Йосифовича
в качестве обвиняемого по ст. 54-4, 54-10, 54-11 УК УССР, о чем объявить
обвиняемому под расписку в настоящем постановлении.

Копию постановления направить Прокурору.

Следователь - оперуполномоченный
Бирчанского РО НКВД

„СОГЛАСЕН“: Старший следователь
(Начальник _____ от-ния)

Настоящее постановление мне объявлено „23“ „10“ 1940 г.

Подпись обвиняемого Потічний Петро

Титул і зворот постанови УНКВС про висунення звинувачення Потічному Петру Йосифовичу, оголошеної 23 жовтня 1940 р.

Документ №23

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Начальник БІРЧАНСЬКОГО РВ НКВС
[особистий підпис] (РОГОВ)
“23” X 1940 р.
[завірено печаткою]

ПОСТАНОВА (про здачу паспорта в 1-ий спецвідділ УНКВС)

м. Бірча 1940 р. жовтня 24-го дня.

Я, оперуповноважений Бірчанського РВ НКВС ЗЮБЕНКО розглянув слідчу справу за №50162 по звинуваченню ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича 1903 р. н., уродженець села Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької області, за національністю українець, селянин, куркуль.

ЗНАЙШОВ:

Що при арешті і особистому обшукові ПОТ[І]ЧНОГО П. Й. був вилучений паспорт на 5 років[,] виданий Бірчанським РВ Міліції від 7-го червня 1940 р. за №6824[4]4 Серії 1-ЕО, а тому

ПОСТАНОВИВ

Паспорт за №682444 серії 1-ЕО здати в 1-ий спецвідділ УНКВС по Дрогобицькій області на зберігання. –

Оперуповноважений
Бірчанського РВ НКВС

[особистий підпис] (ЗЮБЕНКО)

“ЗГІДНИЙ”: Старший слідчий _____
(Начальник “_____” від-[ділен]ня)

Паспорт прийняв [особистий підпис]
25/X-го [1940 р.]

* * *

" У Т В Е Р Ж Д А Ю "

НАЧАЛЬНИК БИРЧАНСКОГО
РО НКВД

М. С. Козлов
РОГОВ /

" 23 " 1940г.

13.
48

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е

/ о сдаче паспорта в 1-й спецотдел УНКВД /
м. Бирча 1940г. октября 24-го дня.

Я, оперуполномоченный Бирчанского РО НКВД ЗОБЕНКО
рассмотрел следственное дело за №50162 по обвинению ПОТЯЧНОГО
Петра Иосифовича 1903 г.р., уроженец села Павлокома Бирчанского
р-на Дрогобычской области, по национальности украинец, крестьянин
кулак.

Н А Ш Е Л :

Что при аресте и личном обыске ПОТЯЧНОГО П.И. был
изъят паспорт на 5 лет выданный Бирчанским РО милиции от 7-го
июня 1940 г. за №682444 Серии 1-ЕО, а посему

П О С Т А Н О В И Л

Паспорт за №682444 серии 1-ЕО сдать в 1-й спецотдел
УНКВД по Дрогобычской области на хранение. -

ОПЕРУПОЛНОМОЧЕННЫЙ
БИРЧАНСКОГО РО НКВД *Зобенко* /ЗОБЕНКО /

Паспорт: *приведен*
25/10/40

Постанова УНКВС від 23 жовтня 1940 р. про передачу паспорта
Потічного П. Й. в 1-ий спецвідділ УНКВС

Документ №24

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

ЦІЛ.[КОМ] ТАЄМНО

ЗАМ. НАЧ. НКВС по Д/О
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖБЕЗП.[ЕКИ]

[*особистий підпис*]

(ПОБЕРЕЖНИЙ)

“18” X 1940 р.

ПОСТАНОВА

(про передачу слідчої справи)

м. Бірча 1940 р. жовтня м-ця 18-го дня.

Я, оперуповноважений 3 відділу УДБ Бірчанського РВ НКВС
ЗЮБЕНКО розглянувши слідчий матеріал по звинуваченню

ПОТ[І]ЧНОГО Петр[а] Йосифович[а,] 1903 р. н.[,] уродженець села Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької області, українець, гр-ва СРСР, освіта середня, б/член [“П”росвіти”] і ОУН[,] за націоналістичну діяльність при польській владі сидів у тюрмі, звільнений з приходом Чер.[воної] Армії, служив у б/польській армії офіцером, мав кулацьке господарство, працював учителем школи с. Павлокома Бірчанського р-ну[,] проживав там само.

Д[З]ІВІКА Івана Петровича[,], 1893 р. н.[,] уродженець с. Павлокома Бірчанського району Дрогобицької області, українець, гр-ва СРСР, освіта нижча, одружений, б/член [“П”росвіти”] і УНДО, конфідент б/польської поліції, сидів у тюрмі за націоналістичну діяльність[,] звільнений у 1934 р.[,] походить з селян-середняків, служив у австрійській армії з 1913 по 1914 р. рядовим, працював на своєму сільському г-[осподарст]ві, проживав [у] с. Павлокома Бірчанського р-ну.

за ст. 54-4-10-11 КК УРСР.

ЗНАЙШОВ:

Що ПОТ[І]ЧНИЙ Петро Йосифович і Д[З]ІВІКА Іван Петрович а/р налаштовані, б/члени [“П”росвіти”] і ОУН, організовували і проводили

" У Т В Е Р Ж Д А Ю "

СОВ. СЕКРЕТНО. 47.

ЗАМ. НАЧ. УНКВД по Д/О
ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСН.

..... / ПОВЕРЖЕННИЙ /
".....".....1940г.

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е

/ о передаче следственного дела /

м. Бирча 1940г. октября м-на 18-го дня,
Я, оперуполномоченный 3 отдела УГБ Бирчанского РО НКВД
ЗВЯНКО рассмотрев следственный материал по обвинению

ПОТІЧНОГО Петр Иосифович 1903 г.р. уроженец с. Павлюком
Бирчанского р-на Дрогобычской обл., украинец,
гр-ва СССР, образование среднее, в/член проsvиты и ОУН
за националистическую деятельность при польской
власти сидел в тюрьме? освобожден с приходом Красн.
Армии, служил в в/польской армии офицером, имел
кулацкое хозяйство, работал учителем школы с. Павлюком
Бирчанского р-на проживал там же.

ДИВІКА Ивана Петровича 1893 г.р. уроженец с. Павлюком
Бирчанского района Дрогобычской области, украинец
гр-ва СССР, образование низшее, женат, в/член проsvиты
и УНДО, confident в/польской полиции, сидел в тюрьме
за националистическую деятельность освобожден в 1934
г. происхоит из крестьян-средняков, служил в австрий-
ской армии с 1915 по 1914г. румыны, работал в своем
сельском х-ве, проживал с. Павлюком Бирчанского р-на

по ст. 54-4-10-11 УК УССР.

Н А Ш Е Л :

что ПОТІЧНИЙ Петр Иосифович и ДИВІК Иван Петрович а/с
настроены, в/члены проsvиты и ОУН, организовывали и проводили
тайные собрания, где обсуждали вопрос борьбы с советской властью
и восстановления самостоятельной Украины, проводили вербовочную
работу из числа украинской молодежи, для послыки в Германию для
ветушения в украинские войска сичевиков. Проводили агитацию сред
ли населения о гибели Советской власти с приходом немецких войск
за националистическую работу при польской власти сидели в тюрьме
имеет тесную связь с бежавшими в Германию националистом Левякием
Николаем, поддерживает связь с бежавшими за границу в Германию
Шаком Вячеславом и Дивиком Вяльвом через которых получали письма
от Левяцкого.

П О С Т А Н О В И Л :

На основании указания Нач. УНКВД по Д/О капитана г/с
т. ЗАЧЕПЫ №1662845/1 от 11/9-40г. следственное дело по обвинению
ПОТІЧНОГО Петра Иосифовича и ДИВІКА И. П. передать для дальней-
шего доследования в следчасть УНКВД через 1-й спецотдел.

ОПЕРУПОЛНОМОЧЕННИЙ 3 ОТДЕЛА
БИРЧАНСКОГО РО НКВД /ЗВЯНКО/

"СОГЛАСЕН" НАЧАЛЬНИК БИРЧАНСКОГО
РО НКВД /ПРОВОТ/

Постанова УНКВС від 18.10.1940 р. про передачу слідчої справи по
звинуваченню Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. на дорозслідування

таємні зібрання, де обговорювали питання боротьби з радянською владою і відновлення самостійної України, проводили вербувальну роботу [серед] української молоді для відсилення [її] в Німеччину для вступу в українські війська січовиків. Переводили агітацію серед населення за загибель Радянської влади з приходом німецьких військ[,] за націоналістичну роботу при польській владі сиділи в тюрмі[,] мають тісний зв'язок з націоналістом Левицьким, який втік у Німеччину, підтримують зв'язок з Шпаком Владиславом і Д[з]івіком Юл[і]яном, які втекли за кордон в Німеччину, через яких отримували листи від Левицького.

ПОСТАНОВИВ:

На основі вказівки Нач. УНКВС по Д/О капітана д/б т. ЗАЧЕПИ №1652845/1 від 11/9-[19]40 р. слідчу справу по звинуваченні ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича і Д[З]ІВІКА І. П. передати для подальшого дорозслідування у слідча частину УНКВС через 1-й слідвідділ. –

**ОПЕРУПОВНОВАЖЕНИЙ З ВІДДІЛУ
БІРЧАНСЬКОГО РВ НКВС**

[особистий підпис] (ЗЮБЕНКО)

“ЗГІДНИЙ” НАЧАЛЬНИК БІРЧАНСЬКОГО РВ НКВС

[особистий підпис] (РОГОВ)

* * *

Документ №25

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
НАЧАЛЬНИК СЛІДЧ.[ОІ] ЧАСТИНИ УНКВС
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ. БЕЗПЕКИ
[особистий підпис] (ПОБЕРЕЖНИЙ)
“11” листопада 1940 року.

ПОСТАНОВА

1940 року, листопада 11-го дня, місто Перемишль.

Я, слідчий Слід. частини УНКВС по Дрогобицькій області сержант держ. безпеки – СОЛОНОВИЧ, розглянув слід.[чу] справу №-50162 по звинуваченні ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича і Д[З]ІВІК Івана Петровича за ст.ст. 54-4, 54-10, 54-11 КК УРСР. –

ЗНАЙШОВ:

ПОТ[І]ЧНИЙ П. Й. і Д[З]ІВІК І. П. заарештовані Бірчанським РВ НКВС як активні Українські націоналісти, які проводили останнім часом антирадянську діяльність.

21-го жовтня 1940 року слідча справа за звинуваченням ПОТ[І]ЧНОГО і Д[З]ІВІК[А] була передана Бірчанським РВ НКВС в Слід.[чу] частину УНКВС для подальшого ведення слідства. Оскільки по справі необхідно допитувати обвинувачених за їх приналежність до антирадянської Української націоналістичної організації, а також за зв'язки з-за кордону.

Крім того необхідно конкретизувати факти антирадянських висловлювань зі сторони ПОТ[І]ЧНОГО і Д[З]ІВІК[А].

На підставі викладеного, –

ПОСТАНОВИВ:

Слідчу справу №-50162, по звинуваченню ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича і Д[З]ІВІКА Івана Петровича прийняти до свого провадження.

СЛІДЧИЙ СЛІД ЧАСТИНИ УНКВС
СЕРЖАНТ ДЕРЖ БЕЗПЕКИ –

[особистий підпис] (СОЛОНОВИЧ).

“ЗГІДНИЙ”: СТ СЛІДЧИЙ СЛ. ЧАСТИНИ УНКВС
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ БЕЗПЕКИ – [особистий підпис] (БАБІНЦЕВ).

* * *

82

УТВЕРЖДАЮ:
НАЧАЛЬНИК СЛЕДСТВ. ЧАСТИ УНКВД
ЛЕЙТЕНАНТ ГОС. БЕЗОПАСНОСТИ
/ПОВРЖЕННИЙ/

"..." ноября 1940 года.

П. О. С. Т. А. Н. О. В. Д. Е. Н. И. Е

1940 года, ноября 11-го дня, город Черемшыль.

Я, следователь След. части УНКВД по Дрогобычской области
сержант гос. безопасности — СОЛОНОВИЧ, рассмотрев след. дело
№-50162, по обвинению ПОТІЧНОГО Петра Исидовича и ДИЛИК Ивана
Петровича по ст. ст. 54-4, 54-10, 54-11 УК УССР, —

Н. А. Ш. Е. Л.:

ПОТІЧНИЙ П. И. и ДИЛИК И. П. арестованы Бирчанским РО НКВД,
как активные Украинские националисты, проводившие в последнее
время антисоветскую деятельность.

21-го октября 1940 года следственное дело по обвинению ПО-
ТІЧНОГО и ДИЛИК было передано Бирчанским РО НКВД в След. часть
УНКВД для дальнейшего ведения следствия. Так как по делу несо-
ходимо обстоятельно допрашивать обвиняемых о их принадлежности
к антисоветской Украинской националистической организации, а
также о связях из-заграницы.

Кроме того необходимо конкретизировать факты антисовет-
ских высказываний со стороны ПОТІЧНОГО и ДИЛИК.

На основании изложенного —

П. О. С. Т. А. Н. О. В. Д. Е. Н. И. Е:

Следственное дело №-50162, по обвинению ПОТІЧНОГО Петра
Исидовича и ДИЛИК Ивана Петровича принять к своему производ-
ству.

СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕД. ЧАСТИ УНКВД *Солоневич*
СЕРЖАНТ ГОС. БЕЗОПАСНОСТИ — /СОЛОНОВИЧ/.

СОГЛАСЕН: СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛ. ЧАСТИ УНКВД *Бабинцев*
ЛЕЙТЕНАНТ ГОС. БЕЗОПАСНОСТИ — /БАБИНЦЕВ/.

Постанова від 11 листопада 1940 р. про прийняття слідчої справи по звинуваченні Потічного П. Й. і Д[з]івіка І. П. в провадження слідчим УДБ НКВС Солоневичом

Документ №26

Висновок тюремного лікаря Рудої від 22 травня 1941 року щодо
можливості етапування ув'язненого Потічного Петра Йосифовича

Санатестат.

Арештований Пот[і]чний Петро
Йосифович
рік народження 1903 [,] мед. [ичний] огляд пройшов [,] висновки лікаря
здоровий. етапом слідувати
може[.]

Лікар тюрми: – [особистий підпис, завірений печаткою
Перемиської тюрми НКВС]

(Рудо).

22/V. 1941

* * *

Документ №27

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
НАЧАЛЬНИК СЛІДЧ.[ОІ] ЧАСТИНИ УНКВС
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ. БЕЗПЕКИ
[особистий підпис] (ПОБЕРЕЖНИЙ)
“13” [січня] 1941 р.

ПОСТАНОВА

(про прийняття справи до провадження).

1941 року, січня 13-го дня, м. Перемишль.

Я, Ст. слідчий Слід. частини УНКВС по Дрогобицькій області лейтенант держ. безпеки – БАБІНЦЕВ, розглянув цього числа слідчу справу №-50162 по звинуваченні Д[З]ІВІК Івана Петровича і ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича за ст.ст. 54-4, 54-10, 54-11 КК УРСР. –

ЗНАЙШОВ:

Д[З]ІВІК І. П. і ПОТ[І]ЧНИЙ П. Й. заарештовані Бірчанським РВ НКВС як активні українські націоналісти, які до дня свого арешту займалися переправленням української молоді в Німеччину для поповнення військ “Січовиків”.

У вусуненому звинуваченні обвинувачені винними себе не визнали. Показами свідків обвинувачені також достатньо не викриваються.

По справі необхідно допитати 5-6 свідків за антирадянську діяльність обвинувачених Д[З]ІВІК[А] і ПОТ[І]ЧНОГО, допитати обвинувачених та провести між ними очну ставку.

На підставі викладеного, –

ПОСТАНОВИВ:

Слідчу справу №-50162, по звинуваченню Д[З]ІВІКА Івана Петровича і ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича прийняти до свого провадження, для подальшого ведення слідства.

Ст. слідчий Слід. частини УНКДБ
Лейтенант держ безпеки
(БАБІНЦЕВ).

[особистий підпис]

* * *

83

УТВЕРЖДАЮ:
НАЧАЛЬНИК СЛЕД. ЧАСТИ УНКВД
ЛЕЙТЕНАНТ ГОС. БЕЗОПАСН.
/ШОБЕРЖИКИ/

"-----" 1941г.

Ш.О.С.Т.А.Н.О.В.Л.Б.И.Е

/о принятии дела к производству/.

1941 года, января 13-го дня, г.Перемышль.

Я, Ст.следователь След.части УНКВД по Дрогобычской области
Лейтенант гос.безопасности - БАВИНЦЕВ, рассмотрев сего числа след-
ственное дело №-50162, по обвинению ДИВИК Ивана Петровича и ПО-
ТІЧНОГО Петра Иосифовича по ст.ст.54-4, 54-10, 54-11 УК УССР, -

Н.А.Ш.Е.Л.:

ДИВИК И.П. и ПОТІЧНЫЙ П.И. арестованы Бирчанским РО НКВД,
как активные украинские националисты, которые до дня своего
ареста занимались переправой украинской молодежи в Германию для
пополнения войск "Сичевиков".

В пред"явленном обвинении обвиняемые виновными себя не
признали. Свидетельскими показаниями обвиняемые также достаточ-
но не обосновываются.

По делу необходимо допросить 5-6 свидетелей об антисовет-
ской деятельности обвиняемых ДИВИК и ПОТІЧНОГО, допросить обви-
няемых и провести между ними очную ставку.

На основании изложенного, -

Ш.О.С.Т.А.Н.О.В.И.Л.:

Следственное дело №-50162, по обвинению ДИВИК Ивана Петро-
вича и ПОТІЧНОГО Петра Иосифовича принять к своему производ-
ству, для дальнейшего ведения следствия.

Ст.следователь След.части УНКВД
Лейтенант гос.безопасности
/БАВИНЦЕВ/

Постанова від 13 січня 1941 р. про прийняття слідчої справи по
звинуваченню Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. в провадження слідчим
УДБ НКВС Бабінцевим

Документ №28

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

обвинуваченого Пот[і]чного Петра Йосифовича
від 14 грудня 1940 р.

Допит розпочато о 18-10 [год.]
[Допит] завершено о 21-40 [год.]

Запитання: Слідство пропонує Вам правдиво розповісти про свою приналежність до антирадянської Української націоналістичної організації.

Відповідь: Про організації мені нічого не відомо.

Запитання: Матеріалами слідства Ви викриваєтеся в тому, що неодноразово організовували нелегальні зборища українських націоналістів, де обговорювали питання боротьби з радянською владою. Де і коли відбувалися у Вас ці зборища?

Відповідь: Нелегальних зборищ я ніколи не організовував і про те, що вони десь відбувалися я не знаю.

Запитання: Слідство володіє матеріалами про те, що Ви в хаті Левицького часто збирали переважно молодь, де говорили: “Хто має карабіни, кулемети – бережіть їх у себе, вони знадобляться. Як тільки Німеччина розпочне війну з СРСР, німці знищать радянську владу і нам [буде] ліпше жити”.

Підтверджуєте Ви це?

Відповідь: Ні, не підтверджую. Таких висловлювань з мого боку не було.

Запитання: Тоді ж Ви говорили: “Німеччина буде платити за зберігання карабіна 300 злотих, за кулемет 600 злотих”. Правильно це?

Відповідь: Ні[,] не правильно. Цього я так само не говорив ніде.

[Потічний]

Запитання: Як українським націоналістом Вами проводилася активна робота з вербування молоді в українську армію “Січ”. Розповідайте про це правдиво?

Відповідь: Це я заперечую. Ніякої роботи з вербування в організації я не проводив.

Протокол записаний з моїх слів вірно, мені прочитаний на зрозумілій для мене мові. [Потічний]

Допитав: слідчий слідчастини УНКВС

Сержант держбезпеки [(Солонович) особистий підпис]

* * *

Протокол допиту

обвиняемого Потічного Петра Йосифовича

з 14 декабря 1940

Допит почав о 18¹⁰
- і - окінчив о 21⁴⁰

Вопрос: Следствие предлагает Вам правдиво рассказать о своей принадлежности к амфиболовской Украинской националистической организации.

Ответ: Об организации мне ничего не известно.

Вопрос: Материалами следствия Вы избивали себя в том, что неоднократно организовывали незаконные собрания украинских националистов, где обсуждали вопросы борьбы с советской властью. Где и когда происходили у вас эти собрания?

Ответ: Незаконных собраний я никогда не организовывал и о том, что они где либо происходили я не знаю.

Вопрос: Следствие располагает материалами о том, что Вы в доме Левинского много собирали прокламационного материала, где говорили: "Кто ищет караванов, увидит их, храните их и не сбегайте, они пригодятся. Как только Германия начнет войну с север германцами уничтожат советскую власть и нам будет лучше жить". Подтверждаете Вы это?

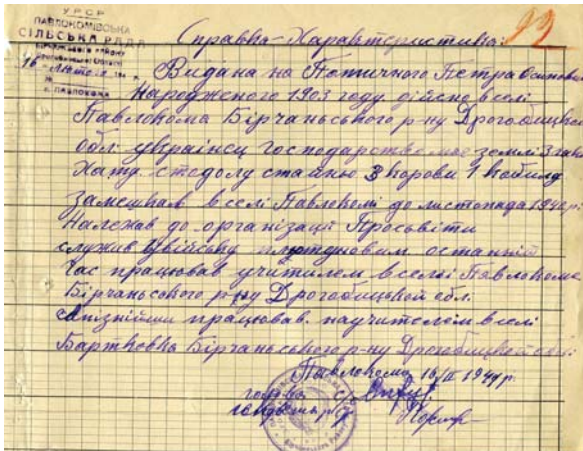
Ответ: Нет, не подтверждаю. Никаких указаний вам я не говорил.

Вопрос: Когда же вы говорили: "Германия будет платить за украинские караваны золотых, за украинцев золотых". Подтверждаете это?

Ответ: Нет не подтверждаю. Этого я никак не говорил ни где.

Перша сторінка протоколу допиту Потічного Петра Йосифовича від 14 грудня 1940 р., проведеного сл. УДБ НКВС серж. Солонівичом

Документ №29

Довідка-характеристика, видана Павлокомівською с/радою на Потічного Петра Йосифовича для представлення в РВ УНКВС

УРСР
ПАВЛОКОМІВСЬКА
СІЛЬСЬКА РАДА
Бірчанського району
Дрогобицької області
"16" лютого 194[1] р.

№ _____
с. Павлокома

Довідка-Характеристика:

Видана на Пот[і]чного Петра Осиповича[,] народженого 1903 [року] дійсно в селі Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл.[,] укра[ї]нец[ь,] господарство має землі 3 г[е]кт[ари,] хату[,] стодолу[,] стайню[,] 3 корови[,] 1 кобилу[. З]амешкав в селі Павлокомі до листопада 1940 р. Належав до організа[ції] ["Просвіт[а"], служив у війську плют[о]новим[,] останній час працював учит[е]лем в селі Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицько[ї] обл.

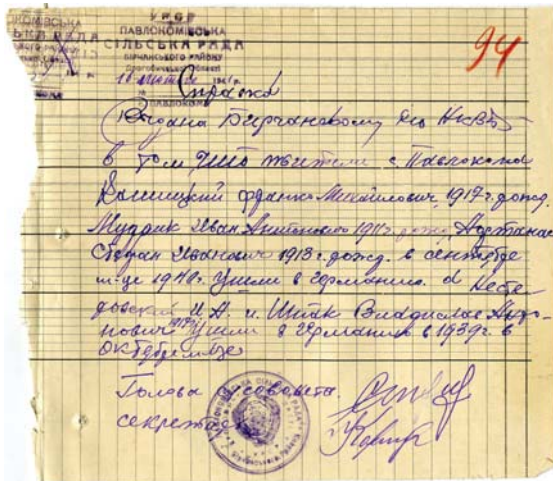
А пізні[ше] працював [у]чителем в селі Бартк[і]вка Бірчанського р-ну Дрогобиць[ь]ко[ї] обл.

Павлокома 16/II 1941 р.

голова с/р [особистий підпис]
секретар с/р [особистий підпис]
[завірено гербовою печаткою с/ради]

* * *

Документ №30

Довідка за жителів с. Павлокома, які втекли за кордон, видана Павлокомівською с/радою для представлення в РВ УНКВС

УРСР
ПАВЛОКОМІВСЬКА
СІЛЬСЬКА РАДА
Бірчанського району
Дрогобицької області
"16" лютого 194[1] р.
№ _____
с. Павлокома

Довідка

Видана Бірчанському РВ НКВС про те, що жителі с. Павлокома Кашицький Франко Михайлович, 1917 р. народж. [ення,] Мудрик Іван Антонович[,] 1911 р. народж. [ення,] Афтанас Стефан Іванович[,] 1913 р. народж. [ення,] у вересні м-ці 1940 р. відійшли в Німеччину. А Нестеровський І. А. і Шпак Владислав Антонович відійшли до Німеччини у 1939 р. в жовтні м-ці.

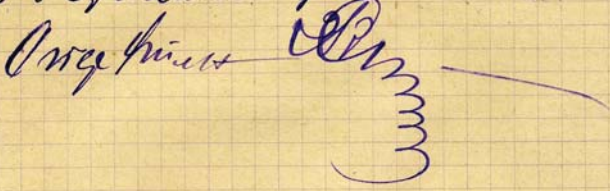
Голова с/ради [особистий підпис]
Секретар [особистий підпис]
[завірено гербовою печаткою с/ради]

* * *

Свідок

95

З с. Павлокома Бірчанського
р-ну ^{до кінця вересня} ~~ушли~~ за кордон в евакуацію.
Примішується ^{Україноц.} ~~молодь~~ до ~~кінця~~
вересня ^{кінця} і до 1940 р. до 35 чоловік.
Після арешту Потічного і Дзівіка
с. вересня і до 1940 р. Нелегально
ушли в евакуацію ~~два чоловіки~~.

Оперуповн.

Довідка о/у Зюбенка про кількість жителів с. Павлокома, які втекли за кордон до вересня 1940 р. та після арешту Потічного П. Й. і Дзівіка І. П.

Довідка

З с. Павлокома Бірчанського р-ну перейшли нелегально за кордон в Німеччину[,] переважно україн.[ська] молодь[,] до [кінця] вересня м[іся]ця 1940 р. до 35 чоловік.

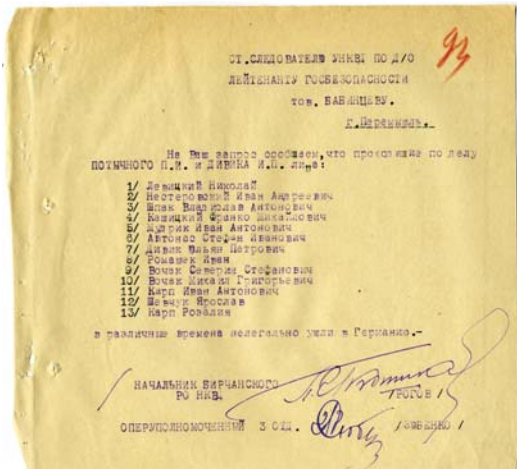
Після арешту Пот[і]чного і Д[з]івіка з вересня м[іся]ця нелегально відійшло до Німеччини два чоловіки.

Оперуповн.[оважений] [особистий підпис] (Зюбенко)

* * *

Документ №32

Довідка Бірчанського
РВ НКВС щодо осіб, які
проходять за справою
Потічного П. Й. і
Д[з]івіка І. П.

СТ. СЛІДЧОМУ УНКВС ПО Д/О
ЛЕЙТЕНАНТУ ДЕРЖБЕЗПЕКИ
тов. Бабінцеву
м. Перемисьль.

На Ваш запит повідомляємо, що особи, які проходять по
справі ПОТ[І]ЧНОГО П. Й. і Д[З]ІВІКА І. П. :

1. Левицький Микола
2. Нестеровський Іван Андрійович
3. Шпак Владислав Антонович
4. Кашицький Франко Михайлович
5. Мудрик Іван Антонович
6. Авт[а]нас Стефан Іванович
7. Д[з]івік Юл[і]ян Петрович
8. Ромашек [Романик] Іван
9. Вочак [Вацяк] Северин Стефанович
10. Карп[а] Іван Антонович
11. Шевчук Ярослав
12. Карп[а] Розалія

у різний час нелегально відійшли до Німеччини.

НАЧАЛЬНИК БІРЧАНСЬКОГО РВ НКВС [підпис заступника] (Рогов)
ОПЕРУПОВНОВАЖЕНИЙ З ВІД.[ДІЛУ] [особистий підпис] (Зюбенко)

* * *

Документ №33

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 15 лютого 1941 р.

Свід. Троян Ярослав Томкович[,] 1916 р.[оку] народження[,] уродженець і житель с. Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл., українець, одинокий, гр-н СРСР, займається землеробством на господарстві брата.

Про відповідальність за надання неправдивих свідчень за ст. 89 КК УРСР Троян попереджений.

Запитання: Чи знаєте Ви знаєте Пот[і]чного Петра Йосифовича?

Відповідь: Пот[і]чного Петра Йосифовича я знаю добре, оскільки він є уродженцем с. Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл.

Взаємостосунки поміж нами завжди були хорошими, особистих рахунків не мали.

Запитання: Розкажіть слідству про діяльність Пот[і]чного Петра Йосифовича за колишнього польського уряду?

Відповідь: Мені відомо зі слів інших (від кого точно не пам'ятаю), що Пот[і]чний Петро Йосифович служив у бувшій польській армії у званні офіцера. Після служби в армії Пот[і]чний перебував в організації ["П]росвіт[а]", одночасно був касиром "Просвіт[и]", мав тісний зв'язок з керівником "Просвіти" – Левицьким Йосифом [Миколаю], який перед приходом Червоної Армії відійшов до Німеччини.

Перебуваючи членом в орг.[анізації] "Просвіт[а]" Пот[і]чний ходив по селах і стягав молодь в [...]. Приблизно у 1937 р. Пот[і]чний прийшов до мене і запропонував мені вступити в ор[г]. "Просвіт[а,]" на що я дав свою згоду.

[Троян Ярослав]

Більше про діяльність Пот[і]чного Петра за Польщі мені нічого не відомо.

Запитання: Розкажіть слідству про антирадянську діяльність Пот[і]чного Петра?

Відповідь: За антирадянську діяльність Пот[і]чного Петра Йосифовича мені нічого не відомо, оскільки в близьких стосунках з ним не був.

Протокол з моїх слів записаний вірно, мені повністю прочитаний на зрозумілій мені мові.

Про що і підписуюся – [Троян Ярослав]

* * *

Протокол допиту

15 лютого 1941 р.

сл. Трояня Ярослав Томкович

УДБ НКВС, провадені слухання
с. Павлопіль, Біржанське р-он,
Ярогобич. обл., Україна, відомі
ср. і сестр. зв'язники з емігрантами
в Україні Трояня.

Об'єктом допиту за чотирма попередніми слуханнями по ст. 29 ч. 2
УКР. ПР. передували.

Вопрос: Зв'язки чи ви виступали під псевдонімом Трояня Ярославича?

Відповідь: Виступав під псевдонімом Трояня Ярославича, бо він
вважався українцем і не міг бути пов'язаним з Павлом
Троянем, який був з Ярогобич. обл.

Взаємозв'язки між вами всіма були хорошими,
лише стосовно до мене.

Вопрос: Розкажіть мені про діяльність Потаповича Потапа
Трояня Ярославича при брештській польській властивості?

Відповідь: мене зв'язало з ним дружба (якщо хочемо сказати),
якоб Потапович Потап Трояня Ярославич був у брештській
польській армії в званні ад'ютанта. Після створення
в армії Потаповича створили в організації
просит, серед яких був касиром "Просит", мав
власну зв'язку з керівниками "Просит" - Ясеном
Троянем, який керував пригодами в Красній Армії
у часі в германію.

Складав членом з орг. "Просит", Потапович
ходив по селам і будкам молочників в польську.

Приблизно в 1941. Потапович приїхав до мене і
призначив мене керівником з орг. "Просит".

Документ №34

Вх. № 1508

Вх. №1234
27/III.19]41

[пере[...] т. Бабінцеву]
[особистий підпис]
[28/III.41 р.]

93 ЛІСЬКІВСЬКИЙ ПРИКОРДОННИЙ ЗАГІН НКВС УРСР

ЦІЛ.[КОМ] ТАЄМНО.

(5 відділення). –

НАЧ[АЛЬНИКУ] СЛІДЧОЇ ЧАСТИНИ УНКДБ
ЛЕЙТЕНАНТУ ДЕРЖБЕЗПЕКИ т. ПОБЕРЕЖНОМУ

м. Дрогобич

На № 416-с від 5 березня 1941 р.

Утримуваний у Вас під вартою Д[З]ІВІК Іван Петрович, 1893 року народження, українець, – арештований за приналежність до української націоналістичної організації, – в агентурно-інформаторській мережі 93 Прикордонного загону НКВС ніколи не перебував і, отже, не міг давати нам будь-яких даних про еміграційно-налаштованих з с. Павлокома Бірчанського району. [Й]ого заяви у цій частині є суцільними вигадками.

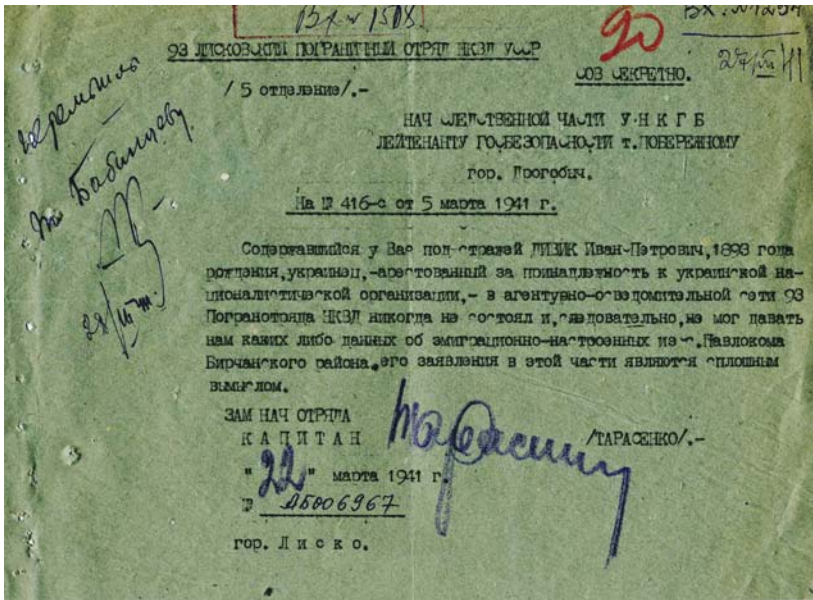
ЗАМ[.] НАЧ[.] ЗАГОНУ
КАПІТАН

[особистий підпис] (ТАРАСЕНКО). –

“22” березня 1941 р.
№ АБ006967

м. Лісько.

* * *

Довідка 93 Лиськівського прикордонного загону щодо відсутності
Дзівика І. П. в списках агентурно-інформаторської мережі

* * *

Документ №35

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
ЗАМ. НАЧАЛЬНИКА УНКДБ по
ДРОГОБИЦЬК. [ІЙ] ОБЛ.
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ БЕЗПЕКИ
(ВОЛКОВ)
[особистий підпис,
завірений печаткою]
“18” грудня 1940 року.

Термін переведення слідства і
утримання під вартою
САНКЦІОНУЮ
ОБЛПРОКУРОР _____
[особистий підпис, завірений
печаткою]
“18” грудня 1940 року.

ПОСТАНОВА

(про продовження терміну ведення слідства
і утримання під вартою).

1940 року, грудня 9-го дня, м. Перемишль.

Я, слідчий слід. відділу УНКВД по Дрогобицькій області сержант держ.
безпеки – СОЛОНОВИЧ, розглянувши слід. [чу] справу №–50162, за
звинуваченням ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича за ст. 54-4, 54-10 і
54-11 КК УРСР, –

ЗНАЙШОВ:

27-го вересня 1940 р. Бірчанським РВ НКВС був арештований як активний український націоналіст ПОТ[І]ЧНИЙ П. Й., який до дня свого арешту проводив антирадянську наклепницьку агітацію.

23-го жовтня 1940 року ПОТ[І]ЧНОМУ висунуто звинувачення за ст. 54-4, 54-10 і 54-11 КК УРСР, у чому він винним себе не визнав.

Однак, показами свідків ГУЦ Ф. В., САДЖУГА А. Ф. і КРУППА [Крупи] В. П. ПОТ[І]ЧНИЙ викривається у тому, що за колишнього польського уряду він був одним з активних українських націоналістів в селі Павлокома, Бірчанського району, а останнім часом підтримував зв'язок з українськими націоналістами ЛЕВИЦЬКИМ, ШПАКОМ і Д[З]ІВІКОМ Юл[і]яном, які втекли в Німеччину, проводячи антирадянську агітацію.

Для закінчення слідства по справі звинуваченого ПОТ[І]ЧНОГО необхідно буде передопитати свідків ГУЦ Ф. В., САДЖУГУ А. Ф. і КРУППА [КРУПУ] В. П. та провести з ними очні ставки.

Крім того, по цій ж справі необхідно більш детально допитати обвинуваченого Д[З]ІВІК І. П., який дав неповні свідчення за націоналістичну діяльність, проведену ним особисто і ПОТ[І]ЧНИМ.

Враховуючи, що термін ведення слідства по справі збіг, –

ПОСТАНОВИВ:

Порушити клопотання перед Облпрокурором по Дрогобицькій області щодо продовження терміну ведення слідства по справі звинуваченого ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича і утримання під вартою останнього строком до 27-го грудня 1940 року.

СЛІДЧИЙ СЛІД[.] ЧАСТИНИ УНКВС
СЕРЖАНТ ДЕРЖ[.] БЕЗПЕКИ [особистий підпис]

(СОЛОНОВИЧ)

“ЗГІДНИЙ”: СТ. СЛІДЧИЙ СЛІД[.] ЧАСТИНИ УНКВС
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ[.] БЕЗПЕКИ [особистий підпис]

(БАБІНЦЕВ)

НАЧАЛЬНИК СЛІДЧ.[ОІ] ЧАСТИНИ УНКВС
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ[.] БЕЗПЕКИ [особистий підпис]

(ПОБЕРЕЖНИЙ)

* * *

УТВЕРЖАЮЩИЙ
АМ НАЧ УНКДБ ПО ДРОГОБУНЧОМ ОБЛ.
МЕДВЕДЬ АНТ ГИОС БЕЗОПАСНОСТИ
У О Д К В И У

... декабря 1940 года.

87
Срок ведения следствия и
содержания под стражей САНА-
ЦИИ
ОБЛАСТНОГО УНКДБ
... декабря 1940 года.

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е

/о продлении срока ведения следствия и содержании под стражей/
1940 года, декабря 9-го дня, город Перемышляв.

Я, следователь След. части УНКДБ по Дрогобычской области
сержант гос. безопасности - СОЛОМОНОВИЧ, рассмотрев след. дело
№-50162, по обвинению ПОТЯЧНОГО Петра Иосифовича по ст. 54-4,
54-10 и 54-11 УК УССР, -

Н А Ш Е М:

27-го сентября 1940 года Бирчанским РО НКВД был арестован
как активный украинский националист ПОТЯЧНЫЙ П.И., который до
дня своего ареста проводил антисоветскую клеветническую агита-
цию.

28-го октября 1940 года ПОТЯЧНОМУ предъявлено обвинение по
ст. 54-4, 54-10, 54-11 УК УССР, в чем он виновным себя не признал.

Однако, показаниями свидетелей ГУЦ Ф.В., САДЖУГА А.Ф. и
КРУПНА В.И. ПОТЯЧНЫЙ изолируется в том, что при бывшем польском
правительстве он являлся одним из активных украинских национали-
стов в селе Павлюкова, Бирчанского района, а в последнее время
поддерживал связь с бежавшими в Германию украинскими национали-
стами МЕЛЬЦКИМ, ШНАКОМ и ДИВИКОМ Яльвом, проводя антисоветскую
агитацию.

Для окончания следствия по делу обвиняемого ПОТЯЧНОГО не-
обходимо допросить свидетелей ГУЦ Ф.В., САДЖУГА А.Ф. и КРУП-
НА В.И. и произвести с ними очные ставки.

Кроме того, по этому же делу необходимо более подробно до-
просить обвиняемого ДИВИКА И.И., который дал неполные показания о
националистической деятельности, проведенной лично им и ПОТЯЧ-
НЫМ.

Учитывая, что срок ведения следствия по делу истек, -

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е

возбудить ходатайство перед Облпрокурором по Дрогобычской
области о продлении срока ведения следствия по делу обвиняемого

Перша сторінка постанови УНКДБ від 8 грудня 1940 р. про
продовження терміну ведення слідства і утримання під варою
Потічного П. Й.

Документ №36

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

від 28-го березня 1941 р.

обв. Пот[і]чного Петра Йосифовича

Допит розпочато о 12 годині

Запитання: Назвіть своє правильне прізвище, ім'я і по-батькові?

Відповідь: Правильне моє прізвище є – Пот[і]чний Петро Йосифович[,] 1903 р.[оку] народження.

Запитання: Обвинувачуваний Пот[і]чний розкажіть слідству свою автобіографію?

Відповідь: Народився у 1903 році в селі Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької обл., в сім'ї селянина-середняка. До 1925 року постійно проживав при батькові у с. Павлокома, займався землеробством. У вересні м-ці 1925 року був мобілізований у був. [шу] польську армію в п'ятий піхотний полк, який стояв тоді в м. Перемишлі, рядовим. На початку 1926 року отримав військове звання капрала. При демобілізації, в 1927 році отримав звання ст. плют[о]нового. З того часу в армію більше не призивався і постійно проживав в селі Павлокома, займався землеробством на своєму господарстві.

На господарстві мав п'ять моргів землі, три корови, одного коня та однорічного лошака.

Запитання: В минулому Ви належали до яких-будь партій чи організацій?

Відповідь: З 1927 р. по 1937 перебував членом української націоналістичної організації “Просвіта”. З 1934 по 1935 р. був касиром “Просвіти”.

[Потічний]

До будь-яких інших партій чи організацій я ніколи не належав.

Запитання: А з встановленням радянської влади на території західної [У]країни ви належали до будь-яких партій чи організацій?

Відповідь: З встановленням радянської влади в західних областях України я ні до яких партій чи організацій ніколи не належав.

Запитання: Ви говорите неправду. Слідство володіє матеріалами про те, що Ви являєтеся активним українським націоналістом, за завданням організації до дня свого арешту займалися вербуванням української молоді з метою скерування її в Німеччину для поповнення військ “січовиків”. Розкажіть про це детально?

Відповідь: Вербуванням і скеруванням української молоді в Німеччину для вступу там в українську армію я не займався.

Запитання: Вам зачитуються покази свідка, допитаного по вашій справі: “Пот[і]чний Петро Йосифович збирає українську молодь,

Протокол допиту

від 28-го марта 1941.

55

УДБ Потічного Петра Йосифовича

Допрос нараді в 12 го год.

Вопрос: Назовите свое правильное фамилию, имя и отчество?

Отвѣт: Правильная моя фамилия сель - Потічний Петр
Йосифович 1903 г. рождения.

Вопрос: Обвиняемый Потічний расскажите о себе, о своем семействе?

Отвѣт: Родился в 1903 году в селе Павлокоми Вирванского уезда Ярославской обл., в семье крестьянина середнячка. До 1925 года занимался промыслами при озере с Павлокома, занимался земледелием. В сентябре месяце 1925 года был призван в военную армию в 15-й стрелковый полк, ставший тогда в Берлинской области. В начале 1927 года получил военное звание капрала. При демобилизации, в 1927 году получил звание ст. инструктора. С тех пор в армию больше не призван и продолжает промыслы в селе Павлокома, занимается земледелием в своем хозяйстве.

В хозяйстве имел карь мороз земли, три коровы, одну лошадей и годовалого поросенка.

Вопрос: В прошлом вы принимали участие в каких-либо партизанских или организационных?

Отвѣт: С 1927 и 1927 состоял членом организационной партизанской организации "Просвита". С 1924 по 1926 г. был капралом в 15-й стрелковом полку.

проводить серед неї агітацію, що потрібно відходити за кордон в Німеччину і поповнювати там українське військо “Січовиків” для походу супроти радянської влади[”].

Що Ви тепер на це скажете?

Відповідь: Я це категорично заперечую, бо це не відповідає дійсності.

[Потічний]

Запитання: Левицького Миколу Ви знаєте?

Відповідь: Так, знаю. Це наш сусід. До приходу частин Червоної армії в західні області України Левицький очолював діяльність української націоналістичної організації “Просвіта”. В початках вересня м-ця 1939 р. він пішов до Німеччини.

Запитання: До арешту Ви підтримували зв'язок з Левицьким?

Відповідь: Ні.

Запитання: Слідству відомо, що Ви, будучи продавцем кооперативу с. Павлокома посилали Левицькому цукор. Через кого Ви його посилали?

Відповідь: Це неправда. Цукор Левицькому я не посилав.

Запитання: Слідству також відомо, що через с. Павлокома в Німеччину був відправлений інженер з м. Львова. Яким чином цей інженер опинився у вашому селі і ким був відправлений на територію Німеччини?

Відповідь: Про переправлення інженера на територію Німеччини мені нічого не відомо.

Запитання: Ви знову говорите неправду. Ви ж в розмові з Д[з]івіком Іваном Петровичом повідомили останньому, що про приїзд інженера з м. Львова Вам усе відомо.

Відповідь: Д[з]івік Іван говорить неправду.

Запитання: Вам висувається звинувачення за ст. ст. 54-4, 54-10 ч. 1 і 54-11 КК УРСР, тобто за те, що Ви будучи активним українським націоналістом до дня свого арешту організували українську молодь для переходу в Німеччину з метою вступу в українську армію “січовиків”.

[Потічний]

Чи визнаєте Ви себе винним за висунутими звинуваченнями?

Відповідь: За висунутими мені звинуваченнями винним себе не визнаю, позаяк українським націоналістом я ніколи не був, переправленням української молоді на територію Німеччини з метою вступу до українського війська “січовиків” я не займався.

Допит завершено о 15 годині.

Протокол з моїх [слів записаний] вірно, мені прочитаний на зрозумілій для мене мові. За що і підписуюся – [Потічний]

Допитав: ст. слід.[чий] слідчастини УНКВС

Лейт. держ. безп.[еки] [особистий підпис (Бабінцев)]

* * *

Документ №37

Довідка УНКВС від 23 березня 1941 р. щодо опису майна та житлової площі Потічного Петра Йосифовича

До слід[чої] справи №50162

ДОВІДКА

Опис майна і житл.[ова] площа обвинуваченого Пот[і]чного Петра Йосифовича не опечатувалася, обвинуваче[но]му був проведений тільки особистий обшук
не проводилась і не опечатувалась.

С[Т.] СЛІДЧИЙ СЛІД.[ЧОЇ] ЧАСТИНИ УНКВС по
Дрогобицькій Облaсті

[особистий підпис, завірений печаткою]

(підпис)

"28" березня 1941 р.

м. Дрогобич

* * *

Документ №38

Форма № 15 заг. 97

ПРОТОКОЛ
ПРЕДЪЯВЛЕНИЯ СЛЕДСТВИЯ

1941 г. марта 29 дня, я, сід слідч. Сидорасич унжен
по вжитт. обл. Бабінцев, руководствуясь ст. 200 УПК предьявил
обвиняемому Потічному Петру Йосифовичу
следственное производство по данному делу и запросил его не желает ли он чем нибудь дополнить следствие, на что обвиняемый Потічний Петро Йосифович
заявил що з матеріалами своєї слідчої справи ознайомився
чим-либо дополнить следствие не имеет
_____ после чего обвиняемому было объявлено,
что следствие по настоящему делу закончено и весь материал направляется в порядке 204
ст. УПК Прокурору.
Подпись обвиняемого Потічний
Подпись Сидорасич

Протокол про завершення слідства у справі Потічного П. Й.

Форма № 15 заг.[альна]

ПРОТОКОЛ пред'явлення слідства

1941 р. березня "29" дня, я, ст. слід.[чий] слід[чої] частини УНКДБ по Дрогобиць[кій] обл. Бабінцев, керуючись ст. 200 КПК пред'явив обвинуваченому Пот[ічному] Петру Йосифовичу слідче виробництво у цій справі і запитав його, чи не бажає він будь-чим доповнити слідство, на що обвинувачений Пот[ічний] Петро Йосифович заявив[.] що з матеріалами своєї слідчої справи ознайомився[.] чим-небудь доповнити слідство не має
_____ після чого обвинуваченому було оголошено, що слідство по даній справі завершене і весь матеріал скеровується в порядку 204 ст. КПК Прокурору.

Підпис обвинуваченого Потічний

Підпис [особистий підпис Бабінцева]

* * *

Документ №39

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
ЗАМ. НАЧ. УПРАВЛІННЯ НКДБ ПО ДО
ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ БЕЗПЕКИ
[особистий підпис] (ГОРЛОВ)
“___” квітня 1941 р.

По слід. справі №50162.
Справу винести на розгляд о/н НКВС
СРСР. Співробітник о/н НКВС СРСР
[особистий підпис - нечитабельний]
25.VI.[19]41

ОБВИНУВАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

По звинуваченню:

1. Д[З]ІВІК Івана Петровича,
2. ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича
за ст.ст. 54-4, 54-11 і 54-10 ч.1 КК УРСР.–

В Бірчанський РВ НКВС надійшли дані про те, що жителі села Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької області [–] Д[З]ІВІК Іван Петрович і ПОТ[І]ЧНИЙ Петро Йосифович є активними членами організації українських націоналістів.

На основі цих даних 24 вересня 1940 р. Д[З]ІВІК І. П. і ПОТ[І]ЧНИЙ П. Й. були арештовані і притягнуті до відповідальності у якості звинувачених. Проведеним за даною справою розслідуванням встановлено, що Д[З]ІВІК І. П. і ПОТ[І]ЧНИЙ П. Й. до моменту встановлення Радянської влади на території Західної України були керівними членами української націоналістичної організації “Прос[ві]та”.

(л.д. 35, 73).

За націоналістичну діяльність Д[З]ІВІК і і ПОТ[І]ЧНИЙ двічі за кол.[ишньої] Польщі притягалися до кримінальної відповідальності.

(л.д. 35, 52).

Слідством також встановлено, що Д[З]ІВІК І. П. і ПОТ[І]ЧНИЙ П. Й. до дня свого арешту мали тісний зв'язок з кол.[ишнім] керівником української націоналістичної організації “Просвіта” [в] селі Павлокома – Левицьким М., який втік у вересні м-ці 1939 р. на територію Німеччини.

За завданням Левицького М., Д[З]ІВІК і і ПОТ[І]ЧНИЙ проводили серед української молоді вербувальну роботу з метою скерування її в Німеччину, для поповнення військ “Січовиків”.

(л.д. 59, 77, 78.).

В результаті проведеної антирадянської роботи зі сторони Д[З]ІВІКА і і ПОТ[І]ЧНОГО з села Павлокома до Німеччини пішло близько 35 чоловік, переважно українська молодь.

(л.д. 95).

Крім того, Д[З]ІВІК і і ПОТ[І]ЧНИЙ проводили серед населення агітацію спрямовану на збереження вогнепальної зброї для боротьби з Радянською владою. (див. особливий пакет).

" УТВЕРЖАЮ "
 ЗАМ НАЧ УПРАВЛЕНИЯ НКВД ПО ДЮ
 ЛЕШЕНАНТ ГОС БЕЗОПАСНОСТИ

По след. делу № 50162.

Г О Р Д О В

"... " апреля 1941 г.

ОБВИНЕНИЕ

По обвинению :

1. Д И В И К Ивана Петровича,
 2. П О Т Ы Ч Н О Г О Петра Иосифовича,
- по ст. ст. 54-4, 54-11 и 54-10 ч. I УК
У С С Р .-

В Бирчанский РО НКВД поступили данные о том, что жители села Павлакома Бирчанского р-на Дрогобычской области, Д И В И К Иван Петрович и П О Т Ы Ч Н Ы Й Петр Иосифович являются активными членами организации украинских националистов.

На основании этих данных 24 сентября 1940 г. Д И В И К И.П. и П О Т Ы Ч Н Ы Й П.И. были арестованы и привлечены к ответственности в качестве обвиняемых. Произведенным по данному делу расследованием установлено, что Д И В И К И.П. и П О Т Ы Ч Н Ы Й П.И. до момента установления Советской власти на территории Западной Украины были руководящими членами украинской националистической организации " Просвита " .

/л.д. 35, 73 /.

За националистическую деятельность Д И В И К и П О Т Ы Ч Н Ы Й дважды при быв. Польше привлекались к уголовной ответственности .

/л.д. 35, 52 /.

Следствием так же установлено, что Д И В И К И.П. и П О Т Ы Ч Н Ы Й П.И. до дня своего ареста имели тесную связь с быв. руководителем украинской националистической организации " Просвита " по селу Павлакома - Д И В И К И.П., бежавшим в сентябре и-де 1939 г. на территорию Германии.

По заданию Д И В И К И.П., Д И В И К и П О Т Ы Ч Н Ы Й проводили среди украинской молодежи вербовочную работу с целью направления ее в Германию, для пополнения войск " Сичовиков " .

/л.д. 59, 77, 78 ,/.

В результате проведенной антисоветской работы со стороны Д И В И К И.П. и П О Т Ы Ч Н О Г О из села Павлакома в Германию ушло около 35 человек, преимущественно украинская молодежь .

/л.д. 56 /.

Кроме того, Д И В И К и П О Т Ы Ч Н Ы Й проводили среди населения агитацию направленную на сохранение огнестрельного оруж

Перша сторінка обвинувального висновку УНКДБ від 2 квітня 1941 р., щодо звинувачення Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. за ст. 54-4, 54-10 і 54-11 КК УРСР

На підставі викладеного ЗВИНУВАЧУЮТЬСЯ:

1. Д[З]ІВІК Іван Петрович, 1893 р.[оку] народження, уродженець і житель с.[ела] Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької області, українець, гр-н СРСР, жонатий, не судимий, освіта 3 класи початкової школи[,] походить з [сім]’ї селянина-середняка, за соцпоходженням селенин-середняк, з 1914 р. по 1918 р. служив у Австрійській армії рядовим,

у тому, ЩО:

він будучи активним українським націоналістом до дня свого арешту проводив вербувальну роботу серед української молоді, вороже налаштований до встановленої Радянської влади на території Західної України, з метою скерування її в Німеччину для поповнення військ “Січовиків”, закликав населення зберігати вогнепальну зброю, для використання її проти Радянської влади,

тобто в злочинах передбачених ст.ст. 54-4, 54-10 ч.1 і 54-11 КК УРСР.

У висуненому звинуваченні винуватим себе визнав у тому, що з 1922 р. по 1928 р. був керівним членом української націоналістичної організації “Просвіта”.

(л.д. 32, 33).

Викривається показами звинувачуваних ПАНТОЛ Т. М. і РОДОН [Радонь] А. Ш., показами свідка ГУЦ Ф. В. (л.д. 59, 73, 74, 77, 78,) і матеріалами особливого пакету).

2. ПОТ[І]ЧНИЙ Петро Йосифович, 1903 р. народження, уродженець і житель с.[ела] Павлокома Бірчанського р-ну Дрогобицької області, українець, гр-н СРСР, жонатий, не судимий, з середньою освітою, за фахом учитель, походить з сім’ї селянина-куркуля, з 1925 р. по 1927 р. служив у був.[шій] польській армії в ранзі ст. плют[о]нового,

у тому, ЩО:

він, як активний український націоналіст до моменту свого арешту, проводив вербувальну роботу серед української молоді з метою скерування її в Німеччину для поповнення військ “Січовиків”,

закликав населення зберігати наявну в них вогнепальну зброю для використання її супроти Радянської Влади, тобто в злочинах передбачених ст. ст. 54-4, 54-10 ч.1 і 54-11 КК УРСР.

У висуненому звинуваченні винуватим себе визнав у тому, що з 1927 р. по 1937 р. був активним членом української націоналістичної організації “Просвіта” і двічі в минулому притягувався до кримінальної відповідальності за націоналістичну діяльність.

(л.д. 52, 53).

Викривається показами свідка ГУЦ Ф. В. (л.д. 73, 74.), і матеріалами особливого пакету).

У відповідності зі ст. 204
КПК УРСР.

Слідчу справу №50162 по звинуваченню Д[З]ІВІКА Івана Петровича і ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича, скерувати через 2-й Відділ УНКДБ по Дрогобицьк.[ій] Області Прокурору Дрогобицьк.[ої] Області для висновку і скерування на розгляд Особливої Наради п[р]и НКВС СРСР. –

СТ. СЛІДЧИЙ СЛІД[.] ЧАСТИНИ УНКДБ ПО
ДРОГОБИЦЬК.[ІЙ] ОБЛ[.]

ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ[.] БЕЗПЕКИ. – [особистий підпис]

(БАБІНЦЕВ)

“ЗГІДНИЙ”: НАЧАЛЬНИК СЛІДЧАСТИНИ УНКДБ ПО
ДРОГОБИЦЬК.[ІЙ] ОБЛ[.]

СТ[.] ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ[.] БЕЗПЕКИ. – [особистий підпис]

(КУПЧИК)

Обвинувальний висновок

Складено “2” квітня 1941 р.

в м. П[е]ремишль.

ДОВІДКА:

Обв. Обв. Д[З]ІВІК І П. і ПОТІЧНИЙ П. Й.
утримуються в тюрмі м. Перемишль. з
24/IX”1940 р.

Реч.[ових] до[казів] за справою немає.

СТ. СЛІДЧИЙ СЛІД[.] ЧАСТИНИ УНКДБ ПО
ДРОГОБИЦЬК.[ІЙ] ОБЛ[.]

ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖ[.] БЕЗПЕКИ. – [особистий підпис –

БАБІНЦЕВ]

* * *

Документ №40

Довідка Дрогобицького обласного суду від 8 квітня 1941 р. щодо попередньої несудимості Потічного Петра Йосифовича

До слід[чої] справи №50162

ДОВІДКА

Дана видана Облсудом м. Дрогобича про те, що Пот[і]чний Петро Йосифович[.] 1903 року народження несудимий Дрогобицьким облсудом[.]

СЕКРЕТАР ОБЛСУДУ ПО ДРОГОБИЦЬКІЙ області (підпис)

[особистий підпис, завірений печаткою]

До слід[чої] справи №.....

“8” IV [19]41 р.

м. Дрогобич

* * *

ПОСТАНОВА

1941 року червня "10" дня, Слідчий Слідчастини УДБ УНКВС УРСР сержант держбезпеки – Сідько, розглянув слід.[чу] справу №50162 по звинуваченню Д[з]івік Івана Петровича і Пот[і]чного Петра Йосифовича за ст.ст. 54-4-11, 54-10 ч. 1 КК УРСР

ЗНАЙШОВ:

Слідством встановлено, що вони будучи активними українськими націоналістами до дня свого арешту проводили вербувальну роботу серед української молоді з метою скерування її в Німеччину для поповнення військ "Січовиків", закликали населення зберігати вогнепальну зброю для використання її супроти Радянської влади.

Обвинувальний висновок відповідає матеріалам слідства, наявним у справі.

ПОСТАНОВИВ:

Погодитися з пропозицією УНКВС по Дрогобицькій області, справу по звинуваченню Д[з]івік І. П. і Пот[і]чного П. Й. скерувати на розгляд Особливої Наради НКВС СРСР.

[мол.] СЛІДЧИЙ СЛІД. ЧАСТИНИ УДБ НКВС УРСР
Сержант ДЕРЖБЕЗПЕКИ

[особистий підпис – Сідько]

"ЗГІДНИЙ" [Пом.] НАЧАЛЬНИК СЛІД. ЧАСТИНИ УДБ НКВС УРСР
Мол. Лейтенант ДЕРЖБЕЗПЕКИ

[особистий підпис]

* * *

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

1941 года июль 10 дня, Следователь Следчасти УГБ НКВД УССР
Сергачев
госбезопасности Сидяко рассмотрел
след. дело № 0162 по обвинению Дзівика Ивана Петровича и
Потічного Петра Ивановича по ст. 544-и, 544-а з УК УССР

НАШЕЛ:

Следствием установлено, что они будучи активными украин-
скими националистами со дня своего ареста
приводили в исполнение работу среди украинской
полицейской с целью направлением ее в Германию
для формирования войск "Сиховского", проводили наем-
ные операции в оккупированных странах для использова-
ния его против Советской России.

Обвинительное заключение соответствует материалам следствия, имеющимся в деле.

ПОСТАНОВИЛ:

Согласиться с предложением УНКВД по Дрогобычской области,
дело по обвинению Дзівик И. П. и Потічного П. И. направить
на рассмотрение Особого Совещания НКВД СССР.

чи СЛЕДОВАТЕЛЬ СЛЕД. ЧАСТИ УГБ НКВД УССР
Сергачев ГОСБЕЗОПАСНОСТИ Дзю

СОГЛАСЕН

Нач. НАЧАЛЬНИК СЛЕД. ЧАСТИ УГБ НКВД УССР
М. И. Шевченко ГОСБЕЗОПАСНОСТИ Дзю

Постанова від 10 червня 1941 р. про передання справи щодо звинувачення Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. на розгляд особливої наради при НКВС СРСР

Документ №42

Цілком таємно

НАЧАЛЬНИКУ 2 ВІДДІЛУ УНКДБ

м. Дрогобич

2 Відділ
червня 1
44/753164

В надісланій Вами слідчій справі №-50162 по звинуваченню Д[З]ІВІКА Івана Петровича і ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича, немає квитанцій за здачу на зберігання вилучених при особистому обшу[к]ові у арештованих грош[ей], облігаці[й], листування[.], годинник і ін. речі.

Слідча справа №-50162 нами скерована в 1 Спецвідділ НКВС СРСР для передання на розгляд Особливої Наради НКВС СРСР за №753163 від "13" червня 1941 року.

Просимо терміново переслати бракуючі квитанції, по[с]и-
лаючись на наш номер в 1 Спецвідділі НКВС СРСР, для залучення до
справи.

ЗАМ[.] НАЧ[.] 2 ВІДДІЛУ НКДБ УРСР
МОЛ[.] ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖБЕЗПЕКИ

(СМІРНОВ)

НАЧ[.] 4 ВІДДІЛЕННЯ
МОЛ[.] ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖБЕЗПЕКИ

(МАКАРЕНКО)

ЗК

* * *

Совершенно секретно

НАЧАЛЬНИКУ 2 ОТДЕЛА УНКГБ

2 Отдел

гор. Дрогобыч.

июня

I

44/253/64

В присланном Вами следственном деле №-50162 по обвинению ДИВИНА Ивана Петровича и ПОТЫЧНОГО Петра Иосифовича, нет квитанций о сдаче на хранение изъятых при личном обыске у арестованных на деньги, облигации, переписку, часы и др. вещей.

Следственное дело №-50162 нами направлено в 1 Спецотдел НКВД СССР, для передачи на рассмотрение Особого Совещания НКВД СССР за № 253/63 от "13" июня 1941 года.

Просим срочно выслать недостающие квитанции, составившие на наш номер в 1 Спецотделе НКВД СССР, для приобщения к делу.

ЗАМ НАЧ 2 ОТДЕЛА НКГБ УССР
МЛ ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

/СМИРНОВ/

НАЧ 4 ОТДЕЛА НКГБ
МЛ ЛЕЙТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

/МАКАРЕНКО

ак

Лист УНКДБ щодо відсутності у слідчій справі квитанцій за вилучені у арештованих Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. гроші та особисті речі

Документ №43

102

СОГЛАСЕН

Начальник 1 спецотдела
НКВД СССР
г. Свердловск

СПРАВКА

Переданное 17 VI 1941 г. на рассмотрение Особого совещания при НКВД СССР следственное дело за № 50162 по обвинению Потт[и]чного П. Й. и Д[з]ивик[а] И. П.

куриванного в связи с военной обстановкой из прифронтовой полосы и необнаруженного в тюрьмах, с рассмотрения Особого совещания при НКВД СССР снято за отсутствием сведений о местонахождении обвиняемого и сдано на временное хранение в архив 1-го спецотдела НКВД СССР.

Дело взято на контроль в 5-м отделении 1-го спецотдела НКВД СССР.

Начальник 4 отделения 1 спецотдела НКВД СССР

Ст. оперуполномоченный П. Девы

Довідка 1 спецвідділу НКВС СРСР від 19.02.1942 р.

“ЗГОДЕН”

Начальник 1 спецвідділу
НКВС СРСР [особистий підпис]

“19” II 1942 р.

м. Свердловськ

ДОВІДКА

Передана “17” VI 1941 р. на розгляд Особливої наради при НКВС СРСР слідча справа за №50162 по звинуваченню Потт[и]чного П. Й. і Д[з]ивик[а] І. П. [ева]куйован[их] у зв’язку з воєнною ситуацією з прифронтової смуги і не виявлен[их] у тюрмах, з розгляду Особливої наради при НКВС СРСР знята через відсутність відомостей про місце утримання обвинувачен[их] і передана на тимчасове зберігання в архів 1-го спецвідділу НКВС СРСР.

Справа взята на контроль в 5-му відділенні 1-го спецвідділу НКВС СРСР.

Начальник 4 відділення 1 спецвідділу
НКВС СРСР

[особистий підпис]

Ст. оперуповноважений

[особистий підпис]

* * *

Документ №44

Запит УНКДБ від 3.04.1947 р.
у зв'язку з розшуком
Потічного П. Й.

14/2 103
НКВД СССР **СЕКРЕТНО**
Управление _____ отдел 9 отделение _____
полк. Подгорный тел. № _____
Прошья выдать справку на:
Фам. Потычный
Имя Петро
Отч. Йосифович
Год рожд. 1903 б. Место рожд. с. Павлокома, Бирчанского р-на
Адрес местожительства _____
Место работы и должность _____
Какая нужна справка Полная
Нач. 9 отделения _____
9/12 2 госбезопасности _____
1947 года.

ТАЄМНО

НКВД СССР

Управління _____ відділ 9 відділення
Викон.[авець] Подгорный тел. № _____
Прізвище _____

Прохання видати довідку

1. Прізви.[ище] Пот[і]чний
2. Ім'я Петро
3. По-батьк.[ові] Йосифович
4. Рік народж.[ення] 1903
5. Місце народж.[ення] с. Павлокома, Бирчанського р-ну
6. Адреса місця проживання _____
7. Місце роботи і посада _____
8. Яка потрібна довідка повна
9. Для чого потрібна довідка у зв'язку з розшуком арештованого

Нач. 9 відділення
_____ держбезпеки [особистий підпис] ([...])

“[3]” IV 1947 року.

* * *

Документ №45

Довідка

На того, що перевіряється є наступні дані:

1. В архіві 1 Спецвідділу НКВС СРСР знаходяться: _____

вказати назву справи; слід., агент. форм., облік. і арх. №

_____ Арх. № 059778

_____ Арх. № тимч. [асове] зберіг. [ання]

_____ Арх. №

2. Окрім того _____

вказати усі інші відомості

Відомостей про арешт і про судимість у нас не має[,] місцезнаходження невідоме.

Нач. 1 від-[ділен]ня 1 Спецвідділу

НКВС СРСР _____

Перевірив і уклав довідку [*особистий підпис*] _____

прізвище розбірливо

Оперуповноважений

Мол. лейтенант

(ПАВЛОВА)

“4”/[4] _____ 1947 року

* * *

СЕКРЕТНО

Справка

На проверяемого имеются следующие сведения:

1. В архиве 1 Спецотдела НКВД СССР находятся:
указать название дела; след., агент. Ф. рм., учет. и арх. №

Арх. № 059778

Арх. № время хран.

Арх. №

2. Кроме того указать все другие сведения

сведения об аресте и
осуждении в мае 1947
г. в лагерь
Мезенский

Нач. 1 отд-ния 1 Спецотдела
НКВД СССР

Проверил и составил справку

фамилия разборчиво
Сперуно 194 года
Мл. лейтенант
(ПАВЛОВА)

Довідка 1 спецвідділу НКВС СРСР від 4.[04].1947 р. про відсутність у них інформації за того, хто перевіряється

Документ №46

[1 спец. відділ МВС УРСР]

МДБ – УРСР

Управління _____ відділ A2-е відділення
Викон.[авець] Архипенко тел. № 2-16 _____
Прізвище _____

Прохання видати довідку

1. Прізвище [ище] Портичний [Потічний]
2. Ім'я і по-батьк. [ові] Петро Йосифович
3. Рік народж. [ення] 1903
4. Місце народж. [ення] с. Павлок[о]ма, Бірчанського р-ну, Дрогобицької обл.
5. Адреса _____
6. Місце роботи і посада с. Павлокома Н.С.Школа – педагог
7. Яка потрібна довідка повна
8. Для чого потрібна довідка у зв'язку з розшуком арештованого

Зам. Нач. відділу A МДБ УРСР
майор [особистий підпис] (Бу[...])

Нач. 2 відділення
Підполковник [особистий підпис] ([...])

“12” травня 1947 р.

* * *

1 стис. отдел МВА. ЧССР

МГБ—УССР

110.

Управление _____ отдел А 2-ое отделение _____
Исполн. Архименко тел. № 2-16
Фамилия _____

Просьба выдать справку

- 1. Фам. Мортинский
- 2. Имя и отч. Петр Васильевич
- 3. Год рожд. 1903 4. Место рожд. с. Павлокома, Берганской г-и, Ардвигской обл.
- 5. Адрес _____

6. Место работы и должность с. Павлокома
Н. С. Шкода - педагог.

7. Какая нужна справка полная

8. Для чего нужна справка в связи с рождением
арестованной

Зам. Нач. отдела А МГБ УССР 1544
Машов
Нач. 2 отделения _____
Поттальник
19 мая 1947 г. Шу С. Шкода

Виз ЦСУ 26 13089 6. 1946

Прохання МДБ УРСР до МВС УРСР від 12.05.1947 р. за надання інформації щодо Потічного П. Й. у зв'язку з його розшуком

ДОВІДКА

За матеріалами 1 Спецвідділу МВС УРСР проходить:

Пот[і]чний Петро Йосифович[.] 1903 р. [нар..] уродженець с. Павлокома Дрогобицької обл.[.] проживав там само. Арештовувався 24/IX[.] 19[.]40 р. УНДБ Дрогобицької обл.[.] звинувачувався за ст. 54-4; 54-10; 54-11 КК[.] слідча справа №50162. За особливою постановою у зоні воєнних дій 22/VI[.] 19[.]41 р. з причини неможливості подальшої евакуації [-] Розстріляний[.]

Підстава: Акт про виконання присуду 1 с/від. УНКВС Дрогобицької обл.

Начальник 1 відділення 1 спецвідділу МВС УРСР
_____ капітан ()

Довідку наводив [особистий підпис] оперуповноважений
_____ лейтенант ()

“ ____ ” _____ 194__ р.
м. Київ

* * *

сл/справа знаходиться в архіві 1 с/від[ділу] МВС СРСР м. Москва за № 059778

Зам[.] нач. 1-го від-[ділен]ня
Капітан [особистий підпис] /Лапушенко

П[омічник]/оперуповнов.[аженого]
Лейтенант [особистий підпис] / [Янкова]

20/VI[.] 19[.]47 р.

* * *

III
СЕКРЕТНО

СПРАВКА

По материалам 1 Спецотдела МВД УССР проходит:

Потічний Петро Колефівич

1903г. уроженець с Явлинського

Бродівського обл. проживав
там же

срєтково бачив 24/х 40г. УНКВ

Бродівського обл.

обидва рази по с/ 54-4; 54-10; 54-11 ж

середом № 50162

До свободи постановлений в

зонє воєнних дій 22/т 46

в виду неможливості дальшійшє

євакуації Раєстрєвєн

Сєрєжєвє; Акт очєпалєнєнє приєвєрє

1 Сєрєжєвє УНКВ Бродівського обл.
Начальник 1 отделения 1 спецотдела МВД УССР

капитан

Справку наводил Сєрєжєвє оперуполномоченный

лейтенант

194 г.

г. Киев

Титул довідки 1 спецвідділу МВС УРСР від 20 травня 1947 р. щодо долі Потічного П. Й. та місцезнаходження слідчої справи № 059778

Документ №48

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
НАЧАЛЬНИК СЛІД. ВІДДІЛУ УМДБ
МАЙОР – (ТЕРТИШНИК)
“20” жовтня 1948 р.
м. Дрогобич

ПОСТАНОВА

(про призначення слідства і передання справи).

“20” жовтня 1948 р.,

м. Дрогобич.

Я, слідчий Слід. Відділу УМДБ Дрогобицької області лейтенант СТАРОСТІН, цього числа розглянув архівно-слідчу справу №50162/059778, за звинуваченням:

1. Д[З]ІВІК Івана Петровича, 1893 року народження, уродженця і жителя села Павлокома, Бірч[а]нського району (Польща), українця, гр-на СРСР, б/п, з селян-середняків, освіта 3 класи, працюючого у сільському господарстві.
2. ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича[,] 1903 року народження, уродженця і жителя с.[е-ла] Павлокома Бірч[а]нського району (Польща), українця, гр-на СРСР, б/п, з селян-куркулів, з середньою освітою, за фахом учителя, працював учителем НСШ с. Павлокома,

в злочинах, передбачених ст.ст. 54-4, 54-10 ч.1 і 54-11 КК УРСР.

ЗНАЙШОВ:

24 вересня 1940 року Бірчанським РВ НКВС за належність до ОУН були арештовані та притягнуті до кримінальної відповідальності за даною справою Д[З]ІВІК Іван Петрович і ПОТІЧНИЙ Петро Йосифович.

Проведеним за справою слідством встановлено, що Д[З]ІВІК І. П., ПОТ[І]ЧНИЙ П. Й. були активними учасниками організації українських націоналістів, проводили вербувальну роботу серед української молоді з метою скерування її в Німеччину для вступу до

"УТВЕРЖДАЮ"
НАЧАЛЬНИК СЛЕД. ОТДЕЛА УМГВ
М А И О Р -

" 30 " октября 1948 г.
Гор. Дрогобыч.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

/ О приостановлении следствия и ~~передачи дела в архив~~.

" 20 " октября 1948 года. Гор. Дрогобыч.

Я, следователь След. Отдела УМГВ Дрогобычской области-лейтенант СТАРОСТИН, сего числа рассмотрев архивно-следственное дело № 50162/059778, по обвинению:

1. ДИВИК Ивана Петровича, 1898 года рождения, уроженца и жителя села Павлокома, Вирчинского района, Польша/, украинца, гр-на СССР, 8/п, из крестьян-середняков, образование 8 класса, работавшего в сельском хозяйстве.

2. ПОТЫЧНОГО Петра Иосифовича 1908 года рождения, уроженца и жителя села Павлокома Вирчинского района/ Польша/, украинца, гр-на СССР, 3/п, из крестьян-кулаков, со средним образованием, по специальности учителя, работавшего учителем ЮМ с. Павлокома,

в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-4, 54-10 ч. I и 54-II УК УССР.

В А Ш Е Л:

24 сентября 1940 года Бирчанским РО НКВД за принадлежность к ОУН были арестованы и привлечены к уголовной ответственности по настоящему делу ДИВИК Иван Петрович и ПОТЫЧНЫЙ Петр Иосифович.

Проведенным по делу следствием установлено, что ДИВИК И.П., ПОТЫЧНЫЙ П.И. являлись активными участниками организации украинских националистов, проводили вербовочную работу среди украинской молодежи с целью направления ее в Германию для вступления в контрреволюционные формирования "Сичовиков" и призвали население хранить огнестрельное оружие для последующего использования против Советской власти.

29 марта 1941 года следствие по делу было закончено и направлено на рассмотрение Особого Совещания при НКВД СССР, однако из-за отсутствия сведений о месте нахождения обвиняемых и не обнаруженных в тюрьмах в связи с войной и эвакуацией, дело рассмотрено не было и находилось на временном хранении в архивах 1-го Сивц-отдела МВЦ СССР, а затем направлено в УМГВ Дрогобычской области для установления обвиняемых и рассмотрения дела по существу.

Перша сторінка постанови УМДБ від 30 жовтня 1948 р. про призупинення слідства та передачу справи у 4 відділ УМДБ до моменту виявлення звинувачуваних

контрреволюційних формувань “Січовиків” і закликали населення зберігати вогнепальну зброю для подальшого використання супроти Радянської влади.

29 березня 1941 року слідство за справою було завершено і скероване на розгляд Особливої Наради при НКВС СРСР, однак через відсутність даних за місцезнаходження обвинувачуваних і не виявлення в тюрмах у зв’язку з війною і евакуацією, справа розглянута не була і перебувала на тимчасовому зберіганні в архівах 1-го Спец-відділу МВС СРСР, а опісля скерована в УМДБ Дрогобицької області для виявлення звинувачуваних і розгляд справи по суті.

Враховуючи, що місця народження, місця проживання до арешту, родинні та інші зв’язки Д[З]ІВІК І. П., ПОТ[І]ЧНОГО П. Й. знаходяться за кордоном і встановити їх немає можливості, а тому матеріали на них передані в 4-й Відділ УМДБ для оголошення в розшук.

ПОСТАНОВИВ:

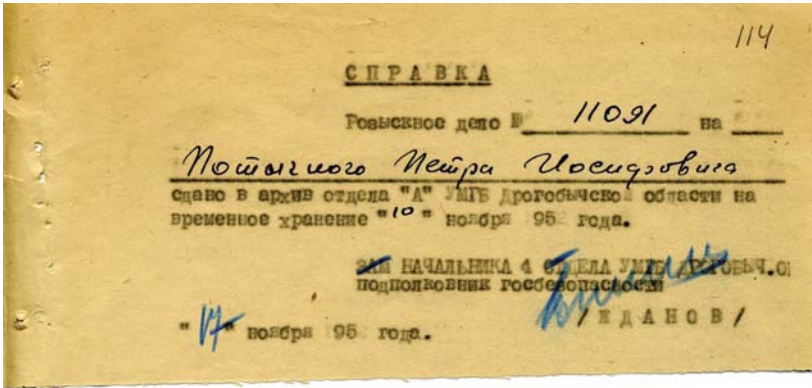
Слідство за справою Д[З]ІВІК Івана Петровича, ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича призупинити і справу здати на зберігання в [4 від.] УМДБ Дрогобицької області до виявлення звинувачуваних.

СЛІДЧИЙ СЛІД[.] ВІДДІЛУ УМДБ ДО
ЛЕЙТЕНАНТ – (СТАРОСТІН)
[особистий підпис]

НМ.

* * *

Документ №49

Довідка УМДБ від 17 листопада 1952 р. про передання в архів розшукової справи на Потічного П. Й.

ДОВІДКА

Розшукову справу № 11091 на Потічного Петра Йосифовича здано в архів відділу "А" УМДБ Дрогобицької області на тимчасове зберігання "10" листопада 1952 року.

ЗАМ. НАЧАЛЬНИКА 4 ВІДДІЛУ УМДБ ДРОГОБИЦЬ[КОЇ] ОБ[Л.]
підполковник держбезпеки

[підпис]
(Жданов)

"17" листопада 1952 року.

* * *

Документ №50

ек – 6.

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ КДБ при
РМ УРСР по ДРОГОБИЦЬКІЙ ОБЛ.

Полковник [особистий підпис]
(ГРИЦЕНКО)

“3” квітня 1957 року.

ПОСТАНОВА

(про припинення кримінальної справи).

“3” квітня 1957 р.,

м. Дрогобич.

Ст. слідчий слідвідділу УКДБ при РМ УРСР по Дрогобицькій області капітан КАЛАШНИКОВ, розглянувши слідсправу №059778 за звинуваченням –

Д[З]ІВІК Івана Петровича, 1893 р.[оку]
народження,
ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича,
1903 р.[оку] народження –

уродженців с. Павлокома, колишнього Бірчанського р-ну, Дрогобицької обл. –

ЗНАЙШОВ:

Д[З]ІВІК і ПОТ[І]ЧНИЙ були заарештовані 24 вересня 1940 р. Бірчанським РВ НКВС.

Вони звинувачувалися у тому, що в період колишньої польської держави перебували в ОУН, а з встановленням на території Західних областей України Радянської влади, агітували односельчан переходити на територію Німеччини та не здавати органам Радянської влади вогнепальної зброї.

У висунутому звинуваченні винуватими себе визнали у тому, що в період колишньої Польщі перебували членами “Просвіти”, проведення антирадянської діяльності заперечували.

Це звинувачення базувалося на свідченнях свідків: РОДОНЬ [Радонь] Антона Шимоновича, ПАНТОЛ Тадеуша Михайловича, ҐУЦ Франка Войтковича, КРУППА [Крупи] Віктора Павловича, ЧЕХОЦЬКОГО [Ціхоцького] Михайла Андрійовича, які називали Д[З]ІВІКА і ПОТ[І]ЧНОГО українськими націоналістами і що вони

за "УТВЕРЖДАЮ"
 НАЧАЛЬНИК УПРАВЛЕНИЯ КГБ при
 СМ УССР по Дрогобычской обл.
 полковник
 (ГРИЦЕНКО) *Гриценко*
 " 3 " апреля 1957 года.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

(о прекращении уголовного дела)

" 3 " апреля 1957 г.

гор. Дрогобыч.

Ст. следователь следотдела УКГБ при СМ УССР по Дрогобычской области капитан КАЛАШНИКОВ, рассмотрев следдело № 059778 по обвинению -

ДИВИК Ивана Петровича, 1893 г. рождения
 ПОТЫЧНОГО Петра Иосифовича, 1903 г. рождения -
 уроженцев с. Павлокома, бывшего Бирчанского р-на, Дрогобычской обл. -

НАШЕЛ:

ДИВИК и ПОТЫЧНЫЙ были арестованы 24 сентября 1940 г. Бирчанским РО НКВД.

Они обвинялись в том, что в период бывшего польского государства состояли в ОУН, а с установлением на территории Западных областей Украины Советской власти, агитировали односельчан уходить на территорию Германии и не сдавать органам Советской власти огнестрельное оружие.

В предъявленном обвинении виновными себя признали в том, что в период бывшей Польши состояли членами "просвита", проведение антисоветской деятельности отрицали.

Это обвинение основывалось на показаниях свидетелей: РОДОНЫ Антона Шимоновича, ПАНТОЛ Тадеуша Михайловича, ГУЦ Франка Бойтковича, КРУША Виктора Павловича, ЧЕХОЦКОГО Михаила Андреевича, которые называли ДИВИКА и ПОТЫЧНОГО украинскими националистами и что они агитировали односельчан уходить на территорию Германии для вступления там в контрреволюционные формирования.

29 марта 1941 г. следствие по делу было закончено и дело направлено на рассмотрение Особого Совещания при НКВД СССР.

В связи с обстановкой военного времени решение по делу не состоялось, и дело временно хранилось в 1 спецотделе НКВД СССР.

Постанова УКДБ від 3 квітня 1957 р. про припинення кримінальної справи щодо Дзівика І. П. і Потічного П. Й. та передання справи на зберігання в обліково-архівне відділення УКДБ Дрогобицької обл.

агітували односельчан переходити на територію Німеччини для вступу там до контрреволюційних формувань.

29 березня 1941 р. слідство по справі було завершено і справа скерована на розгляд Особливої Наради при НКВС СРСР.

У зв'язку з обставинами воєнного часу рішення по справі не відбулося, і справа тимчасово зберігалася в 1 спецвідділі НКВС СРСР.

Хоча по справі і допитано ряд свідків, однак їхні свідчення стосовно антирадянської діяльності Д[З]ІВІК[А] і ПОТ[І]ЧНОГО є неконкретними і тому мало переконливими, очні ставки між свідками і обвинуваченими проведені не були.

Передопитати ж цих свідків, а також допитати нових свідків на даний час не представляється можливим, оскільки Бірчанський район тепер знаходиться у складі території Польської [Н]ародної [Р]еспубліки.

Місцезнаходження обвинувачуваних Д[З]ІВІК[А] і ПОТ[І]ЧНОГО також не відоме.

Враховуючи, що доказів для віддання під суд Д[З]ІВІК[А] і ПОТ[І]ЧНОГО недостатньо, а тому керуючись ст. 197 ч. II КПК УРСР, –

ПОСТАНОВИВ:

Слідчу справу №059778 по звинуваченню Д[З]ІВІК Івана Петровича і ПОТ[І]ЧНОГО Петра Йосифовича подальшим виробництвом припинити і справу здати на зберігання в обліково-архівне відділення УКДБ по Дрогобицькій області.

СТ. СЛІДЧИЙ СЛІДВІДДІЛУ УКДБ при
РМ УРСР по ДРОГОБИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
капітан [особистий підпис]
(КАЛАШНИКОВ)

“ЗГІДНИЙ”: НАЧАЛЬНИК СЛІДВІДДІЛУ УКДБ при РАДІ
МІНІСТРІВ УРСР по ДРОГОБИЦЬКІЙ ОБЛ.
полковник [особистий підпис]
(ТЕРТИШНИК)

р[еєстраційний] № 709.
3.IV.[19]57 р.

* * *

Документ №51

Архивное дело _____	пересмотрено в _____
соответствии с _____	ставлено для _____
дальнейшего хранения в _____	_____
<i>прекращено</i>	<i>дел</i>
Пересмотрел: _____	(_____)
Согласны: <i>Сав. Уго</i>	(_____)
<i>11. V 1957</i>	(_____)

Штамп-довідка від 11 травня 1957 р. про передачу архівної справи на постійне зберігання до фонду припинених справ

Документ №52

[ЛОГОТИП]
МЕМОРІАЛ

Дата 18.10.89 № 277/47

на № _____ від _____

ЛЬВІВСЬКА РЕГІОНАЛЬНА
ІСТОРИКО-ПРОСВІТНИЦЬКА
ОРГАНІЗАЦІЯ "М Е М О Р І А Л"
290008, м. Львів-8, вул. Радянська, 24,
Інститут суспільних наук АН УРСР.

Р/р 270012, Оперу житлосоцбанку м. Львова
тел. 72-47-51

НАЧАЛЬНИКУ УПРАВЛІННЯ КДБ УРСР
ПО ЛЬВОВУ І ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Звертаємося до Вас з проханням переглянути справу без-
підставно репресованого Потічного Петра Йосифовича на підставі
заяви його родини, яка поступила до нашого "Меморіалу".

Гр. П. Й. Потічний народився у 1903 р. в с. Павлокома біля
Перемишля, арештований у серпні 1940 р. в м. Бірча на учительській
конференції. Працював учителем і проживав в с. Бартківка.

До вересня 1939 р. переслідувався польською поліцією, був
ув'язнений в Березі Картузькій. Після арешту в 1940 р. утримувався у
тюрмі м. Перемишля, про що його родина має документальне
підтвердження. Подальша доля П. Й. Потічного невідома. Згідно
свідчення членів сім'ї в червні 1941 р. був етапований разом з
ув'язненими на Схід, імовірно, розстріляний в районі м. Добромиль.

Після арешту П. Й. Потічного 150 його односельчан підписали
заяву на ім'я М. С. Хрушова про невинність репресованого, яку написав
член КПЗУ Василь Романик.

Жінка і три сини-близнюки, які проживають в Канаді, чекають на
відновлення доброго імені та подробиці долі невинно репресованого
П. Й. Потічного.

Просимо результат перегляду справи П. Й. Потічного повідомити
в наше товариство "Меморіал" і сину репресованого на адресу:

Prof. Peter [J]. Potichnyj
4[9] Sunrise Crescent
Ontario, Canada
L[9]N 3[S]1

Голова правління
ЛРІПО "Меморіал" [особистий підпис] Є. А. Гринів

* * *

ЛЬВІВСЬКА РЕГІОНАЛЬНА
ІСТОРИКО-ПРОСВІТНИЦЬКА
ОРГАНІЗАЦІЯ „М Е М О Р І А Л”

290008, Львів-8, вул. Радянська, 24,
Інститут суспільних наук АН УРСР,
Р/р 270012, Оперу житлосоцбанку м. Львова
тел. 72-47-51

Дата 18.10.89 № 277/47

На № _____ від _____

НАЧАЛЬНИКУ УПРАВЛЕНИЯ КГБ УССР
ПО ЛЬВОВУ И ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Обращаемся к Вам с просьбой пересмотреть дело безосновательного репрессированного Потичного Петра Иосифовича на основании заявления его семьи, поступившего в наш "Мемориал".

Гр. П.И.Потичный родился в 1903 г. в с.Павлокаша возле Перемышля, арестован в августе 1940 г. в г.Бирча на учительской конференции. Работал учителем и проживал в с.Баркивка.

До сентября 1939 г. преследовался польской полицией, был заключен в Березе Картузской. После ареста в 1940 г. содержался в тюрьме г. Перемышля, о чем его семья имеет документальное подтверждение. Дальнейшая судьба П.И.Потичного неизвестна. Согласно свидетельства членов семьи в июне 1941 г. был этапирован в числе группы заключенных на Восток и, предположительно, расстрелян в районе г. Добромль.

После ареста П.И.Потичного 150 его односельчан подписали заявление на имя Н.С.Хрущева о невинности репрессированного, которое написал член КПЗУ Василь Романик.

Жена и три сына-близнеца, проживающие в Канаде, ждут восстановления доброго имени и подробностей судьбы невинно репрессированного П.И.Потичного.

Просим результат пересмотра дела П.И.Потичного сообщить в наше общество "Мемориал" и сыну репрессированного по адресу:

*Prof. Peter T. Potichnyi
48 Sunrise Crescent
Ontario, Canada
LgH 35A*

Председатель правления
ЛРІПО "Меморіал"

Є.А.Гринів

Лист Голови правління ЛРІПО "Меморіал" Гриніва Є. А. від 18.10.1989 р. до нач. УКДБ Львівської обл. у справі з'ясування долі та оправдання Потічного П. Й.

Документ №53

РНДІЦ МВС УРСР
Вх. № 9634
<u>16 ЛИСТ.[ОПАДА] 1983 р.</u>
Осн. док. "1" [...] "--"

[ТАЄМНО]

Додаток №18
до Інструкції

Місце для індексу
підрозділу

РНДІЦ МВС УРСР місто Київ
(назва органу і підрозділу,
куди скеровується вимога)

1. Прізвище ПОТІЧНИЙ
2. Ім'я і по-батькові ПЕТРО ЙОСИПОВИЧ
3. Рік народження 1903
4. Місце народження с. Павлок[ома] (Польща)
5. Адреса до серпня 1940 р. проживав у с. Бартківка (інших даних немає)
6. Місце роботи і посада до арешту в 1940 році працював учителем в селі Бартківка
7. Яка потрібна довідка про судимість, де зберігається справа, терміни і місця відбування покарання, підставу та час звільнення.

Слідчий відділ УКДБ УРСР по Львівській області
(найменування органу і підрозділу)

Ст. слідчий
(посада)

Платонов
(прізвище)

[особистий підпис]
(підпис)

"9" листопада 1989 року.

Виконавець Платонов
(прізвище)

* * *

Заполнять на машинке или чернилами, при этом фамилию, имя и отчество — печатными буквами.

РНИЦ МВД УССР
Вх. № 9634
16 ноя 1989 г.
Ф.с. д.с. № 1

~~Секретно~~

Приложение № 18
к Инструкции
Место для индекса
подразделения

РНИЦ МВД УССР, город Киев
(наименование органа и подразделения,
куда направляется требование)

1. Фамилия ПОТИЧНЫЙ
2. Имя и отчество ПЕТР ИОСИФОВИЧ
3. Год рождения 1903 4. Место рождения с.Павлокаша
/Польша/

5. Адрес до августа 1940 года проживал в с.Барткивка
/других данных нет/

6. Место работы и должность до ареста в 1940 году работал
учителем в селе Барткивка

7. Какая нужна справка о судимости, где хранится дело,
времени и местах отбывания наказа-
ния, основании и времени освобождения.

Следственный отдел УКГБ УССР по Львовской области
(наименование органа и подразделения)

Ст. следователь Платонов (подпись)
(должность) (фамилия)

« 9 » ноября . . . 19 89 года.

Исполнитель Платонов
(фамилия)

Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до РНДЦ МВС УРСР від 9 листопада 1989 р.

Документ №54

ТАЄМНО

4 ПН

Морозова І. А.

Додаток №18
до Інструкції

Місце для індексу
підрозділу

ГНДЦУІ МВС СРСР місто Москва
(назва органу і підрозділу, куди скеровується вимога)

1. Прізвище ПОТІЧНИЙ
2. Ім'я і по-батькові ПЕТРО ЙОСИПОВИЧ
3. Рік народження 1903
4. Місце народження с. Павлок[ома] (Польща)
5. Адреса до серпня 1940 р. проживав у с. Бартківка (інших даних немає)
6. Місце роботи і посада до арешту в 1940 році працював учителем в селі Бартківка
7. Яка потрібна довідка про судимість, підставу і час арешту, місяця відбування покарання, час звільнення.

Слідчий відділ УКДБ УРСР по Львівській області
(найменування органу і підрозділу)

Ст. слідчий
(посада)

Платонов
(прізвище)

[особистий підпис]
(підпис)

“9” листопада 1989 року.

Виконавець Платонов
(прізвище)

* * *

Заполнять на машинке или чернилами, при этом фамилию, имя и отчество печатными буквами.

ИПН
Морозова И.А.

Приложение № 18
к Инструкции
Место для индекса
подразделения

Г Н И Ц У И М В Д С С С Р город Москва

(наименование органа и подразделения,
куда направляется требование)

1. Фамилия ПОТИЧНЫЙ

2. Имя и отчество ПЕТР ИОСИФОВИЧ

3. Год рождения 1903 4. Место рождения с.Павлокаша

/Польша/

5. Адрес до августа 1940 года проживал в с.Барткивка
/других данных нет/

6. Место работы и должность до ареста в 1940 году рабо-
тал учителем в селе Барткивка

7. Какая нужна справка о судимости, основании и времени
ареста, местах отбытия наказания
времени освобождения.

Следственный отдел УКГБ УССР по Львовской области

(наименование органа и подразделения)

Ст.следователь Платонов

(должность)

(фамилия)

(подпись)

« 9 . . . » ноября 19 89 года.

Исполнитель Платонов
(фамилия)

Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до
ГНДІЦУ МВС СРСР від 9 листопада 1989 р.

Документ №55

Додаток №18
до Інструкції

Місце для індексу
підрозділу

Щ _____ УВС _____ Львівського облвиконкому
(назва органу і підрозділу, куди скеровується вимога)

1. Прізвище ПОТІЧНИЙ
2. Ім'я і по-батькові ПЕТРО ЙОСИПОВИЧ
3. Рік народження 1903
4. Місце народження с. Павлок[ома] (Польща)
5. Адреса до серпня 1940 р. проживав у с. Бартківка (інших даних немає)
6. Місце роботи і посада до арешту в 1940 році працював учителем в селі Бартківка
7. Яка потрібна довідка про судимість, де зберігається справа, час арешту, місця відбування покарання, підставу і час звільнення.

Слідчий відділ УКДБ УРСР по Львівській област
(найменування органу і підрозділу)

Ст. слідчий
(посада)

Платонов
(прізвище)

[особистий підпис]
(підпис)

“9” листопада 1989 року.

Виконавець Платонов
(прізвище)

Телефон №.

* * *

122

Заполнять на машинке или чернилами, при этом фамилию, имя и отчество печатными буквами.

И Ц У В Д Львовского облсполкома

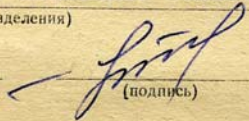
(наименование органа и подразделения,
куда направляется требование)

1. Фамилия П О Т И Ч Н Ы Й
2. Имя и отчество П Е Т Р И О С И Ф О В И Ч
3. Год рождения 1903 4. Место рождения с. Павлокаша
/Польша/
5. Адрес до августа 1940 года проживал в с. Барткивка
/других данных нет/
6. Место работы и должность до ареста в 1940 году работал
учителем в селе Барткивка
7. Какая нужна справка о судимости, где хранится дело,
времени ареста, местах отбытия
наказания, оснований и времени освобождения.

Следственный отдел УКГБ УССР по Львовской области
(наименование органа и подразделения)

Ст. следователь
(должность)

Платонов
(фамилия)

« 9 » ноября 19 89 года.

Исполнитель . Платонов . . .
(фамилия)

Телефон №

Зав
се

Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до
ИЦ УВС Львівського облвиконкому від 9 листопада 1989 р.

Документ №56

ур. с. Павлокома

*Розстріляний по Особливій постанові в зоні воєнних дій 22.VII.[19]41 р.
з причин неможливості подальшої евакуації.*

*Основ.[а:] Акт про вик.[онання]вироку 1 спец. відділу УНКВС по
Дрогобицькій обл. Список №4 стр. 109 в ОАВ КДБ УРСР.*

Інших від[омостей] немає.

Довідку підготувала співробітниця ВЗГ МВС УРСР

Залеская

[18 листопада 1989 р.]

* * *

Уф. о. Залескоаика

Засторожани по особаму постави
в себе велику ризикову
22 VII 4/2 в виду непереможности
радянської авіації

Ошир. Аня ошпорт приговоре
Тенедорина ЧНКВД по Дрого-
бисской об. Смерсон л Ч.фр. 109
в ЧНО КРБ УССР.

Других в. нед.

Справку неопла сотрудни
ОСО МВД УССР

ЗАЛЕСКОАИКА

18.11.1989

Довідка співробітника ВЗГ МВС УРСР Залескої від 18 листопада
1989 р. щодо долі Потічного Петра Йосифовича

Документ №57

23 листопада [19]89

9/3654

Голові правління Львівської
регіональної історико-просвітницької
організації “Меморіал” т. Гриніву Є. А.

місто Львів-8, вул. Радянська, 24

На № 277/47 від 18 жовтня 1989 року.

Перевіркою з в'яснення долі ПОТІЧНОГО Петра Йосифовича, 1903 року народження, уродженця села Павлокома Бірчанського району колишньої Дрогобицької області, встановлено, що він був заарештований органами НКВС 27 вересня 1940 року і звинувачувався в проведенні антирадянської діяльності. 22 липня 1941 року в зоні воєнних дій на території України Потічний П. Й. був розстріляний.

3 квітня 1957 року кримінальна справа стосовно ПОТІЧНОГО Петра Йосифовича припинена по реабілітовуючих підставах. Встановити місце його поховання у ході перевірки не виявилось можливим.

Начальник Управління

С. І. Малик

[п/п Зам. Начальника Управління Пшеничний]

Вірно: Ст. слідчий [особистий підпис] Н. Н. Платонов

* * *

120

23 ноября

89

9/3654

Председателю правления Львовской
региональной историко-просветительной
организации "Мемориал" т.Гриниву Е.А.

город Львов-8, ул.Радянська,24

На № 277/47 от 16 октября 1989 года.

Проверкой по выяснению судьбы ПОТИЧНОГО Петра Иосифовича, 1903 го-
да рождения, уроженца села Павлокома Бирчанского района бывшей Дрого -
бычской области, установлено, что он был арестован органами НКВД
27 сентября 1940 года и обвинялся в проведении антисоветской деятель -
ности. 22 июля 1941 года в зоне военных действий на территории Украин -
ны Потичный П.И. был расстрелян.

3 апреля 1987 года уголовное дело в отношении ПОТИЧНОГО Петра
Иосифовича прекращено по реабилитирующим основаниям. Установить место
его захоронения в ходе проверки не представилось возможным.

и/и Зал
Начальник Управления

Пшеничний
С.И.Малик

Верно: *С.И.Малик* *for* Н.И.Стасюк

Лист-відповідь за підписом заступника начальника УКДБ
Львівської обл. Пшеничного Голові правління Львівської
регіональної історико-просвітницької організації "Меморіал"
Гриніву Є. А. від 23 листопада 1989 р.

Документ №58

Справка
Дан ответ
№ 9/3654
от 23 XI 1989
что Потічний реабілітований
Лешко / И.А. Любченко /
7.12.89

Довідка щодо реабілітації Потічного Петра Йосифовича
від 7 грудня 1989 р.

Довідка

Надана відповідь т. Платонову № 9/3654 від 23.XI.[19]89 р.[,]
що Потічний реабілітований.

7.12.[19]89

[особистий підпис] (І.А. Любченко)

* * *

Документ №59

[ЛОГОТИП]
МЕМОРІАЛ
Дата 30.11.89 № 277/88
на № _____ від _____

ЛЬВІВСЬКА РЕГІОНАЛЬНА
ІСТОРИКО-ПРОСВІТНИЦЬКА
ОРГАНІЗАЦІЯ “М Е М О Р І А Л”
290008, м. Львів-8, вул. Радянська, 24,
Інститут суспільних наук АН УРСР.

Р/р 270012, Оперу житлосоцбанку м. Львова
тел. 72-47-51

Начальнику КДБ Львівської обл.
м. Львів, вул. Дзержинського

До¹³⁹ Львівської історико-просвітницької організації “Меморіал” надійшов лист з проханням про реабілітацію батька від Потічного Петра.

Батько – Потічний Петро Йосипович народився в липні 1903 р., вчителював в селі Б[а]ртківка р-ну Бірча[,] Польща, до війни [у] Львівській [Дрогобицькій] обл. В серпні 1940 р. був викликаний на конференцію в рай[в]но до м. Бірча[,] де і був заарештований. Відомо з показів свідків, що він перебував в тюрмі в Перемишлі, мати туди возила передачі і отримувала розписки.

Поскільки батько Потічного був чесною людиною, злочину не скоїв ніякого, надіючись на справедливість, мати Потічного збирала підписи в к-ті 150 односельчан про його добросовісну працю і чесність, котрі разом з членом КПЗУ відправила на ім'я М. С. Хрущова з заявою про звільнення її чоловіка з тюрми. На протязі короткого часу заява з свідченнями повернулась, а до матері і односельчанина В. Романика почались знущання з боку працівника НКВС Дзюбенка [Зюбенка].

На початку червня 1941 р. з тюрми, де перебував батько Потічного[,] забрали 90 в'язнів, так званих політичних, тому, що просто злочинці були звільнені, і розстріляли в соляних шахтах. По приходу німців, людей заставляли вийняти з шахти розстріляних, серед яких мати батька не знайшла.

Дальша доля батька не відома ні Потічному, ні його матері, а тому він просить¹⁴⁰:

1. Переглянути справу його батька і повідомити йому по чийому наклепу чи іншій причині був заарештований його батько.

¹³⁹ Вгорі листа рукою дописана резолюція: “Тов. Яресько А. В. За наявності арх.[івної] справи пр.[ошу] доповіді. Можливо запитати польських товаришів [особистий підпис]. 7/XI[.19]89”.

¹⁴⁰ На лівому полі до усіх п'яти підпунктів рукою дописано – “Потрібно ці питання, вже стандартні в заявах, об'єднати. Ми не можемо дати на них однозначні відповіді. [особистий підпис]. 7/XI[.19]89”

2. Коли і де конкретно він був страчений?
3. Де знаходиться його могила?
4. Поіменно вказати хто виніс рішення про його страту і хто виконав вирок.
5. Повернути речі з його справи – листи, записки, пояснення чи інші документи.

По скільки батьком злочину проти держави і народу скоєно не було, посмертно його реабілітувати.

Голова правління “МЕМОРІАЛУ”

[особистий підпис] Є. А. Гринів

УҚДБ УРСР
по Львівській області
[Відділ] слідвід. [діл]
“8” XII. 1989
[Вх. №] КЛ-5

СЕКРЕТАРІАТ
УҚДБ УРСР
по Львівській області
“7” 12. 1989
Вх. № КЛ-11

* * *

Документ №60

[Вх. № 160]

8 січня [19]90

[10/50]

Директору Державного архіву
Львівської області
тов. Куцинда В. І.

Просимо в установленому порядку повідомити гр-ну Канади Потічному Петру Петровичу про те, що його батько – Потічний Петро Йосифович, 1903 року народження, уродженець села Павлокома Бірчанського району колишньої Дрогобицької області, був заарештований органами НКВС 27 вересня 1940 року та звинувачувався у проведенні антирадянської діяльності. 22 червня 1941 року у зв'язку з воєнними діями Потічний П. Й. був розстріляний. Місце його поховання у ході перевірки не встановлено.

З квітня 1957 року кримінальна справа стосовно Потічного Петра Йосифовича припинена по реабілітовуючих підставах.

Повідомлення просимо направити на адресу:

Prof. Peter [J.] Potichnyj
4[9] Sunrise Crescent
[Dundas,] Ontario, Canada, L[9]H 3S1

Начальник Управління КДБ

С. І. Малик

[Вик. [онано в] 2 екземпляр[ах]

1 – за адресою

2 – в арх. [івно] обл. [ікову] справу № П-1927

Вик. [онано] 5.01.90 р.

Новіков В. М.]

* * *

Во 1160

128

8 января 90

10/50

Директору Государственного архива
Львовской области
тов. Куцинде В.И.

Просим в установленном порядке сообщить гр-ну Канады
Потичному Петру Петровичу о том, что его отец - Потичный Петр
Иосифович, 1908 года рождения, уроженец села Павлюкома Бирчан-
ского района бывшей Дрогобычской области, был арестован органами
НКВД 27 сентября 1940 года и обвинялся в проведении антисовет-
ской деятельности. 22 июня 1941 года в связи с военными действиями
Потичный П.И. был расстрелян. Место его захоронения в ходе про-
верки не установлено.

3 апреля 1957 года уголовное дело в отношении Потичного
Петра Иосифовича прекращено по реабилитирующим основаниям.

Сообщение просим направить по адресу: Prof. Peter
T. Potichnyi 43 Sunrise Crescent
Ontario, Canada L4H 3S1

Начальник Управления КГБ
С.И.Малик.

Иск. 2 от 20/1
1 - в архиве
2 - в арх. у. гос. арх. 17-1927
Иск. 5 от 20/1
Львовск обл

Лист начальника УКДБ Львівської обл. Малика С. І. до директора
ДАЛО Куцинди В. І. про надання відповіді проф. П. Й. Потічному
щодо долі його батька

Документ №61

Начальнику Управління СБУ
по Львівській області
п. Ваврику Богдану Йосиповичу

[Т. Лобода П. М.]
Прошу вирішити.
Особистий підпис – Ваврик
22.05.96 р.]

Заява

Прошу надати можливість ознайомитись з матеріалами архівно-кримінальної справи мого батька Петра Потічного[,] нар. [одженого] 1903 р. в селі Павлокома, Бірчанського району, Дрогобицької області[,] який був заарештований в вересні 1940 р.

Петро Йосиф Потічний

[адреса: 4[9]Sunrise Crescent
[Dundas], Ontario, Canada]

22.V.1996 р.

* * *

[Т. Хлебніков О. І.]
Прошу ознайомити в
установленому законом порядку.
[особистий підпис]
22.05.96]

АРВ
УСБУ по Львівській обл.
“23” 05 1996 р.
вх. № П-478

* * *

З матеріалами арх. справи П-1927 (Д) ознайомився.

22.V.1996
Петро Й. Потічний
[Ознайомив: Начальник 2 напрямку АРВ
УСБУ по Львівській області
підполковник [особистий підпис] О. І. Хлебніков
22.05.1996 р.]

* * *

129

Народному Управлінню СБУ
 по Львівській області і Ваврику
 Богдану Йосифовичу.

м. Львів 24.05.96
Богдан Ваврика

Заява

Прошу надати можливість
 ознайомитись з офіційними
 архівно-кримінальними актами
 моє батька Петра Потічного
 нар. 1903 р. в селі Рубевова,
 Бродницької волості, Дрого-
 биччини одеські адмін. губ.
 заарештований в березні 1940 р.

Петро Йосиф Потічний
 адреса: 49 Sunrise Crescent
 Ontario, Canada

22.V.1996 р.

В. С. Кучерів
 Архивні справи в
 урядовому секторі маршруту
 22.5.96

АРБ
 25 96
 2-408

З офіційними арх. актами
 П-1924 (Д) ознайомитися.

22.V.1996

Петро Йосиф Потічний

Ознайомив: Начальник Управління АРБ
 УСБ Ч по Львівській області
 підполковник *В. С. Кучерів*

22.05.1996 р.

Титул і зворот заяви Петра-Йосифа Потічного на ім'я нач. УСБУ
 Львівської обл. Ваврика Б. Й. від 22 травня 1996 р.

Документ №62

Начальнику підрозділу УСБУ
у Львівській області Грачову О. П.
від Потічного Й. П.
який проживає за адресою
49 Sunrise Cres.
Dundas, On.[tario,] L9H 3S1, Canada

[ОАН
УСБУ по Львівській обл.
"27" 08 2000 р.
вх. № П-1806]

Заява

Мій батько Потічний П. Й.[,] 1903 р. нар. був репресований органами НКВС в 1940 році (розстріляний в Саліні), реабілітований у квітні 1957 року.

Прошу згідно закону України про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні від 17-го квітня 1991 р.[,] а також Постанови ВР України про тлумачення закону України про реабілітацію жертв політичних репресій (п. 14-15) видати мені ксерокопії всіх документів архівних справ мого батька, як також всі документи, та прохання зроблені мною або організацією "Меморіал" у цій справі.

Прошу також дати мені змогу ще раз переглянути цілу справу і по зможі зробити відповідні виписки, позаяк мені не було можливим зробити це під час цього візиту.

П. Й. Потічний

27.8.2000 р.

* * *

130

Користуючись інструкцією УСБУ
у Львівській області Грачова О. П.
визначеної П. П. адмін. формуляра
за зразком 49 Summae Cres, Dumbos.
Op. LPH 351, Canada.

Заява

ДАТ	
УСБУ по Львівській області	кв. 1
27.08.2000 р.	2000 р.
б.х. №	17-1806

Мій батько Потічний П. П.
1903 р. нар. був професором кафедри
НКВС в 1940 році (розстріляний в
Саліті), реабілітований у квітні
1957 року.

Прошу згромадити Голову Уряду
про реабілітацію жертв політичних
репресій та Уряду вг. 170 квітня
1991 р. а також розповісти ВР Уряду
про існуючий Голову Уряду
про реабілітацію жертв політичних
репресій (н. 14-15) виходу мого
ксерокопії всіх документів про арешт
свого майоного батька, ад. також

Перша сторінка заяви Петра-Йосифа Потічного на ім'я начальника підрозділу УСБУ Львівської обл. Грачова О. П. від 27 серпня 2000 р.

**[тризуб]
УПРАВЛІННЯ
СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ**

у Львівській області
“4” вересня 2000р.
№ 24/1082
м. Львів

**Консульське Управління
МЗС України
м. Київ, Михайлівська площа, 1**

В УСБУ у Львівській області звернувся громадянин Канади Потічний Йосиф з проханням видати йому довідку про реабілітацію його батька, а також окремі ксерокопії непроцесуальних документів з архівної кримінальної справи Потічного Петра Йосифовича.

Повідомляємо, що згідно з матеріалами архівної кримінальної справи № П-1927-Д Потічний Петро Йосифович, 1903 року народження, уродженець с. Павлокома Бірчанського району Дрогобицької області, був заарештований 24.09.1940 р. Бірчанським РВ НКВС за підозрою у скоєнні злочинів, передбачених ст.ст. 54-4, 54-10, 54-11 КК УРСР.

Обвинувачувався в тому, що проводив вербовочну роботу серед української молоді з метою направлення її до Німеччини для служби у війську “Січовиків”, закликав населення зберігати вогнепальну зброю для використання її проти Радянської влади.

За постановою Слідчастини УДБ НКВС СРСР від 10.06.1941 р. справа по обвинуваченню Потічного П. Й. була скерована на розгляд Особливої Наради НКВС СРСР.

19.02.1942 р. кримінальну справу по обвинуваченню Потічного П. Й., який був евакуйований з прифронтової смуги і не виявлений в тюрмах, з розгляду Особливої Наради при НКВС СРСР було знято через відсутність відомостей про місцезнаходження обвинуваченого і здано на тимчасове зберігання до архіву.

За постановою слідвідділу УКДБ при РМ УРСР по Дрогобицькій області від 03.04.1957 року на підставі ч.2 ст.197 КПК УРСР кримінальну справу по обвинуваченню Потічного Петра Йосифовича подальшим провадженням припинено. Потічний П. Й. був розстріляний 22.06.1941 року у зв'язку з воєнними діями. Відомостей про місце його поховання немає.

По даній справі Потічний П. Й. реабілітований і на нього поширюється дія ст.1 Закону України “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”.

УПРАВЛІННЯ
СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ
у Львівській області

"4" вересня 2000р.
№ 24/10882
м. Львів

Прим. № 2

Консульське Управління
МЗС України
м. Київ, Михайлівська площа, 1

В УСБУ у Львівській області звернувся громадянин Канади Потічний Йосиф з проханням видати йому довідку про реабілітацію його батька, а також окремі ксерокопії непроцесуальних документів з архівної кримінальної справи Потічного Петра Йосифовича.

Повідомляємо, що згідно з матеріалами архівної кримінальної справи № П-1927-Д Потічний Петро Йосифович, 1903 року народження, уродженець с. Павлокома Бірчанського району Дрогобицької області, був заарештований 24.09.1940 р. Бірчанським РВ НКВС за підозрою у скоєнні злочинів, передбачених ст.ст. 54-4, 54-10, 54-11 КК УРСР.

Обвинувачувався в тому, що проводив вербовочну роботу серед української молоді з метою направлення її до Німеччини для служби у війську "Січовиків", закликав населення зберігати вогнепальну зброю для використання її проти Радянської влади.

За постановою Слідчої частини УДБ НКВС СРСР від 10.06.1941 р. справа по обвинуваченню Потічного П.Й. була скерована на розгляд Особливої Ради НКВС СРСР.

19.02.1942 р. кримінальну справу по обвинуваченню Потічного П.Й., який був евакуйований з прифронтової смуги і не виявлений в тюрмах, з розгляду Особливої Ради при НКВС СРСР було знято

Про вищезазначене просимо повідомити заявнику за адресою:

P. J. Potichnyj
4[9] Sunrise Crescent
[Dundas,] Ontario, Canada L9H 3S1

Додаток: ксерокопії [непроцесуальних] документальних матеріалів справи №П–1927(Д) на Потічного П. Й. – на 7 аркушах.

[Зам.] **Начальник[а] Управління**

І. І. Войтович [Музильов]

[Вірно: Офіцер ОДН УСБУ у Львівській обл.
майор [особистий] підпис Сергєєва
8.09.2000]

* * *

Документ №64

Вп. Пан
Валентин О. Наливайченко
В.о. Голови Служби безпеки України
вул. Володимирська, 33
м. Київ – 34
01034 Україна

5 травня, 2008 р.

**Справа: Кримінальна справа Петра Йосиповича Потічного,
№ П–1930, Обласний архів СБУ, Львів.**

Вельмишановний пане Наливайченко!

Мій батько був арештований осінню 1940 р. в м. Бірча, Дрогобицької області й перебував у слідчій тюрмі м. Перемишля, як політичний в'язень аж до початку війни між Німецьким Райхом та СРСР у червні 1941 р. Мені здається, що він не був суджений, але це не перешкодило радянській владі етапувати його до Добромилля, де в урочищі Саліна разом з сотнями інших в'язнів його роз[с]тріляно[,] а тіло кинено до соляної шахти. В 1956 році його посмертно реабілітовано.

Мої старання дістати повну ксерокопію його справи були досі неуспішними. Про місце поховання мені сказано, що нічого невідомо.

Дуже прошу посприяти моему прохання зробити доступною мені справу мого батька. Крім пам'яті у наших серцях це все, що залишилося про нього на цьому світі. Ми три його сини та ціла наша родина надіємося на Ваше зрозуміння, доброзичливість і допомогу у цій справі.

З глибокою пошаною.

Петро–Йосиф Петрович Потічний

* * *

Документ №65

To: <potichp@sympatico.ca>

Sent: 3 червня 2008 р. 16:50

Attach: att.doc

Subject: 3 ГДА СБУ на Ваше звернення від 5 травня 2008 р.

Див. додатки

* * *

Прим. № ____

Prof. Dr. Peter J. Potichnyj

238 Appleby Rd.

Ancaster, ON L9G 2V7

Canada

E-mail: potichp@sympatico.ca.

Шановний пане Потічний!

За дорученням керівництва Служби безпеки України Ваше звернення з питання копіювання архівної слідчої справи на Вашого батька Петра Йосиповича Потічного розглянуто у Галузевому державному архіві (ГДА) СБ України.

Повідомляємо, що вказана справа витребувана з Управління СБ України у Львівській області до ГДА СБ України, де Ви зможете отримати необхідні копії з неї під час перебування в Києві у червні 2008 року.

З повагою,

Заступник начальника архіву

С. Кокін

* * *

Документ №66

Вп. Пан
Валентин О. Наливайченко
В.о. Голови Служби безпеки України
вул. Володимирська, 33
м. Київ – 34
01034 Україна

3 червня 2008 р.

Вельмишановний пане Наливайченко!

Сьогодні я отримав повідомлення від п. Сергія Кокіна, Заступника директора ГДА СБУ про те, що справа мого батька знаходиться в Києві, та що я зможу отримати ксерокопію справи під час мого візиту в червні цього року.

Я Вам дуже вдячний за дозвіл отримати повну справу мого батька, а мому другові Мойсею Фішбейну за допомогу в успішному завершенні передачі цих цінних документів нашій родині.

З глибокою пошаною.

Проф. др. Петро Й. Потічний

Peter J. Potichnyj
238 Appleby Rd.
Ancaster, ON, L9G 2V7
Canada

* * *

Документ №67

From: Peter J. Potichnyj [mailto:potichp@sympatico.ca]

Sent: Tuesday, June 03, 2008 11:02 PM

To: Mojsej Fishbein

Subject: Справа батька 3.06.08

Дорогий Мойсеє!

Мене сьогодні офіційно повідомлено з СБУ, що справа мого батька буде мені передана.

Ще раз хочу Вам сердечно подякувати за допомогу у цій справі.

PJP

* * *

ФОТОІЛЮСТРАЦІЇ

Олександра Андріївна Федак-Потічна,
і Петро Йосифович Потічний
з дітьми Андрієм, Володимиром та Петром-Йосифом

Брати Володимир, Андрій та Петро Потічні з кузинкою Дарією Карпа

Брати Потічні (зліва направо): Володимир, Андрій та Петро
с. Павлокома, 1936 р.

Брати Потічні (зліва направо): Андрій, Петро і Володимир
Канада, 2009 р.

Брати Потічні з дружинами (зліва направо):
Андрій і Антоніна з Когутів , Петро і Тамара-Людмила з Сидориків,
Володимир і Анастасія з Зільників
Канада, 2009 р.

Володимир Потічний з дружиною Анастасією Зільник

Юрій Потічний з дружиною Ганею Войтович
та дітьми Адріаном та Лілією

Петро Потічний з дружиною Данею Мотилівською
та донькою Зоряною

Катруся Потічна з чоловіком Михайлом Бочаном та дітьми Олександром та Данилком

Даруся Потічна з чоловіком Джеймсом Саверіно та дітьми Натаном і Лукою

Андрій Потічний з дружиною св. п. Антонією Когут

Зенон–Михайло Потічний з дружиною Сонею Івасиків та дітьми Андрієм, Олексою, і Касандрою

Олександра–Марія Потічна з чоловіком Блейром Кемпбел
та дітьми Ларисою та Катею

Ірина Потічна з чоловіком Тарасом Гулюю
та дітьми Аріядною, Олегом і Левком

Петро-Йосиф Потічний з дружиною Тамарою-Людмилою Сидорик

Адріяна-Оксана Потічна з чоловіком Крісом Бакоді та дітьми Аріяною-Олександрою-Іриною Потічною і Олександром-Петром Потічним

Євген-Петро Потічний з дружиною Мартою Войтович та дітьми
Алексоєю-Софійкою, Матвійком-Миколою і Маєю-Алісоєю

Брати Потічні (сидять зліва направо – Андрій, Петро та Володимир)
з родинами. 2009 рік.

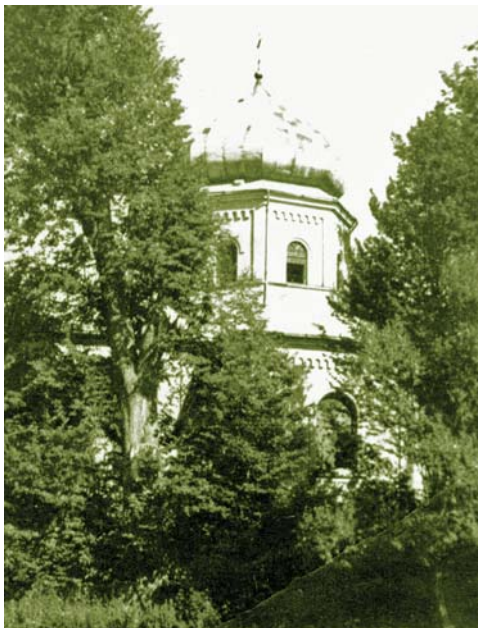

Меморіальний комплекс на цвинтарі в с. Павлокомі, де у трьох братських могилах поховані 366 мешканців села, замордованих 2-3 березня 1945 р. відділом польської Армії Крайової під керівництвом поручника Юзефа Біса ("Вацлава")

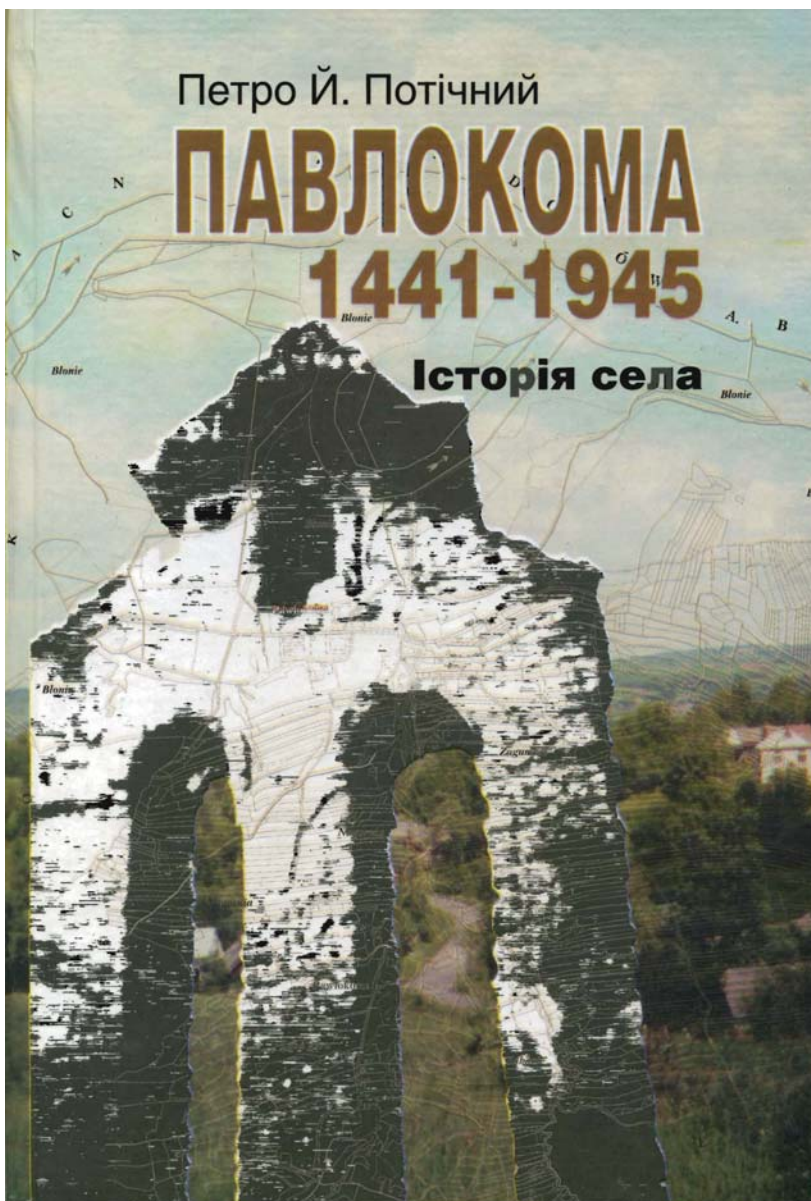

Одна з трьох братських могил на цвинтарі в Павлокомі

Церква в с. Павлокома,
зруйнована польськими
шовіністами у 1965 році

Світлини зруйнованої та відновленої дзвінниці в с. Павлокома

Обкладинка книги Петра Й. Потічного “Павлокома. 1441-1945. Історія села” (Фундація Павлокома, Торонто–Львів, 2001)

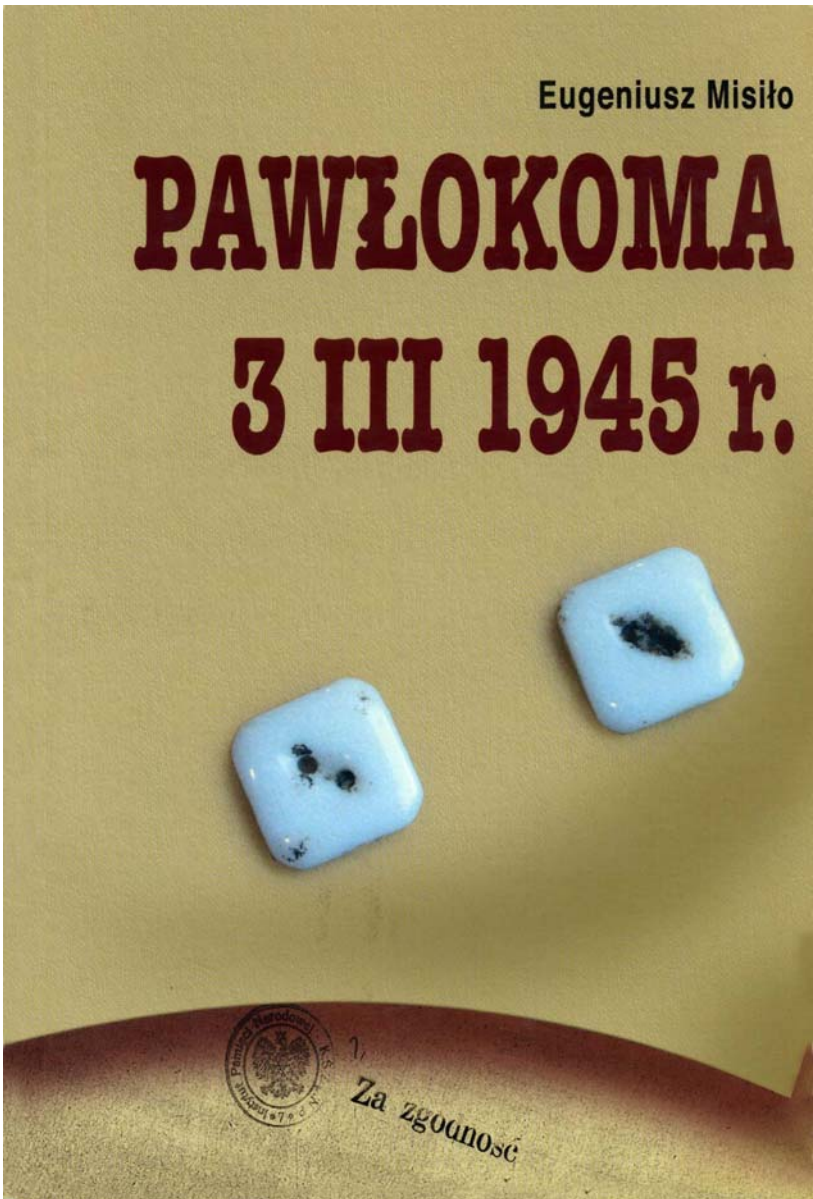

Обкладинка книги "Павлокома – символ трагедії Закерзоння. Спогади"(упор. Марія Паньків, редколегія: О. Веремкович-Різник, Р. Різник. – Львів: "Друкарські куншти", 2005)

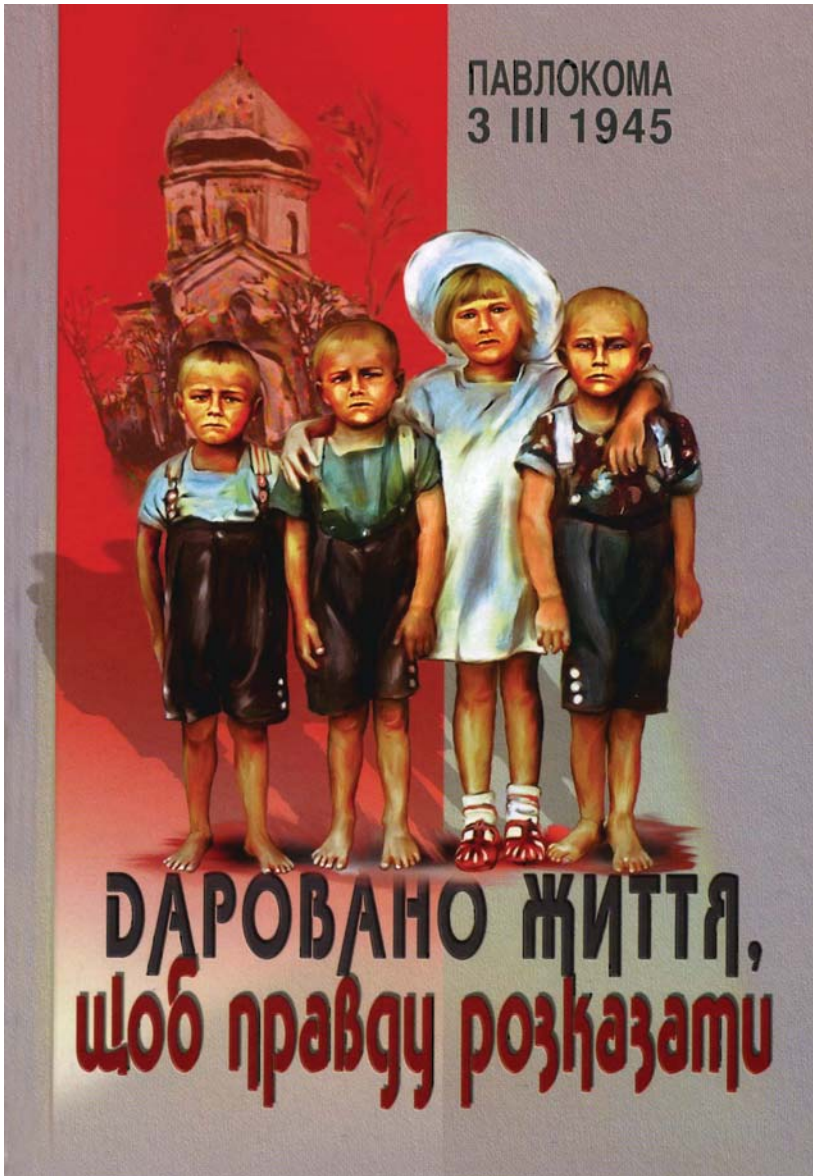
Eugeniusz Miśiło

PAWŁOKOMA

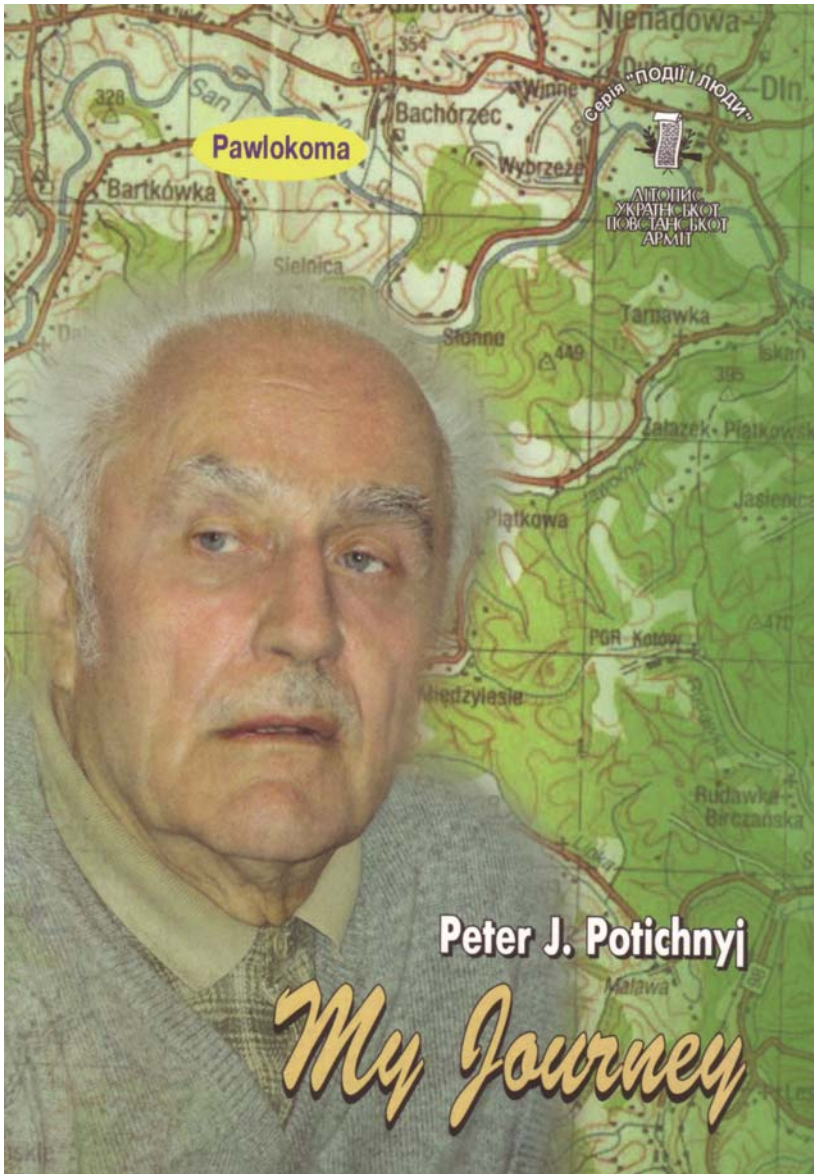
3 III 1945 r.

Обкладинка книги Євгена Місила "Павлокома. 3 III 1945 р."
(Видавництво "УКАР", Варшава, 2006)

Обкладинка книги "Павлокома. 3 III 1945 р. Даровано життя, щоб правду розказати" за ред. Марії Паньків і Євгена Місила (Український Архів і УКАР, Варшава, 2006)

Обкладинка книги Петра Й. Потічного "Моя дорога"
(Видавництво "Літопис УПА", серія "Події і люди", т. 4, частина 1.
Торонто-Львів, 2008)

Йосип Лось,
Марія Прокопець,
Дмитро Лапичак

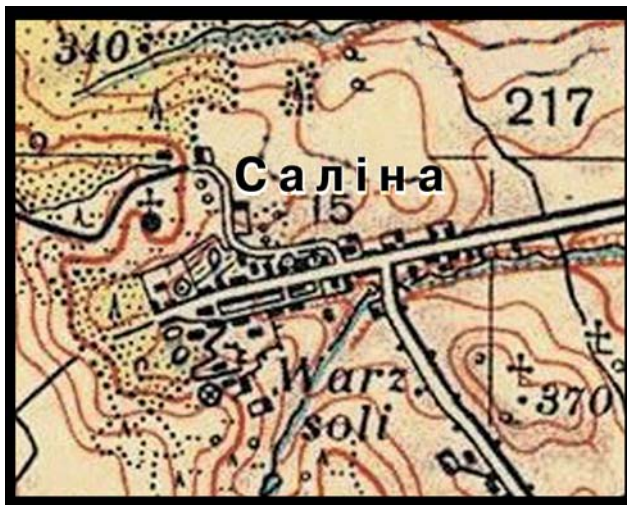
*Українці, зупиніться
над нашими погромами...
Нас хотіли знищити,
але ти невмирнує!
Така Божа воля!*

С
А
Л
І
Н
А

Обкладинка книги Йосипа Лося, Марії Прокопець та Дмитра
Лапичака "Саліна" (Львів, 1995)

Сучасний вигляд одного з корпусів Перемиської тюрми. Будинок був збудований у вигляді букви "Н" та є найстарішою в'язницею в Галичині. Від 1875 року і до теперішнього часу використовується як пенітенціарний заклад. В часі радянської окупації від вересня 1939 р. до червня 1941 р. тут була тюрма НКВС, з якої конвойовано в'язнів на розстріл до Саліни

Фрагмент мапи, де зазначено забудови солеварні та дороги з Перемишля – останній трагічний шлях мого батька до місця екзекуції в'язнів у Саліні

Пам'ятник на місці нижньої могили та поминальна капличка на місці одного з шурфів, куди енкаведисти скидали в'язнів у Саліні

Пропам'ятний хрест на верхній могилі в урочищі Саліна

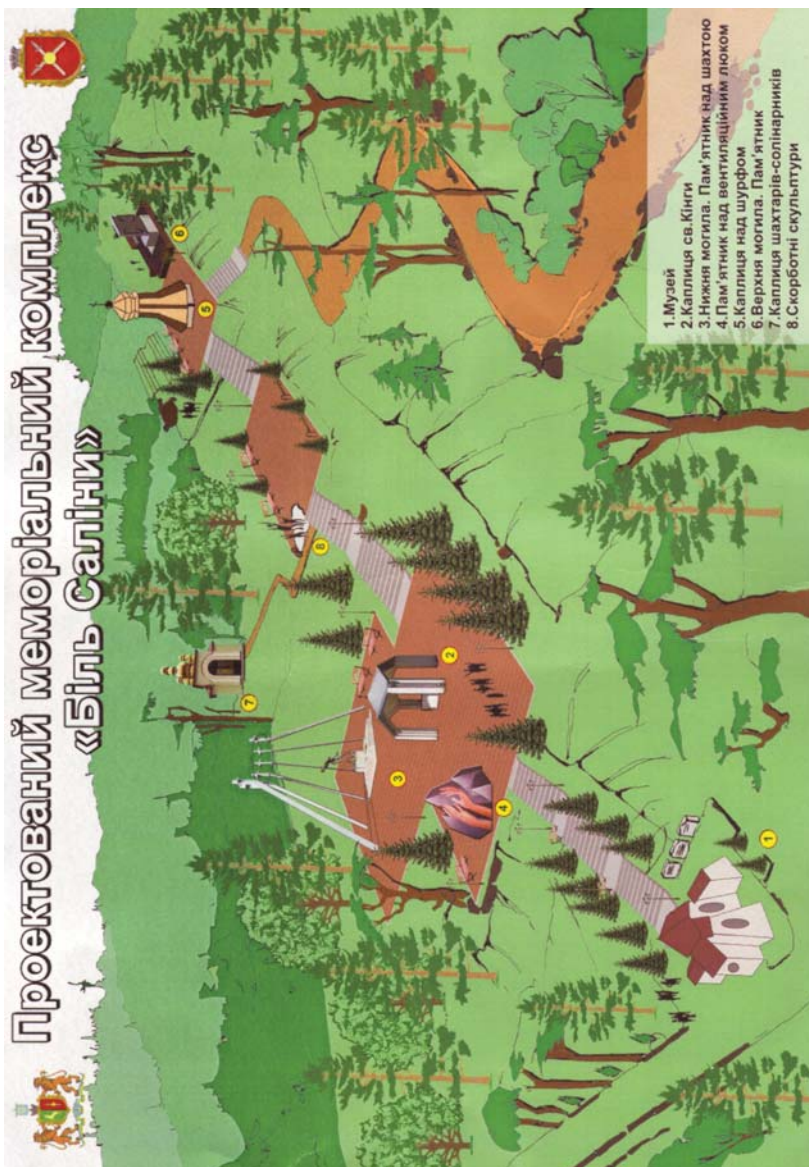

Схема меморіального комплексу «Біль Саліни», який поетапно споруджується в урочищі Саліна поблизу Добромиля

ПОКАЖЧИК

А

Австрійська, армія 100, 127
Америка 92
Анкастер, м. 176, 177
Армія Крайова 8, 190
Архипенко, прац. МДБ 34, 139
Афтанас Іван Теодорович 81
Афтанас Стефан Іванович 22,
26, 70, 74, 78, 87, 111, 113

Б

Бабінцев, лейт., сл. УДБ НКВС
20, 22, 24, 26-32, 90, 95, 103,
113, 116, 118, 121, 122, 124,
128
Бакоді Кріс 188
Бартківка, с. 8, 25, 37, 56, 92,
94, 110, 150, 152, 154,
156, 163
Береза Картузька, концтабір
8, 150
Березів, м. 71
“Біль Саліні”, меморіальний
комплекс 200
Більшовики 14
Бірча, м. 13-16, 21, 22, 48, 50, 52,
87, 96, 99, 100, 150, 163,
175
Бірчанський, р-н 12, 15, 26,
31, 33, 36, 47-51, 52, 54, 56,
68, 75, 78, 79, 81, 82, 84, 87,
89, 92, 94, 99, 100, 110, 112,
114, 116, 118, 120, 125, 127,
135, 139, 142, 146, 148, 161,
163, 166, 168, 172
Біс Юзеф (“Вацлав”) 190
Бондарчук, наглядач тюрми 16,
66, 67
Бочан Данилко Михайлович 185
Бочан Михайло 185
Бочан Олександра Михайлівна
185

Бочан Катерина Володимирівна.
Див. Потічна-Бочан Катери-
на Володимирівна

В

Ваврик Богдан Йосипович, нач.
УСБУ 39, 40, 168, 169
Варшава, м. 194, 195
Васараб Іван Миколайович 70
“Вацлав”, пор. *Див.* Біс Юзеф
Вацяк Михайло Григорович 26, 68
Вацяк Северин Стефанович 26,
68, 113
Вацяк Стефанія 84
Веремкович-Різнюк О. 193
Войтович Ганна 184
Войтович І. І., нач. УСБУ 40, 174
Войтович Марта 189
Волков, л-т НКДБ 116

Г

Галичина 198
Гомзюк Ігор 42
Грачов О. П., пр. СБУ 40, 170, 171
Гринів Євген Андрійович 36-38,
151, 161, 164, 165
Гриценко, полк. УКДБ 36, 146

Ґ

Ґорлов, лейт., зам. нач. УНКДБ 125
Ґрауер (або Крамер), пр. НКВС 10
Ґула Аріядна Тарасівна 187
Ґула Ірина Андріївна. *Див.*
Потічна-Ґула Ірина Андріївна
Ґула Левко Тарасович 187
Ґула Олег Тарасович 187
Ґула Тарас 187
Ґуц Франко Войткович 18, 27, 31,
32, 35, 62, 64, 68, 69, 70, 118,
127, 128, 146

Д

Д/О (Д/о). *Див.* Дрогобицька, обл.

Дандас, м. 166, 168, 170, 174
ДБ (державна безпека, УДБ, УНДБ)
14, 16, 18, 20, 24-26, 28, 29,
31, 32, 35, 47, 48, 50, 53-56,
63, 65, 69, 70, 75, 76, 79, 81,
86, 88, 90, 95, 100, 103, 104,
106-109, 115, 117, 121, 130,
131, 135, 145, 172, 175-177
Дзівік Анна Петрівна 72
Дзівік Богдан Петрович 13, 17, 19,
22, 58, 64, 70-72, 74, 78, 87
Дзівік Іван Петрович 13, 17-24,
26-30, 32, 34-36, 45, 46, 61,
64, 65, 68, 70-75, 77, 81, 86,
87, 89, 91, 92, 94, 101-104,
106, 107, 112, 116, 118, 122,
125-128, 131, 133, 134, 142,
144, 146, 147
Дзівік Надія Іванівна 77
Дзівік Юліян Петрович 13, 17, 19,
23, 26, 58, 64, 68, 70-72, 74,
77, 96, 102, 113, 118
Дилягова, с. 7
Динів, м. 8, 14, 17, 18, 20, 21,
48, 50, 58, 61, 75, 81, 86, 91
“Діло”, газета 19, 64, 71
Добош Антон Михайлович 71
Добош Володимир Михайлович
71
Добош Марія 72
Добош Осип (Йосиф) Михай-
лович 71
Доброміль, м. 10, 37, 150, 175,
200
Дрогобицька, обл. 13, 14, 23, 26-32,
34-37, 47, 48, 50, 52, 53, 55,
56, 68, 75, 78, 81, 84, 87, 89,
92, 94, 99, 100, 102, 103, 106,
110, 113, 114, 116, 118, 120,
122, 124, 125, 127, 128, 131,
139, 140, 142, 144-148, 158,
161, 163, 166, 168, 172, 175
Дрогобич, м. 29, 33, 116, 122,
129, 133, 142, 146

Е

Енкаведисти. *Див.* НКВД

Є

Євреї 8, 10, 18, 21, 61, 71, 81

Ж

Жданов, п/полк. МДБ 35, 145

Жешів (Жешув), м. *Див.* Ряшів, м.
Жиховіч Пйотр 10

З

Закерзоння 193

Залесская, пр. МВС 37, 159

Західна Україна. *Див.* Україна,
західна

Західні області України. *Див.*
Україна, західна

Зачепа, нач. УНКВС 23, 28, 102

Зільник-Потічна Анастасія 183

Зюбенко І. Т., о/у УДБ НКВС 10,
13-16, 18, 19, 21-23, 26, 47,
48, 50, 53-55, 69, 70, 76, 77,
79, 81, 87, 88, 96, 99, 100,
102, 112, 113, 163

І

Івасиків-Потічна Соня 186

К

Кадебісти. *Див.* КДБ

Калашіков, кап. КДБ 35, 36, 146,
148

Канада 37, 39, 40, 166, 168, 170,
172, 174, 176, 177, 182, 183

Карпа Дарія 181

Карпа Іван Антонович 17, 19, 22,
26, 58, 64, 71, 78, 87, 89, 113

Карпа Розалія Михайлівна 21,
26, 72, 82, 113

Карпа Софія Іванівна 17, 56

Карпа Софія Йосифівна. *Див.* По-
тічна-Карпа Софія Йосифівна
Кашицький Франко Михайлович
26, 111, 113

- КГБ. Див. КДБ
 КДБ 12, 35-39, 146-148, 150, 151, 153-158, 161, 163-167, 172
 Кемпбел Блейр 187
 Кемпбел Катя Блейрівна 187
 Кемпбел Лариса Блейрівна 187
 Кемпбел Олександра-Марія Андріївна. Див. Потічна
 Кемпбел Олександра-Марія Андріївна
 Київ, м. 37, 39, 40, 42, 140, 152, 172, 175-177
 Кметик Володимир Іванович 39
 Когут-Потічна Антоніна 186, 186
 Кокін Сергій Анатолійович 42, 176
 Конек, к-т поліції 75
 Коцила Йосиф Андрійович 20, 64
 Кошовська Софія Іванівна 19, 21, 81
 Кошовський Андрій Іванович 68, 70, 72
 Кошовський Антон Іванович 20, 64
 КПЗУ 37, 150, 163
 Кравченко, прац. МВС 37
 Крамер, енкаведист. Див. Грауер (або Крамер), енкаведист
 Кріль Антон Андрійович 68, 70-72
 Кріль Осип Олексійович 72
 Крупа Віктор Павлович 27, 35, 118, 146
 Купчик, ст. лейт. УНКДБ 30, 31, 128
 Кущинда В'ячеслав Іванович 39, 166, 167
- Л**
 Ланчак Антон 21, 86
 Ланчак Микола Михайлович 71
 Лапичак Дмитро 197
 Лапушенко, кап. МВС 34, 140
 Левицька Стефанія Михайлівна 17, 19, 21, 58, 82, 83
 Левицький Микола 14, 17, 19-23, 25-27, 29, 30, 48, 50, 58, 64,
- 65, 68, 70, 71, 75, 78, 81, 87, 89, 91, 96, 102, 108, 113, 114, 118, 122, 125
 Лісько, м. 27, 116
 “Літопис УПА, в-во” 196
 Лобода П. М., прац. УСБУ 39, 168
 Лонцького, тюрма 39
 Лось Йосип 197
 Любченко І. А., прац. УКДБ 38, 162
 Львів, м. 10, 14, 16, 29, 36, 37, 54, 72, 122, 150, 161, 163, 172, 175, 192, 193, 196, 197
 Львівська, обл. 7, 12, 36-40, 46, 150, 151, 153-157, 161, 163, 164, 166-172, 174, 176
- М**
 Макаренко, мол. лейт. НКДБ 32, 133
 Малик С. І., нач. УКДБ 37-39, 161, 166, 167
 Мальцев Олександр, енкаведист 10
 МВС (МВД) 10, 34, 35, 37, 139, 140, 144, 152, 154, 155, 159
 МДБ 34, 35, 139, 142-145
 “Меморіал”, т-во 36, 38, 40, 150, 151, 161, 164, 165, 170
 Місило Євген 194, 195
 Морозова І. А., прац. МВС 37, 154
 Москва, м. 34, 37, 140, 154
 Мотилівська-Потічна Даня 184
 Мудрик Владислав 70
 Мудрик Іван Антонович 26, 111, 113
 Мудрик Катерина 70
 Музильов, зам. нач. УСБУ 40, 174
- Н**
 Наливайченко Валентин Олександрович 40, 42, 175, 177
 Нестеровський Андрій Юркович 71

Нестеровський Іван Андрійович 20, 26, 91, 111, 113
Німецькі, армія (війська) 14, 22, 48, 50, 62, 71, 96, 102
Німецька, поліція 13
Німеччина 10, 14, 16, 17, 20, 22, 23, 25, 26, 28-31, 48, 50, 54, 58, 64, 65, 68, 70, 72, 75, 77, 78, 87, 89, 91, 92, 94, 96, 102, 108, 111-114, 120, 122, 125, 127, 131, 142, 146, 172
Німці 8, 10, 13, 18, 25, 72, 81, 108, 163
НКВД. *Див.* НКВС
НКВС 10, 12, 13, 15-17, 19-30, 33-37, 41, 45, 47-57, 59, 61, 63, 65-69, 73, 74, 76, 77, 79, 81-86, 88, 90-92, 95-97, 99, 100-113, 115-118, 121, 122, 125, 128, 131, 133, 134, 137, 140, 142, 144, 146, 148, 158, 161, 163, 166, 170, 172, 198
НКГБ. *Див.* НКДБ
НКДБ 27, 30-33, 116, 119, 124-126, 128, 133, 134
НКЮ 12, 14
Новіков В. М., прац. КДБ 166

О
Одинева Г. М., прац. МВС 37
Онтаріо, пров. 166, 168, 170, 174, 176, 177
ОУН 12, 14, 19, 30, 35, 48, 50, 70, 71, 100, 125, 142, 146
Оунівці. *Див.* ОУН

П
Павлова, мол. лейт. НКВС 137
Павлокома, с. 7, 10, 13, 16-22, 25, 26, 28-31, 33, 47, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 61, 62, 64, 65, 68, 70, 71, 74, 75, 78, 81, 82, 84, 86, 87, 89, 91, 92, 94, 99, 100, 110-112, 114, 116, 118, 120, 122, 125, 127, 135, 139, 140, 142, 146, 150, 152, 154, 156, 158, 161, 166, 168, 172, 182, 190-195
Павлокомівська, с/рада 25, 110
Пантол Тадеуш Михайлович 20, 32, 35, 92-95, 127, 146
Паньків Марія 193, 195
Перемиська, гімназія 7
Перемиська, тюрма 6, 10, 24, 32, 66, 67, 105, 150, 198
Перемишль, м. 16, 24, 26-28, 32, 66, 103, 106, 113, 117, 120, 128, 150, 163, 175, 198
Петрович Юліян 70, 72
Пиріг Руслан Якович 39
Платонов Н. Н., ст. сл. УКДБ 37, 38, 152-157, 161, 162
ПНР 148
Побережний, лейт., зам. нач. УНКВС 13, 14, 23, 24, 27, 47, 48, 50, 100, 103, 106, 116, 118
Подгорний, пр. НКВС 33, 135
Поляки 8, 10, 15, 18, 56, 62, 68, 78, 92
Польська, армія (військо) 8, 14, 16, 17, 21, 27, 28, 31, 48, 50, 58, 62, 68, 71, 75, 81, 86, 100, 120, 127, 114
Польська, держава. *Див.* Польща
Польська, поліція 13, 17, 18, 20-22, 58, 62, 64, 65, 75, 86, 89, 150
Польща 8, 17-19, 27, 30, 35, 36, 114, 125, 142, 146, 152, 154, 156, 163
Потічна Адріяна-Оксана Петрівна 188
Потічна Алекса-Софійка Євгенівна 189
Потічна Анастасія. *Див.* Зільник-Потічна Анастасія
Потічна Антоніна. *Див.* Когут-Потічна Антоніна

- Потічна Аріяна-Олександра-Ірина Владиславівна 188
- Потічна Даня. *Див.* Мотилівська-Потічна Даня
- Потічна Зоряна Петрівна 184
- Потічна Касандра Зенонівна 186
- Потічна Катерина Іванівна. *Див.* Федак-Потічна Катерина Іванівна
- Потічна Ліліяна Юріївна 184
- Потічна Мая-Аліса Євгенівна 189
- Потічна Олександра Андріївна. *Див.* Федак-Потічна Олександра Андріївна
- Потічна Кемпбел Олександра-Марія Андріївна 187
- Потічна Соня. *Див.* Івасиків-Потічна Соня
- Потічна Тамара-Людмила. *Див.* Сидорик-Потічна Тамара-Людмила
- Потічна-Бочан Катерина Володимирівна 185
- Потічна-Гула Ірина Андріївна 187
- Потічна-Карпа Софія Йосифівна 7, 9, 10, 16, 54
- Потічна-Саверіно Дарія Володимирівна 185
- Потічна-Терлецька Антоніна Йосифівна 7, 9, 16, 54
- Потічний Адріян Юрійович 184
- Потічний Андрій Зенонович 186
- Потічний Андрій Петрович 8, 11, 16, 54, 56, 181-183, 186, 189
- Потічний Антін Йосифович 7
- Потічний Володимир Петрович 8, 11, 16, 54, 56, 181-183, 189
- Потічний Євген-Петро Петрович 189
- Потічний Зенон-Михайло Андрійович 186
- Потічний Іван Йосифович 7-9, 14, 16, 48, 50, 54
- Потічний Йосиф, дідо 7, 8
- Потічний Матвійко-Микола Євгенович 189
- Потічний Олекса Зенонович 186
- Потічний Олександр-Петро Владиславович 188
- Потічний Петро Володимирович 184
- Потічний Петро Йосифович (Йосипович, Осипович) 6, 7, 11-15, 17, 19, 22-26, 28-38, 40, 45-49, 51-59, 61-68, 71-72, 74, 75, 78, 87, 89, 96, 97, 99, 101-104, 106-110, 112, 114, 117-122, 125-129, 131, 133, 134, 139-142, 144-147, 150-152, 154, 156, 159, 161-164, 166, 168, 172, 174-176, 181
- Потічний Петро-Йосиф Петрович, проф. 8, 11, 16, 38, 41, 54, 56, 163, 166, 167, 169-172, 175-178, 181-183, 188, 189, 192, 196
- Потічний Юрій Володимирович 184
- Потічний Ян. *Див.* Потічний Іван Йосифович
- Прокопець Марія 197
- “Просвіта”, т-во 7, 14, 15, 17, 19-22, 27-30, 35, 48, 50, 52, 56, 61, 64, 70, 71, 75, 81, 87, 89, 100, 110, 114, 120, 122, 125, 127, 128, 146
- Пшеничний, зам. нач. УҚДБ 38, 161
- П’яткова, с. 68, 82

Р

- Радонь Антон Шимонович 20, 32, 35, 91, 127, 146
- Радянський Союз. *Див.* СРСР
- Радянські, війська. *Див.* Червона Армія
- Райх 17, 175

Різник Р. 193
Рибне, с. 71
Рогов (Рогов) Іван Павлович, нач.
РВ НКВС 13-17, 19-21, 23,
26, 48, 51, 56, 57, 59, 61, 73,
74, 82-86, 91-93, 99, 102, 113
Романик Василь 10, 37, 150, 163
Романик Іван 26, 68, 113
Росія 92, 94
РСФСР 33
Руда, тюремний лікар 24, 105
Русскіх, тюремник 16, 66
Ряшів, м. 8, 18, 62
Ряшівська, тюрма 13

С

Саверіно Дарія Володимирівна.
Див. Потічна-Саверіно Дарія
Володимирівна
Саверіно Джеймс 185
Саверіно Лука Джеймсович 185
Саверіно Натан Джеймсович 185
Саджуга Анна 84
Саджуга Антон (Антін) Федорович
19, 21, 22, 27, 87-90, 118
Саджуга Антоніна Андріївна 19,
64, 78, 79
Саджуга Іван Федорович 19, 21,
22, 70, 74, 78, 87, 89
Саджуга Марія Осипівна 84
Саджуга Осип Миколайович 19,
21, 84, 85, 86
Саджуга Розалія 84
Саліна, урочище 10, 41, 170, 175,
197-200
Самостійна Україна (Самостійна
Українська Держава). Див.
Україна, самостійна
СБУ 7, 12, 39, 40, 42, 46, 168,
169, 170, 171, 172, 173, 174,
175, 177, 178
Свердловськ, м. 33, 134
“Свобода”, газета 71

Сергєєва, май. УСБУ 40, 174
Сидорик-Потічна Тамара-Людми-
ла 183, 188
Сідько, серж. УДБ НКВС 32, 131
Смірнов, мол. лейт. НКДБ 32, 133
Солонович, серж., сл. УДБ НКВС
16, 18, 24, 25, 63, 65, 103,
104, 106-109, 115, 117, 118
Союз РСР. Див. СРСР
СРСР 7, 12, 14, 20, 25, 31, 33-37,
42, 52, 56, 68, 71, 75, 78, 81,
84, 87, 89, 91, 94, 100, 108,
114, 127, 128, 131, 133, 134,
137, 140, 142, 144, 148, 154,
155, 172, 175
СССР. Див. СРСР
Сталін Йосиф Вісаріонович 71
Старостін, лейт., сл. УМДБ 34,
35, 142, 144
Схід 150
Східна Україна. Див. Україна,
східна

Т

Тапольца, м. 54
Тарасенко, кап. НКВС 27, 116
Тере-Па, с. 92
Терлецька Антоніна. Див.
Потічна-Терлецька Антоніна
Йосифівна
Тернопіль, м. 82
Тертишнік, май. МДБ, полк. КДБ
35, 36, 142, 148
Торонто, м. 192, 196
Троян Володимир Іванович 71
Троян Ярослав Томкович 27,
114, 115

У

Угорщина 8, 10, 14, 16, 54
“УКАР”, в-во 194, 195
Україна 8, 19-21, 39, 40, 42, 64,
86, 89, 92, 94, 120, 122, 161,
170, 172, 173, 175-177

Україна, західна 13, 30, 89, 120,
122, 125, 127, 146
Україна, самостійна 19, 21, 64,
70, 71, 75, 81, 87, 94, 102
Україна, східна 8, 71
Українська Національна Рада
71
Українська, армія (військо) 20, 22,
25, 92, 94, 96, 102, 108, 120,
122
“Українське Слово”, часопис 71
“Український Архів” 195
“Український Голос”, журнал 71
Український комітет 71
Український, народ. *Див.* Українці
Українці 7, 8, 10, 15, 31, 48,
50, 56, 62, 71, 74, 75, 81, 82,
84, 87, 89, 94, 99, 100, 110,
112, 114, 116, 127, 142
УНДО 19, 64, 71, 74, 100
УРСР 10, 12, 14, 15, 23, 27, 29-
32, 34-37, 47, 48, 50, 56, 66,
68, 78, 81, 82, 84, 87, 92, 96,
100, 110, 114, 116-118, 122,
125-128, 131, 133, 139, 140,
142, 146, 148, 150, 152, 154,
156, 158, 159, 163, 166, 172
УССР. *Див.* УРСР
“Учительське Слово”, часопис
19, 64

Ф
Федак Андрій, дідо 9
Федак Володимир Андрійович 16,
54
Федак Михайло Андрійович 16, 54
Федак Михайло Антонович 71
Федак Осип Антонович 71
Федак Северин Андрійович 16, 54
Федак-Потічна Катерина Іванівна
7, 11, 16, 54, 56

Федак-Потічна Олександра
Андріївна 8-11, 16, 54, 56,
181
Фішбеїн Мойсей 42, 177, 178
Фундація Павлокома 192

Х

Харків, м. 14
Хлебніков О. І., п/полк. УСБУ 39,
40, 168
Хрущов Микита Сергійович 10,
37, 150, 163

Ц

Ціхоцький Михайло Андрійович
19, 35, 64, 75-77, 146

Ч

Червона Армія 14, 21, 48, 50, 58,
71, 86, 89, 94, 100, 114, 122
Чехоцький Михайло. *Див.* Ціхоць-
кий Михайло Андрійович

Ш

Шевчук Василь Іванович, о. 19,
21, 22, 68, 71, 72, 78, 82, 87
Шевчук Марія Іванівна 78
Шевчук Мирослав. *Див.* Шевчук
Ярослав Іванович
Шевчук Ярослав Іванович 19, 22,
26, 70, 71, 74, 78, 87, 89, 113
Шльончка Софія 72
Шпак Владислав Антонович 17,
20, 23, 26, 58, 68, 70, 91, 96,
102, 111, 113, 118

Я

Явірник Руський, с. 71, 75
Явірницький, ліс 75
Янкова, лейт. МВС 140
Яресько А. Д., прац. УКДБ 38, 163

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ ТА АБРЕВІАТУР

ca – Canada (Канада)	ДАЛО – Державний архів Львівської області
Dr. – Doctor (доктор)	ДБ (д/б) – державна безпека
ON – Ontario (Онтаріо)	див. – дивися
PJP – Peter J. Potichnyj (Петро Й. Потічний)	др. – друге (інше)
Prof. – Professor (професор)	екз. (ек.) – екземпляр
sic – саме так (латинський термін який вказує на неправильне написання)	зав. – заведуючий (завідувач)
а/с (а/р) – антисовецькі (антирадянськи)	заг. – загальний
АН – академія наук	зам. – замість (заступник)
АРВ – архівний відділ	зл. (зол.) – злоті (золоті)
арх. – архівний (-а)	имущ. – имущество (майно)
б. – бувший (колишній)	ІЦ (ІЦ) – інформаційний центр
б/п – безпартійний	ін. – інше
буд. – будинок	ісп. – ісполнено (виконано)
в. о. – виконуючий обов'язки	кап. – капітан
вед. (від.) – ведомості (відомості)	КК – кримінальний кодекс
ВЗГ – відділ зв'язків з громадськістю [МВС]	КПЗУ – Комуністична Партія Західної України
ВР – Верховна Рада	КПК – кримінально-процесуальний кодекс
вул. – вулиця	к-р – контрреволюційний
вх. – вхідний	кр-н – крест'янін (селянин)
г. – год (рік)	к-ті – кількості
г. (гор.) – город (місто)	л.д. – лист допроса (листок [аркуш] допиту)
ГБ (г/б) – государственная безопасность (державна безпека)	ЛРІПО – Львівська регіональна історико-просвітницька організація
ГДА – Галузевий державний архів [СБУ]	м. – місто, містечко
ГНИИЦУИ (ГНДІЦУІ) – головний науково-ісследовательській інформаційний центр управління і інформації (головний науково-дослідний інформаційний центр управління і інформації)	МЗС – міністерство закордонних справ
гр-во – громадянство (громадянство)	мл. (мол.) – младший (молодший)
гр-н (гр.) – громадянин (громадянин)	м-ць – місяць
Д/о (Д/О, ДО) – Дрогобицька область	Н.С.Ш. – неповно-середня школа
	нар. – народження (народився)
	Наркомпрос – Народний Комісаріат Просвещенія (Народний Комісаріат Освіти)
	нач. (Н-к) – начальник
	НКВД – Народний Комісаріат Внутренніх Дел (Народний Комісаріат Внутрішніх Справ)

НКВС – Народний Комісаріат
Внутрішніх Справ
НКЮ – Народний Комісаріат
Юстиції
О/С (ОСО, О/Н) – особе совещаніє (особе совещаніє нарада) [при НКВС СРСР]
о/у – оперуповноважений
ОАВ – обліково-архівний відділ
об. – обліковий
обв. – обвиняємий (обвинувачений)
ОДН – обліково-довідковий напрям [сектор СБУ]
орг. – організація
ориг. – оригінал
ОСО – отдел связі с общественностью (відділ зв'язків з громадськістю); особий отдел; особе совещаніє (особлива нарада)
отд. – отдел (відділ)
ОУН – Організація Українських Націоналістів
п/о (п/в) – паспортний отдел (паспортний відділ)
п/п – підписав
ПНР – Польська Народна Республіка
полож. – положеніє (стан)
р. – рік
р. н. – рік народження
рад. – радянський
Районо (райвно) – районний отдел народного образования (районний відділ народної освіти)
РВ (р/в) – райвідділ
РК – рабоче-крестьянская (робітничо-селянська)
РКМ – рабоче-крестьянская (робітничо-селянська) міліція
РМ – рада міністрів
РНИИЦ (РНДІЦ) – регіональний науко-ісследовательській

інформаційний центр (регіональний науково-дослідний інформаційний центр)
РО (р/о) – райотдел (райвідділ)
с. – село
с/отд. (с/від.) – секретний / спеціальний отдел (секретний / спеціальний відділ)
с/с (с/р) – сельсовет (сільрада)
с/х (с/г) – сельское хозяйство (сільське господарство)
с/ч – следственная часть (слідча частина)
СБУ – Служба Безпеки України
св. – сведения (відомості)
свид. (свід.) – свидетель (свідок)
СМ – совет министров (рада міністрів)
см. – смотри (дивися)
сов. – советский (радянський)
с-р – социалисти-революционеры [есери]
СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
СССР – Союз Советских Социалистических Республик (Союз Радянських Соціалістичних Республік)
ст. – статья, старший
стр. – страница (сторінка)
т. (тов.) – товарищ (товариш)
т. д. – так далі
т. е. – то есть (тобто)
т. к. (т-к) – так как (оскільки)
УАО – учётно-архивный отдел (обліково-архівний відділ)
УВД (УВС) – управление внутренних дел (управління внутрішніх справ)
УГБ (УДБ) – управление государственной безопасности (управління державної безпеки)
УК – уголовный кодекс (кримінальний кодекс)

УНДБ (УНГБ) – управління державної безпеки
УНДО – Українське Національно-Демократичне Об'єднання
УНКВД (УНКВС) – Управління Народного Комісаріата Внутренніх Дел (Управління Народного Комісаріату Внутрішніх Справ)
УПК – уголовно-процесуальний кодекс (кримінально-процесуальний кодекс)

ур. – уродженець
УСБУ – Управління Служби Безпеки України
УССР (УРСР) – Українська Советская Соціалістическая Республика (Українська Радянська Соціалістична Республіка)
уч. – учотний (обліковий)
ФП – фонд припинених [справ]
шт. – штуки

* * *

СПИСОК ФОТОІЛЮСТРАЦІЙ

1. Потічний Петро Йосифович (фото з архівної кримінальної справи №50162. Перемишська тюрма, 1941 р.).....	5
2. Дідусь Йосиф Потічний з внуком Петром–Йосифом на руках.....	8
3. Зліва направо: тітка Софія Йосифівна Потічна–Карпа, дідو Андрій Федак і мама Олександра Андріївна Федак–Потічна.....	9
4. Потічний Іван Йосифович.....	9
5. Потічна–Терлецька Антоніна Йосифівна.....	9
6. Зліва направо: мама Олександра Андріївна Федак–Потічна, бабуся Катерина Федак–Потічна і тато Петро Йосифович Потічний.....	11
7. Олександра Андріївна Федак–Потічна, і Петро Йосифович Потічний з дітьми Андрієм, Петром та Володимиром.....	11
8. Проф. Петро Й. Потічний виступає в Саліні на мітингові-реквіємі з вшанування пам'яті жертв комуністичних репресій. Позаду – пам'ятник на місці нижньої могили, де проводилися екзекуції в'язнів енкаведистами. 2007 р.....	41
9. Титул справи №50162 від 27 вересня 1940 року, заведеної НКВС на Потічного Петра Йосифовича та Дзівіка Івана Петровича.....	45
10. Ордер №1830, виданий о/у УДБ НКВС Зюбенку 24 вересня 1940 року за підписом начальника УНКВС Дрогобицької обл. Побережного на проведення обшуку та арешт Потічного Петра Йосифовича.....	47
11. Постанова УНКВС Бірчанського р-ну від 24 вересня 1940 р. на арешт Потічного Петра Йосифовича.....	49
12. Постанова УНКВС Бірчанського р-ну від 23 вересня 1940 р. про обрання запобіжного заходу для Потічного Петра Йосифовича.....	51
13. Перша сторінка анкети заарештованого Потічного П. Й., заповнена 27 вересня 1940 р. о/у УДБ НКВС Дрогобицької обл. Зюбенком.....	53
14. Остання сторінка анкети заарештованого Потічного П. Й., заповнена 27 вересня 1940 р. о/у УДБ НКВС Дрогобицької обл. Зюбенком.....	55
15. Перша сторінка протоколу допиту Потічного П. Й. від 26 вересня 1940 р., проведеного нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	57
16. Остання сторінка протоколу допиту Потічного П. Й. від 26 вересня 1940 р., проведеного нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	59

17. Протокол допиту Потічного П. Й. від 28 вересня 1940 р., проведений нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	61
18. Перша сторінка протоколу допиту Потічного П. Й. від 28 листопада 1940 р., проведеного слідчим УДБ НКВС сержантом Солоновичом.....	63
19. Перша сторінка протоколу обшуку Потічного Петра Йосифовича від 1 жовтня 1940 р., проведеного наглядачем Перемиської тюрми НКВС Бондарчуком.....	67
20. Перша сторінка протоколу допиту Гуца Ф. В. від 26 серпня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком.....	69
21. Перша сторінка протоколу допиту Д[з]івіка Івана Петровича від 7 жовтня 1940 р., проведеного нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	73
22. Перша сторінка протоколу допиту Ціхоцького Михайла Андрійовича від 24 жовтня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком.....	76
23. Перша сторінка протоколу допиту Саджуги Антоніни Андріївної від 24 жовтня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком.....	79
24. Перша сторінка протоколу допиту Коштовської Софії Іванівної від 18 липня 1940 р., проведеного о/у УДБ НКВС Зюбенком.....	81
25. Протокол допиту Левицької Стефанії Михайлівної від 6 жовтня 1940 р., проведений начальником Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	83
26. Перша сторінка протоколу допиту Саджуги Осипа Миколайовича від 18 жовтня 1940 р., проведеного нач. РВ УНКВС Роговим.....	85
27. Перша сторінка протоколу допиту Саджуги Антона Федоровича від 22 жовтня 1940 р., проведеного слідчим НКВС Зюбенком.....	88
28. Перша сторінка протоколу допиту Саджуги Антона Федоровича [без дати], проведеного слідчим УДБ НКВС лейтенантом Бабінцевим.....	90
29. Витяг з протоколу допиту Радоня А. Ш.....	91
30. Перша сторінка протоколу допиту Пантола Тадеуша Михайловича від 27 травня 1940 р., проведеного начальником Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	93
31. Перша сторінка протоколу допиту Пантола Тадеуша Михайловича від 29 березня 1940 р., проведеного сл. УДБ НКВС Бабінцевим.....	95
32. Титул і зворот постанови УНКВС про висунення звинувачення Потічному Петру Йосифовичу, оголошеної 23 жовтня 1940 року.....	97

33. Постанова УНКВС від 23 жовтня 1940 р. про передачу паспорта Потічного П. Й. в 1-ий спецвідділ УНКВС.....	99
34. Постанова УНКВС від 18.10.1940 р. про передачу слідчої справи по звинуваченню Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. на дорозслідування.....	101
35. Постанова від 11 листопада 1940 р. про прийняття слідчої справи по звинуваченню Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. в провадження слідчим УДБ НКВС Солоновичом.....	104
36. Висновок тюремного лікаря Рудої від 22 травня 1941 року щодо можливості етапування ув'язненого Потічного Петра Йосифовича.....	105
37. Постанова від 13 січня 1941 р. про прийняття слідчої справи по звинуваченні Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. в провадження слідчим УДБ НКВС Бабінцевим.....	107
38. Перша сторінка протоколу допиту Потічного Петра Йосифовича від 14 грудня 1940 р., проведеного сл. УДБ НКВС сержантом Солоновичом.....	109
39. Довідка-характеристика, видана Павлокомівською сільрадою на Потічного Петра Йосифовича для представлення в РВ УНКВС.....	110
40. Довідка за жителів с. Павлокома, які втекли за кордон, видана Павлокомівською с/радою для представлення в РВ УНКВС.....	111
41. Довідка о/у Зюбенка про кількість жителів с. Павлокома, які втекли за кордон до вересня 1940 р. та після арешту Потічного П. Й. і Дзівіка І. П.....	112
42. Довідка Бірчанського РВ НКВС щодо осіб, які проходять за справою Потічного П. Й. і Дзівіка І. П.....	113
43. Перша сторінка протоколу допиту Трояна Ярослава Томковича від 15 лютого 1941 р., проведеного сл. УДБ НКВС сержантом Солоновичом.....	115
44. Довідка 93 Ліськівського прикордонного загону щодо відсутності Д[з]івіка Івана Петровича в списках агентурно-інформаторської мережі.....	117
45. Перша сторінка постанови УНКДБ від 8 грудня 1940 р. про продовження терміну ведення слідства і утримання під вартою Потічного П. Й.....	119
46. Перша сторінка протоколу допиту Потічного Петра Йосифовича від 28 березня 1941 р., проведеного сл. УДБ НКВС лейтенантом Бабінцевим.....	121
47. Довідка УНКВС від 23 березня 1941 р. щодо опису майна та житлової площі Потічного Петра Йосифовича.....	123
48. Протокол про завершення слідства у справі Потічного Петра Йосифовича.....	124

49. Перша сторінка обвинувального висновку УНКДБ від 2 квітня 1941 р., щодо звинувачення Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. за ст. 54-4, 54-10 і 54-11 КК УРСР.....	126
50. Довідка Дрогобицького обласного суду від 8 квітня 1941 року щодо попередньої несудимості Потічного Петра Йосифовича.....	129
51. Постанова від 10 червня 1941 р. про передання справи щодо звинувачення Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. на розгляд особливої наради при НКВС СРСР.....	131
52. Лист УНКДБ щодо відсутності у слідчій справі квитанцій за вилучені у арештованих Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. гроші та особисті речі.....	133
53. Довідка 1 спецвідділу НКВС СРСР від 19.02.1942 р.....	134
54. Запит УНКДБ від 3.04.1947 р. у зв'язку з розшуком Потічного П. Й.....	135
55. Довідка 1 спецвідділу НКВС СРСР від 4.[04].1947 р. про відсутність у них інформації за того, хто перевіряється.....	137
56. Прохання МДБ УРСР до МВС УРСР від 12.05.1947 р. за надання інформації щодо Потічного П. Й. у зв'язку з його розшуком.....	139
57. Титул довідки 1 спецвідділу МВС УРСР від 20 травня 1947 р. щодо долі Потічного П. Й. та місцезнаходження слідчої справи №059778.....	141
58. Перша сторінка постанови УМДБ від 30 жовтня 1948 р. про призупинення слідства та передачу справи у 4 відділ УМДБ до моменту виявлення звинувачуваних.....	143
59. Довідка УМДБ від 17 листопада 1952 р. про передання в архів розшукової справи на Потічного П. Й.....	145
60. Постанова УКДБ від 3 квітня 1957 р. про припинення кримінальної справи щодо Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. та передання справи на зберігання в обліково-архівне відділення УКДБ Дрогобицької обл.....	147
61. Штамп-довідка від 11 травня 1957 року про передачу архівної справи на постійне зберігання до фонду припинених справ.....	149
62. Лист Голови правління ЛРІПО "Меморіал" Гриніва Є. А. від 18.10.1989 р. до нач. УКДБ Львівської обл. у справі з'ясування долі та оправдання Потічного П. Й.....	151
63. Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до РНДІЦ МВС УРСР від 9 листопада 1989 р.....	153
64. Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до ГНДІЦУ МВС СРСР від 9 листопада 1989 р.....	155
65. Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до ІЦ УВС Львівського облвиконкому від 9 листопада 1989 р.....	157

66. Довідка співробітника ВЗГ МВС УРСР Залескої від 18 листопада 1989 р. щодо долі Потічного П. Й.....	159
67. Лист-відповідь за підписом заступника начальника УКДБ Львівської обл. Пшеничного Голові правління Львівської регіональної історико-просвітницької організації “Меморіал” Гриніву Є. А. від 23 листопада 1989 року.....	161
68. Довідка щодо реабілітації Потічного Петра Йосифовича від 7 грудня 1989 року.....	162
69. Лист Голови правління Львівського відлення товариства “Меморіал” Гриніва Є. А. до нач. УКДБ Львівської обл. від 30.11.1989 р. у справі Потічного Петра Йосифовича.....	164
70. Лист начальника УКДБ Львівської обл. Малика С. І. до директора ДАЛО Куцинди В. І. про надання відповіді проф. П. Й. Потічному щодо долі його батька.....	167
71. Титул і зворот заяви Петра-Йосифа Потічного на ім'я нач. УСБУ Львівської обл. Ваврика Б. Й. від 22.05.1996 р.....	169
72. Перша сторінка заяви Петра-Йосифа Потічного на ім'я начальника підрозділу УСБУ Львівської обл. Грачова О. П. від 27 серпня 2000 року.....	171
73. Перша сторінка листа УСБУ до Консульського Управління МЗС України від 4 вересня 2000 року.....	173
74. Олександра Андріївна Федак-Потічна, і Петро Йосифович Потічний з дітьми Андрієм, Володимиром та Петром.....	181
75. Брати Володимир, Андрій та Петро Потічні з кузинкою Дарією Карпа.....	181
76. Брати Потічні (зліва направо): Володимир, Андрій та Петро. с. Павлокома, 1930-ті рр.....	182
77. Брати Потічні (зліва направо): Володимир, Андрій, Петро. Канада, 2011 р.....	182
78. Брати Потічні з дружинами (зліва направо): Андрій і Антоніна з Когутів, Петро і Тамара–Людмила з Сидориків, Володимир і Анастасія з Зільників. Канада, 2009 р.....	183
79. Володимир Потічний з дружиною Анастасією Зільник.....	183
80. Юрій Потічний з дружиною Ганею Войтович та дітьми Адріаном та Ліліяною.....	184
81. Петро Потічний з дружиною Данею Мотилівською та донькою Зоряною.....	184
82. Катруся Потічна з чоловіком Михайлом Бочаном та дітьми Олександром та Данилком.....	185
83. Даруся Потічна з чоловіком Джеймсом Саверіно та дітьми Натаном і Лукою.....	185
84. Андрій Потічний з дружиною св. п. Антоніною Когут.....	186
85. Зенон–Михайло Потічний з дружиною Сонею Івасиків та дітьми Андрієм, Олексою, і Касандрою.....	186

86. Олександра–Марія Потічна з чоловіком Блейром Кемпбел та дітьми Ларисою та Катею.....	187
87. Ірина Потічна з чоловіком Тарасом Гулою та дітьми Аріядною, Олегом і Левком.....	187
88. Петро–Йосиф Потічний з дружиною Тамарою–Людмилою Сидорик.....	188
89. Адріяна–Оксана Потічна з чоловіком Крісом Бакоді та дітьми Аріяною–Олександрою–Іриною Потічною і Олександром–Петром Потічним.....	188
90. Євген–Петро Потічний з дружиною Мартою Войтович та дітьми Алексою–Софійкою, Матвійком–Миколою і Маєю–Алисою....	189
91. Брати Потічні (сидять зліва направо – Андрій, Петро та Володимир) з родинами. 2009 рік.....	189
92. Меморіальний комплекс на цвинтарі в с. Павлокома....	190
93. Одна з трьох братських могіл на цвинтарі в Павлокомі... 190	
94. Церква в с. Павлокома, зруйнована польськими шовіністами у 1965 році.....	191
95. Світлини зруйнованої та відновленої дзвінниці в с. Павлокома.....	191
96. Обкладинка книги Петра Й. Потічного “Павлокома. 1441-1945. Історія села”.....	192
97. Обкладинка книги “Павлокома – символ трагедії Закарпаття. Спогади”.....	193
98. Обкладинка книги Є. Місила “Павлокома. З III 1945 р.”... 194	
99. Обкладинка книги “Павлокома. З III 1945 р. Даровано життя, щоб правду розказати” за ред. Марії Паньків і Євгена Місила.....	195
100. Обкладинка книги Петра Й. Потічного “Моя дорога”.....	196
101. Обкладинка книги Йосипа Лося, Марії Прокопець та Дмитра Лапичака “Саліна”.....	197
102. Сучасний вигляд одного з корпусів Перемиської тюрми.....	198
103. Фрагмент мапи, де зазначено забудови солеварні та дорогу з Перемишля – останній трагічний шлях мого батька до місця екзекуції в’язнів у Саліні.....	198
104. Пам’ятник на місці нижньої могили та поминальна капличка на місці одного з шурфів, куди енкаведисти скидали в’язнів у Саліні.....	199
105. Пропам’ятний хрест на верхній могилі в урочищі Саліна.....	199
106. Схема меморіального комплексу “Біль Саліни”, який поетапно споруджується в урочищі Саліна поблизу Добромиля.....	200

* * *

СПИСОК ДОКУМЕНТІВ

1. Титульна справи №50162 від 27 вересня 1940 р., заведеної НКВС на Потічного Петра Йосифовича та Дзівіка Івана Петровича.....	45
2. Ордер №1830, виданий о/у УДБ НКВС Зюбенку 24 вересня 1940 р. за підписом начальника УНКВС Дрогобицької обл. Побережного на проведення обшуку та арешт Потічного Петра Йосифовича.....	46
3. Постанова УНКВС Бірчанського р-ну від 24 вересня 1940 р. на арешт Потічного Петра Йосифовича.....	48
4. Постанова УНКВС Бірчанського р-ну від 23 вересня 1940 р. про обрання запобіжного заходу для Потічного Петра Йосифовича.....	50
5. Анкета арештованого, заповнена 27 вересня 1940 р. о/у УДБ НКВС Дрогобицької обл. Зюбенком на Потічного Петра Йосифовича.....	52
6. Протокол допиту Потічного Петра Йосифовича від 26 вересня 1940 р., проведений нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	56
7. Протокол допиту Потічного П. Й. від 28 вересня 1940 р., проведений нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	60
8. Протокол допиту Потічного Петра Йосифовича від 23 листопада 1940 р., проведений слідчим УДБ НКВС сержантом Солонівичом.....	62
9. Протокол обшуку Потічного Петра Йосифовича від 1 жовтня 1940 р., проведений наглядачем Перемиської тюрми НКВС Бондарчуком.....	66
10. Протокол допиту Ґуца Франка Войтковича від 26 серпня 1940 р., проведений оперуповноваженим УДБ НКВС Зюбенком.....	68
11. Протоколу допиту Дзівіка Івана Петровича від 7 жовтня 1940 р., проведений начальником Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	71
12. Протокол допиту Чехоцького [Ціхоцького] Михайла Андрійовича від 24 жовтня 1940 р., проведений о/у УДБ НКВС Зюбенком.....	75
13. Протокол допиту Саджуги Антоніни Андріївної від 24 жовтня 1940 р., проведений оперуповноваженим УДБ НКВС Зюбенком.....	78

14. Протокол допиту Коштовської Софії Іванівної від 18 липня 1940 р., проведений оперуповноваженим УДБ НКВС Зюбенком.....	80
15. Протокол допиту Левицької Стефанії Михайлівної від 6 жовтня 1940 р., проведений нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	82
16. Протокол допиту Саджуги Осипа Миколайовича від 18 жовтня 1940 р., проведений начальником РВ УНКВС Роговим.....	84
17. Протокол допиту Саджуги Антона Федоровича від 22 жовтня 1940 р., проведений оперуповноваженим УДБ НКВС Зюбенком.....	87
18. Протокол допиту Саджуги Антона Федоровича [без дати], проведений слідчим УДБ НКВС лейтенантом Бабінцевим.....	89
19. Витяг з протоколу допиту Радоня Антона Шимонича.....	91
20. Протокол допиту Пантола Тадеуша Михайловича від 27 травня 1940 р., проведений нач. Бірчанського РВ УНКВС Роговим.....	92
21. Протокол допиту Пантола Тадеуша Михайловича від 29 березня 1940 р., проведений слідчим УДБ НКВС лейтенантом Бабінцевим.....	94
22. Постанови УНКВС про висунення звинувачення Потічному П. Й., оголошеної 23 жовтня 1940 р.....	96
23. Постанова УНКВС від 23 жовтня 1940 р. про передачу паспорта Потічного П. Й. в 1-ий спецвідділ УНКВС.....	98
24. Постанова УНКВС від 18.10.1940 р. про передачу слідчої справи по звинуваченню Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. на дорозслідування.....	100
25. Постанова від 11 листопада 1940 р. про прийняття слідчої справи по звинуваченню Потічного Петра Йосифовича і Дзівіка Івана Петровича в провадження слідчим УДБ НКВС Солоновичом.....	103
26. Висновок тюремного лікаря Рудої від 22 травня 1941 року щодо можливості етапування ув'язненого Потічного Петра Йосифовича.....	105
27. Постанова від 13 січня 1941 р. про прийняття слідчої справи по звинуваченню Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. в провадження слідчим УДБ НКВС Бабінцевим.....	106

28. Протокол допиту Потічного Петра Йосифовича від 14 грудня 1940 р., проведений слідчим УДБ НКВС сержантом Солоновичом.....	108
29. Довідка-характеристика, видана Павлокомівською с/радою на Потічного Петра Йосифовича для представлення в РВ УНКВС.....	110
30. Довідка за жителів с. Павлокома, які втекли за кордон, видана Павлокомівською с/радою для представлення в РВ УНКВС.....	111
31. Довідка о/у Зюбенка про кількість жителів с. Павлокома, які втекли за кордон до вересня 1940 р. та після арешту Потічного П. Й. і Дзівіка І. П.....	112
32. Ст. слідчому УНКВД по Д/о лейтенанту держбезпеки тов. Бабінцеву... Довідка Бірчанського РВ НКВС щодо осіб, які проходять за справою Потічного П. Й. і Дзівіка І. П.....	113
33. Протокол допиту Трояна Ярослава Томковича від 15 лютого 1941 р., проведений слідчим УДБ НКВС сержантом Солоновичом.....	114
34. Начальнику слідчої частини УНКДБ лейтенанту держбезпеки т. Побережному... Довідка 93 Ліськівського прикордонного загону щодо відсутності Дзівіка Івана Петровича в списках агентурно-інформаторської мережі.....	116
35. Постанова УНКДБ від 8 грудня 1940 р. про продовження терміну ведення слідства і утримання під вартою Потічного П. Й.....	117
36. Протокол допиту Потічного Петра Йосифовича від 28 березня 1941 р., проведений сл. УДБ НКВС лейтенантом Бабінцевим.....	120
37. Довідка УНКВС від 23 березня 1941 р. щодо опису майна та житлової площі Потічного Петра Йосифовича.....	123
38. Протокол про завершення слідства у справі Потічного Петра Йосифовича.....	124
39. Обвинувальний висновок УНКДБ від 2 квітня 1941 р., щодо звинувачення Потічного П. Й. і Дзівіка І. П. за ст. 54-4, 54-10 і 54-11 ККУРСР.....	126
40. Довідка Дрогобицького обл. суду від 8.04.1941 р. щодо попередньої несудимості Потічного П. Й.....	129
41. Постанова від 10 червня 1941 р. про передання справи щодо звинувачення Д[з]івіка І. П. і Потічного П. Й. на розгляд особливої наради при НКВС СРСР.....	130

42. Начальнику 2 відділу УНКДБ м. Дрогобич... Лист УНКДБ щодо відсутності у слідчій справі квитанцій за вилучені у арештованих Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. гроші та особисті речі.....	132
43. Довідка 1 спецвідділу НКВС СРСР від 19 лютого 1942 року.....	134
44. Запит УНКДБ від 3.04.1947 р. у зв'язку з розшуком Потічного П. Й.....	135
45. Довідка 1 спецвідділу НКВС СРСР від 4.[04].1947 р. про відсутність у них інформації за того, хто перевіряється.....	136
46. Прохання МДБ УРСР до МВС УРСР від 12.05.1947 р. за надання інформації щодо Потічного П. Й. у зв'язку з його розшуком.....	138
47. Довідка 1 спецвідділу МВС УРСР від 20 травня 1947 р. щодо долі Потічного П. Й. та місцезнаходження слідчої справи №059778.....	140
48. Постанова УМДБ від 30 жовтня 1948 р. про призупинення слідства та передачу справи у 4 відділ УМДБ до моменту виявлення звинувачуваних.....	142
49. Довідка УМДБ від 17 листопада 1952 р. про передання в архів розшукової справи на Потічного Петра Йосифовича.....	145
50. Постанова УКДБ від 3 квітня 1957 р. про припинення кримінальної справи щодо Дзівіка І. П. і Потічного П. Й. та передання справи на зберігання в обліково-архівне відділення УКДБ Дрогобицької обл.....	146
51. Штамп-довідка від 11 травня 1957 р. про передачу архівної справи на постійне зберігання до фонду припинених справ.....	149
52. Лист Голови правління ЛРІПО "Меморіал" Гриніва Є. А. від 18.10.1989 р. до нач. УКДБ Львівської обл. у справі з'ясування долі та оправдання Потічного П. Й.....	150
53. Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до РНДІЦ МВС УРСР від 9 листопада 1989 р.....	152
54. Лист ст. слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до ГНДІЦУ МВС СРСР від 9 листопада 1989 р.....	154
55. Лист старшого слідчого УКДБ Львівської обл. Платонова до ІЦ УВС Львівського облвиконкому від 9 листопада 1989 р.....	156

56. Довідка співробітника ВЗГ МВС УРСР Залесскої від 18 листопада 1989 р. щодо долі Потічного Петра Йосифовича.....	158
57. Лист-відповідь за підписом заступника начальника УКДБ Львівської обл. Пшеничного Голові правління Львівської регіональної історико-просвітницької організації “Меморіал” Гриніву Є. А. від 23 листопада 1989 р.....	160
58. Довідка [без вихідних даних] щодо реабілітації Потічного Петра Йосифовича від 7 грудня 1989 р.....	162
59. Лист Голови правління Львівського віділення товариства “Меморіал” Гриніва Є. А. до начальника УКДБ Львівської обл. від 30 листопада 1989 р. у справі Потічного Петра Йосифовича.....	163
60. Лист начальника УКДБ Львівської обл. Малика С. І. до директора ДАЛО Куцинди В. І. про надання відповіді професорові П. Й. Потічному щодо долі його батька.....	166
61. Заява Петра-Йосифа Потічного на ім'я нач. УСБУ Львівської обл. Ваврика Б. Й. від 22 травня 1996 року.....	168
62. Заява Петра-Йосифа Потічного на ім'я нач. підрозділу УСБУ Львівської обл. Грачова О. П. від 27 серпня 2000 р.....	170
63. Лист УСБУ до Консульського Управління МЗС України від 4 вересня 2000 року.....	172
64. Лист Петра-Йосифа Потічного на ім'я на ім'я в. о. Голови СБУ п. Наливайченка В. О. від 5 травня 2008 р.....	175
65. Лист заступника начальника ГДА СБУ п. Кокіна С. А. до проф. Потічного П. Й., надісланий 3 червня 2008 р. електронною поштою.....	176
66. Лист Петра-Йосифа Потічного на ім'я на ім'я в. о. Голови СБУ п. Наливайченка В. О. від 3 червня 2008 року.....	177
67. Лист Петра-Йосифа Потічного до Мойсея Фішбейна, надісланий 3 червня 2008 р. електронною поштою.....	178

* * *

ЗМІСТ

СПРАВА БАТЬКА (Кримінальна справа №50162 Петра Йосифовича Потічного або як діяла поліційна машина колишнього СРСР проти свідомих українців).....	7
КОРОТКА БІОГРАФІЯ БАТЬКА	7
ОПИС АРХІВНО-КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ	12
Офіційний вигляд справи.....	12
Фігуранти справи.....	13
Документи арешту.....	13
Анкета арештованого.....	15
Допити та протоколи допитів.....	16
Свідки та їхні зізнання.....	18
Офіційне обвинувачення.....	22
Вилучення паспорта.....	23
Передача справи у слідчий відділ.....	23
Формальності передачі батька до слідчої тюрми в Перемішлі.....	24
Допити в Перемішлі.....	24
Збір компрометуючих матеріалів.....	25
Подальші допити і свідчення.....	27
Формальність продовження терміну ув'язнення.....	27
Останній допит.....	28
Офіційне обвинувачення батька.....	29
Передача справи прокурору.....	30
Обвинувальний висновок.....	30
Скерування справи на розгляд ОН НКВС СРСР.....	32
Пропали речі арештованого.....	32
Розшуки батька у 1942–1947 роках. Вияснення про розстріл батька.....	33
Поновлення розшуків у 1948 році.....	34
Припинення кримінальної справи – 1957 рік. Позірна реабілітація?.....	35
Розвал СРСР і початок моїх розшуків через “Меморіал”.....	36
Фальшива дата розстрілу. Підтвердження реабілітації.....	37
Новий лист “Меморіалу”.....	38
1996 рік. Мої нові прохання.....	39
2000 рік. Нові прохання.....	40
2008 рік. Передача документів справи батька.....	40

Висновки.....42

ДОДАТКИ (Документи кримінальної справи №50162).....43

Документ №1.....	45
Документ №2.....	46
Документ №3.....	48
Документ №4.....	50
Документ №5.....	52
Документ №6.....	56
Документ №7.....	60
Документ №8.....	62
Документ №9.....	66
Документ №10.....	68
Документ №11.....	71
Документ №12.....	75
Документ №13.....	78
Документ №14.....	80
Документ №15.....	82
Документ №16.....	84
Документ №17.....	87
Документ №18.....	89
Документ №19.....	91
Документ №20.....	92
Документ №21.....	94
Документ №22.....	96
Документ №23.....	98
Документ №24.....	100
Документ №25.....	103
Документ №26.....	105
Документ №27.....	106
Документ №28.....	108
Документ №29.....	110
Документ №30.....	111
Документ №31.....	112
Документ №32.....	113
Документ №33.....	114
Документ №34.....	116
Документ №35.....	117
Документ №36.....	120
Документ №37.....	123
Документ №38.....	124
Документ №39.....	126
Документ №40.....	129

Документ №41.....	130
Документ №42.....	132
Документ №43.....	134
Документ №44.....	135
Документ №45.....	136
Документ №46.....	138
Документ №47.....	140
Документ №48.....	142
Документ №49.....	145
Документ №50.....	146
Документ №51.....	149
Документ №52.....	150
Документ №53.....	152
Документ №54.....	154
Документ №55.....	156
Документ №56.....	158
Документ №57.....	160
Документ №58.....	162
Документ №59.....	163
Документ №60.....	166
Документ №61.....	168
Документ №62.....	170
Документ №63.....	172
Документ №64.....	175
Документ №65.....	176
Документ №66.....	177
Документ №67.....	178
ФОТОІЛЮСТРАЦІЇ.....	179
ПОКАЖЧИК.....	201
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ І АБРЕВІАТУР.....	208
СПИСОК ФОТОІЛЮСТРАЦІЙ.....	211
СПИСОК ДОКУМЕНТІВ.....	217

* * *

**Петро-Йосиф
Потічний**

У С С Р

№ 2661-111

Сектор Особого Совещания
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

19... г.

Управление Отдел

Проговоренные
Следственный отдел

ДЕЛО № 50162

По обвинению *Петровича Петра Иосифовича*
и *Давыда Ивана Петровича*

Начато 24
Окончено 2

После судения приговоренный подлежит немедленному заключению в исправительный отдел НКВД.
К делу должна быть приобщена копия постановления Прокуратуры НКВД.
Основание: приказ НКВД, Прокуратуры СССР № 00359 от 10 апреля 1938 г.

Передать... оформляется... верующего управления... заместителем.

**СПРАВА
БАТЬКА**

Петро Й. Потічний здобув вищу освіту в США, отримавши бакалаврат в університеті Темпл у Філадельфії, відтак – ступінь магістра і диплом з російських студій та докторат з історії і політичних наук в Колумбійському університеті в Нью-Йорку. Під сучасну пору він є професор-емерит Макмастерського університету в Гамільтоні (Канада), старший науковий співробітник ЦЕРЕС Торонтонського університету, почесний професор Східно-Китайського університету в Шанхаї (КНР) і Національного університету “Львівська Політехніка” у Львові (Україна), відповідальний редактор видавництва “Літопис УПА”.

В молодому віці три роки був вояком УПА, згодом три роки служив у морській піхоті США. Ветеран війни в Кореї.

У 2008 році був відзначений президентом України орденом “За заслуги” III класу.

